

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Hospodaření nestátní neziskové organizace

Financial Management of Non-Governmental Non-Profit Organisation

Student: Marcela Onderková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Ivana Vaňková, Ph.D.

Ostrava 2016

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Marcela Onderková**

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa

Téma: **Hospodaření nestátní neziskové organizace**
Financial Management of Non-Governmental Non-Profit Organisation

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Teoretické vymezení nestátních neziskových organizací v ČR
3. Analýza hospodaření nestátní neziskové organizace
4. Zhodnocení hospodaření nestátní neziskové organizace
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada Publishing, 2013. 260 s. ISBN 978-80-247-4487-2.

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 12. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. 263 s. ISBN 978-80-7263-825-3.

STEJSKAL, J., H. KUVÍKOVÁ a K. MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-973-9.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

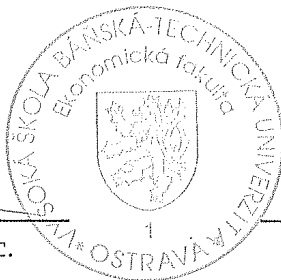
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Ivana Vaňková, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 06.05.2016

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 6. 5. 2016

Marcela Onderková
.....

Marcela Onderková

Obsah

1	Úvod	6
2	Teoretické vymezení nestátních neziskových organizací v ČR	7
2.1	Vymezení pojmu nezisková organizace	8
2.2	Typologie neziskových organizací	10
2.3	Právní formy nestátních neziskových organizací	11
2.3.1	Spolek	12
2.3.2	Fundace	13
2.3.3	Ústav	13
2.3.4	Obecně prospěšná společnost	14
2.4	Možnosti financování nestátních neziskových organizací	14
2.4.1	Vlastní zdroje	15
2.4.2	Cizí zdroje	17
2.4.3	Potencionální zdroje	17
2.4.4	Státní dotační politika vůči nestátním neziskovým organizacím	17
2.5	Nástroje řízení nestátních neziskových organizací	19
2.5.1	Fundraising	19
2.5.2	Marketing	20
2.5.3	Finanční plánování a řízení	20
2.5.4	Vedení lidí	20
2.5.5	Dobrovolnictví	20
3	Analýza hospodaření nestátní neziskové organizace	22
3.1	Poslání a vize nestátní neziskové organizace	22
3.2	Činnost nestátní neziskové organizace	23
3.3	Organizační struktura	24
3.4	Zdroje financování nestátní neziskové organizace	24

3.5	Hospodaření nestátní neziskové organizace v roce 2010	25
3.5.1	Přijaté provozní dotace	25
3.5.2	Aktiva	26
3.5.3	Pasiva.....	27
3.5.4	Náklady.....	28
3.5.5	Výnosy.....	28
3.5.6	Hospodářský výsledek	29
3.6	Hospodaření nestátní neziskové organizace v roce 2011	30
3.6.1	Přijaté provozní dotace	30
3.6.2	Aktiva	31
3.6.3	Pasiva.....	31
3.6.4	Náklady.....	32
3.6.5	Výnosy.....	33
3.6.6	Hospodářský výsledek	34
3.7	Hospodaření nestátní neziskové organizace v roce 2012	34
3.7.1	Přijaté provozní dotace	34
3.7.2	Aktiva	35
3.7.3	Pasiva.....	36
3.7.4	Náklady.....	37
3.7.5	Výnosy.....	37
3.7.6	Hospodářský výsledek	38
3.8	Hospodaření nestátní neziskové organizace v roce 2013	39
3.8.1	Přijaté provozní dotace	39
3.8.2	Struktura financování činností.....	40
3.8.3	Aktiva	41
3.8.4	Pasiva.....	41

3.8.5	Náklady.....	42
3.8.6	Výnosy.....	43
3.8.7	Hospodářský výsledek.....	44
3.9	Hospodaření nestátní neziskové organizace v roce 2014.....	44
3.9.1	Přijaté provozní dotace	45
3.9.2	Struktura financování činností.....	45
3.9.3	Aktiva	46
3.9.4	Pasiva.....	47
3.9.5	Náklady.....	48
3.9.6	Výnosy.....	48
3.9.7	Hospodářský výsledek.....	49
4	Zhodnocení hospodaření nestátní neziskové organizace.....	50
4.1	Zhodnocení přijatých provozních dotací ve sledovaném období.....	50
4.2	Výhled na strukturu financování činností v roce 2015.....	52
4.3	Zhodnocení aktiv organizace ve sledovaném období	53
4.4	Zhodnocení pasiv organizace ve sledovaném období.....	54
4.5	Zhodnocení nákladů organizace ve sledovaném období.....	55
4.6	Zhodnocení výnosů organizace ve sledovaném období.....	59
4.7	Zhodnocení výsledků hospodaření organizace ve sledovaném období.....	61
4.8	Návrhy řešení stability zdrojů financování	63
5	Závěr.....	65
	Seznam použité literatury.....	67
	Seznam zkratk	69
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Neziskový sektor bývá označován za důležitou součást každé vyspělé země a neziskové organizace v něm zaujímají významné postavení. Jeho bohatá a dlouholetá tradice je dána silným sociálním cítěním obyvatel. Vznik neziskových organizací byl zapříčiněn především právem sdružování. Lidé se stejnými zájmy a cíli se snažili vést své jednání k vytvoření společensky užitečných aktivit a svým způsobem se podíleli na veřejné politice. Neziskovým sektorem jsou poskytovány nejen služby, které trh nebo stát nedokáže zajistit prostřednictvím veřejného sektoru, ale je také důležitým indikátorem rozvinutosti společnosti, společenských změn a hybatelem veřejného mínění. Svou činností přispívá k sociálnímu i znalostnímu potencionálu lidí a k tvorbě HDP.

Nezisková organizace je tvořena lidmi, kteří do ní vnášejí energii, ducha, emoce i styl. Vzájemně se doplňují, respektují a dokáží využít svých znalostí, dovedností a schopností. Úspěšná může být jen taková, kdy je její poslání společné všem členům, kteří ochotně a s nadšením vykonávají svou práci, a společnými silami jsou schopni dosáhnout vysokých cílů.

Tématem bakalářské práce je hospodaření nestátní neziskové organizace. Byla vybrána obecně prospěšná společnost Sluňákov – centrum ekologických aktivit, o.p.s. se sídlem v Horka nad Moravou, která směřuje svou činnost k výchovně vzdělávacím aktivitám s environmentálním zaměřením.

Cílem bakalářské práce je na základě provedené analýzy vybrané nestátní neziskové organizace zhodnotit její hospodaření v letech 2010–2014 a navrhnout možná řešení pro stabilitu zdrojů financování organizace.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části je popsán a vymezen neziskový sektor, provedena charakteristika nestátních neziskových organizací, jejich typologie, právní formy, možnosti financování a nástroje řízení. Praktická část je zaměřená na činnost, hospodaření, celkové zhodnocení hospodaření vybrané organizace v letech 2010–2014 a jsou navržena možná řešení pro stabilitu zdrojů financování. V závěru bakalářské práce jsou shrnuty poznatky z provedené analýzy hospodaření. V teoretické části bakalářské práce je čerpáno z literatury věnující se danému tématu. V praktické části pak z výročních zpráv, především z výkazu zisku a ztráty, dále pak z rozvahy a účetní závěrky. Tyto dokumenty je možné označit jako hlavní zdroj dat.

2 Teoretické vymezení nestátních neziskových organizací v ČR

Neziskový sektor, jako součást občanské společnosti a národního hospodářství je určen ke správě věcí, které nestátní neziskové organizace mohou vykonávat lépe, efektivněji nebo jiným způsobem než stát. Tento sektor plní funkci naplňování poslání státu a je schopen dokázat reagovat na požadavky a potřeby občanů mnohem rychleji a pružněji. I představitelé těchto organizací jsou vnitřně přesvědčeni o tom, že jejich efektivnost je mnohem vyšší, než je tomu např. v organizacích veřejné správy.

Svoboda a Brychtová (2008) upozorňují na to, že neziskový sektor udělal během posledních pár let obrovský pokrok a jeho působnost a činnost již jen málokdo v dnešní době zpochybňuje. Působí převážně v oblastech rozvojové pomoci a spolupráce, kultury, památek a umění, výzkumu, vzdělání, životního prostředí, v péči o zdravotně postižené občany a je velkou podporou v ochraně spotřebitelů. Významná je také jeho solidarita s handicapovanými a diskriminovanými lidmi. Vliv neziskového sektoru rozhodně není zanedbatelný, neboť je vnímám velkou skupinou populace silně a pozitivně.

Působnost nestátních neziskových organizací je velmi rozsáhlá. Od místní, regionální, národní až po nadnárodní úroveň. Velkým problémem byla převážně špatná a nedostačující informovanost občanů, která se postupně vlivem informačních technologií a moderních komunikací zlepšila. Závažným problémem může být však přílišná závislost těchto organizací na státních dotacích a na spolufinancování projektů z fondů Evropské unie, neboť se jim nedostává takové podpory ze strany státu, jako je tomu např. v jiných zemích.

Nestátní neziskové organizace nejsou zřizovány státem, proto je možné říci, že jsou na něm nezávislé. Dalšími charakteristickými znaky jsou např. oddělenost od vládních struktur, vlastní organizační řád, přidělené IČO a povinnost činit takové aktivity v souladu se zákony, které povedou k obecně prospěšné činnosti. Nestátní neziskové organizace jsou povinny řídit se zákony, které určují proces jejich registrace a vzniku, finančního řízení, organizační struktury a zániku organizace. Spolu s určitou mírou veřejné prospěšnosti vznikají této organizaci i možné daňové úlevy. Hranice mezi státními a nestátními neziskovými organizacemi nejsou ostré a názory různých autorů k této problematice se mohou lišit.

2.1 Vymezení pojmu nezisková organizace

Merličková Růžicková (2013) definuje neziskové organizace jako právnické osoby, která nejsou založeny nebo zřízeny za účelem podnikání, nýbrž za účelem provozování prospěšné činnosti a mají sloužit potřebám obyvatelstva v zájmu zřizovatele. Jsou zakládány dle právních předpisů a podléhají registraci na místech určených zákonem.

Neziskové organizace vyjadřují určitý postoj společnosti k veřejnému problému a mají svoji autonomii ke vztahu k vnějšímu okolí, které tvoří např. klienti, organizace, odběratelé, veřejná správa, právnické a fyzické osoby, instituce nebo auditoři. Neziskové organizace jsou poskytovateli širokého spektra statků a služeb a jsou označovány za velmi významné ekonomické subjekty národního hospodářství. Dobrozemský a Stejskal (2015, s. 22) uvádějí, že: „*tyto organizace svojí existencí napravují tržní selhání (trh není schopen či ochoten zajistit příslušné služby, statky či jistoty), stejně tak napravují vládní selhání, neboť doplňují nabídku kolektivních statků a služeb, kterou poskytuje pomocí svých výdajových programů sám stát jen v určité minimální úrovni.*“ Přestože přinášejí neziskové organizace společnosti velmi pozitivní efekty, čelí také řadě problémům. Členství v organizaci funguje na principu dobrovolnosti v rámci legislativy. U těchto organizací je kladen velký důraz na důležitost výsledku poslání, neboť není dobré zapomínat na fakt, že hlavním měřítkem jejich činnosti není dosažení finančního zisku, ale uspokojení potřeb občanů a naplnění poslání související s veřejně prospěšnou činností.¹

Charakteristickými znaky neziskových organizací jsou dobrovolnost, kdy neziskové organizace využívají ke svým činnostem dobrovolníky, kteří jim zajistí levnou a zároveň kvalitní pracovní sílu. Neziskovost, kterou je možné vyjádřit způsobem, kdy organizace nevyvíjí svou činnost za účelem dosažení zisku, ale za účelem dosažení vyšších morálních kvalit a veřejného prospěchu. Hospodářská činnost však není těmto organizacím odepřena. Mohou ji vykonávat v souladu se zákonem a případný vytvořený zisk jsou povinny použít k rozvoji a k hlavním činnostem organizace. Dalším typickým znakem je to, že organizace jsou institucionalizované, to znamená, že mají jistou institucionální strukturu. Dále pak jsou soukromé a odděleny od státní správy. To, že jsou tyto organizace také samosprávné a nezávislé, vystihuje fakt, že mají vlastní postupy, struktury, umožňují kontrolu nad vlastní

---

¹ DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. 2015.

činností a jsou schopny řídit samy sebe. Nesmí být zapomenuto, že tyto organizace jsou hlavně veřejně prospěšné a usilují o dobro lidí, skupin a celé společnosti.

Švédský ekonom Victor A. Pestoff je tvůrcem čtyřsektorového modelu, známý pod názvem trojúhelníkový model národního hospodářství, ve kterém se snažil vysvětlit a rozdělit ekonomiku na sektory na základě uplatnění ekonomické racionality fungování institucí v ní působících. Mezi tyto sektory patří sektor domácností, veřejný neziskový sektor, soukromý neziskový sektor a soukromý ziskový sektor. Při rozdělování na jednotlivé sektory jsou uplatňována kritéria, kterými jsou ziskovost, financování a míra institucionalizovanosti.

Stejskal, Kuvíková a Maťáková (2012) dodávají, že neziskové organizace mají velký význam pro národní hospodářství, neboť působí jako producenti i spotřebitelé statků, zaměstnavatelé, ochránci jednotlivců i skupin obyvatel před porušováním základních lidských práv, rozvíjí demokracii, poskytují občanům možnost ovlivnit veřejné mínění i veřejnou politiku.

K neziskovým organizacím se váže také pojem veřejná prospěšnost, který je vymezen v § 146 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů a definován následovně: *„veřejně prospěšná právnická osoba, jejímž posláním je přispívat v souladu se zakladatelským právním jednáním vlastní činností k dosahování obecného blaha, pokud na rozhodování právnické osoby mají podstatný vliv jen bezúhonné osoby, pokud nabyla majetek z poctivých zdrojů a pokud hospodárně využívá své jmění k veřejně prospěšnému účelu.“*

Dále je potřeba zmínit pojem veřejně prospěšný poplatník, který je nově definován v § 17a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Veřejně prospěšný poplatník vykonává takovou hlavní činnost, která je v souladu se zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo rozhodnutím veřejné moci a není podnikáním. Podle tohoto zákona není určen jako veřejně prospěšný poplatník Český rozhlas, Česká televize, Česká tisková kancelář, obchodní korporace, profesní komora nebo poplatník založený za účelem ochrany a hájení podnikatelských zájmů svých členů, u nichž nejsou členské příspěvky osvobozeny od daně s výjimkou organizace zaměstnavatelů. Dále pak zdravotní pojišťovna, společenství vlastníků jednotek a nadace, které slouží nebo směřují k podpoře osob blízkých zakladateli.

2.2 Typologie neziskových organizací

Neziskové organizace rozčlenil Rektořík (2010) do pěti skupin a tato uvedená typologie slouží jako podklad pro souborné seřazení neziskových organizací působící v rámci daného typu. První skupinu tvoří neziskové soukromoprávní organizace vzájemně prospěšné, s globálním posláním vzájemně prospěšné činnosti. Druhou skupinou jsou neziskové soukromoprávní organizace veřejně prospěšné, s globálním posláním veřejně prospěšné činnosti. Rozdíl mezi vzájemnou prospěšností a veřejnou prospěšností je takový, že u veřejné prospěšnosti, která je blíže vysvětlena výše, je ze strany státu v určitých oblastech zvýhodňována určitá činnost, která slouží k veřejnému prospěchu. Zatímco u vzájemné prospěšnosti se jedná o aktivity, které jsou vykonávány ve prospěch sdružených členů. Třetí důležitou skupinou jsou neziskové veřejnoprávní organizace typu organizačních složek a příspěvkových organizací státu a samosprávných celků s globálním posláním veřejná správa a veřejně prospěšná činnost, do které můžeme zařadit např. organizační složky státu a územně samosprávných celků, Nejvyšší kontrolní úřad či Ústavní soud ČR. K další skupině jsou řazeny neziskové ostatní veřejnoprávní organizace, s globálním posláním veřejně prospěšné činnosti, kde je možno uvést jako příklad Český rozhlas, Českou národní banku nebo Státní fond kultury ČR. K poslední skupině patří neziskové soukromoprávní organizace typu obchodních společností a jim podobných s možností globálního poslání veřejně i vzájemně prospěšné činnosti. Těmi mohou být společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti, družstva atd.

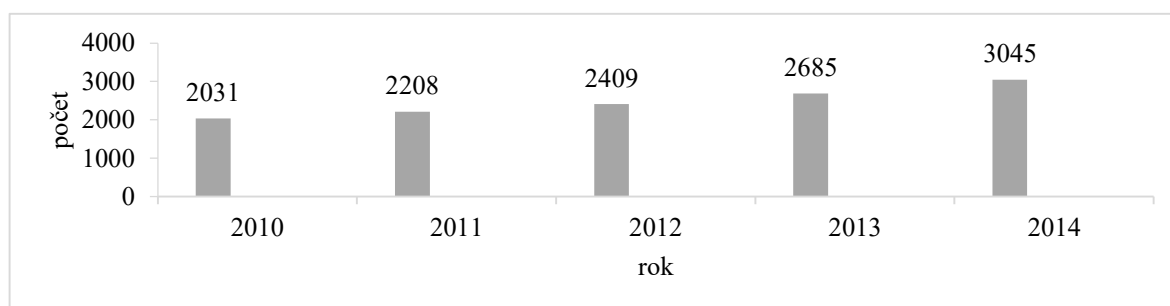
Tab. 2.1 Statistika nestátních neziskových organizací v letech 2010–2014

Nestátní neziskové organizace	2010	2011	2012	2013	2014
Nadace	477	487	493	532	530
Nadační fond	1280	1358	1400	1430	1538
Obecně prospěšná společnost	2031	2208	2409	2685	3045
Občanská sdružení	72 620	76 126	79 462	84 430	0
Církevní právnické osoby	4362	4376	4373	4172	4158
Organizační jednotky sdružení	32 696	33 599	34 656	34 536	0
Spolky	0	0	0	0	87 787
Pobočné spolky	0	0	0	0	27 957
Ústavy	0	0	0	0	167
Celkem	113 466	118 154	122 793	127 785	125 182

Zdroj: Český statistický úřad. Vlastní zpracování.

Z tab. 2.1 je zřejmé, že nejpočetnější skupinou od roku 2010 do roku 2013 byla občanská sdružení a jejich počet měl každý rok vzrůstající tendenci. Pro tuto bakalářskou práci jsou však podstatné obecně prospěšné společnosti, které v roce 2010 tvořily z celkového počtu nestátních neziskových organizací pouze 1,79 %. V roce 2011 došlo k jejich mírnému nárůstu na 1,87 % a v roce 2012 na 1,96 %. Roky 2013 i 2014 měly opět nadále mírně vzrůstající tendenci, kdy v roce 2013 činil podíl obecně prospěšných společností 2,10 % a v roce 2014 dokonce 2,43 % z celkového počtu nestátních neziskových organizací v daném roce. V období 2010–2013 docházelo k růstu počtu nestátních neziskových organizací, avšak v roce 2014 je patrný jejich pokles o 2603 organizací.

Obr. 2.1 Vývoj počtu obecně prospěšných společností v letech 2010–2014

Zdroj: Český statistický úřad. Vlastní zpracování.

Z obr. 2.1 je již na první pohled patrná každoroční vzrůstající tendence počtu obecně prospěšných společností. Tempo růstu bylo v letech 2010–2011 kladné a činilo 8,71 %. V letech 2011–2012 pak 9,10 %, v letech 2012–2013 činilo meziroční tempo růstu 11,46 % a v letech 2013–2014 dokonce 13,41 %, což byl ve sledovaném období největší meziroční přírůstek u obecně prospěšných společností.²

2.3 Právní formy nestátních neziskových organizací

Při výběru právní formy je velmi důležité vycházet především z plánované činnosti organizace a tento výběr předem pečlivě zvážit a rozhodně nepodcenit, upozorňují Šedivý a Medlíková (2011), neboť ovlivňuje v budoucnosti zcela zásadním způsobem fungování organizace. Jedná se především o možnost vlivu zakladatelů na fungování organizace, způsobu rozhodování, řízení, přístupu k veřejným i soukromým zdrojům financí nebo daňových výhod. Změna právní formy může být velmi komplikovaná a je nutné

² VAJDOVÁ, Tereza. *Zpráva o neziskovém sektoru v České republice*.

si předem uvědomit, že majetek organizace nelze převádět mezi jednotlivými právními formami neziskových organizací.

Každá nestátní nezisková organizace může vzniknout pouze a jen v souladu se zákonem, což znamená, že musí mít přesně definovaný název, který je povinna používat při všech příležitostech. Další důležitou věcí je, aby byla registrovaná na Českém statistickém úřadě. Pro účely daní je nutné, aby byla právnickou osobou a zaregistrovaná jako plátce. Od finančního úřadu je takové organizaci přiděleno daňové identifikační číslo. Další podmínkou je to, že organizace musí být účetní jednotkou, která povede své účetnictví správně, srozumitelně, přehledně, úplně a takovým způsobem, který zaručí trvanlivost účetních záznamů.

Od 1. ledna 2014 vstoupil v platnost zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů a jeho změny se dotkly také nestátních neziskových organizací, kterými jsou spolky, fundace, ústavy, družstva, obecně prospěšné společnosti a evidované právnické osoby. K nejdůležitějším změnám patří např. ty, že byla zavedena nová právní forma zapsaný spolek a dosud fungující občanská sdružení mají lhůtu tři let, aby do této doby uvedly do souladu s novou právní formou své základní dokumenty a způsoby fungování. Mají také možnost transformace na ústav nebo sociální družstvo. Nadace a nadační fondy se staly podmnožinou fundací, která jsou sdružením majetku, sloužící k přesně stanovenému účelu. Další nově vzniklou právní formou se stal ústav, který též vykonává své aktivity za účelem společensky prospěšné činnosti.

Obecně prospěšné společnosti také pocítily platnost nového občanského zákoníku a to tím způsobem, že od 1. ledna 2014 již nesmí vznikat žádné další tyto společnosti, avšak dosud fungující mohou i nadále vykonávat svoji činnost. Nemají však povinnost transformovat se na ústavy nebo sociální družstva, ale tato možnost jim samozřejmě není odepřena. Jako další novou právní formu označil nový občanský zákoník sociální družstva, která mají sloužit sociální a pracovní integraci znevýhodněných osob fungujících na neziskových principech.

2.3.1 Spolek

Spolek je zvláštní formou právnické osoby, zapsanou ve veřejném rejstříku. K jeho založení je potřeba minimálně tří osob, které mají společný zájem a jejichž cíle jsou vzájemně nebo veřejně prospěšné. Spolek vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku a jeho hlavní činností je především uspokojování a ochrana zájmů, které jsou v souladu s účelem jeho založení. Mezi orgány spolku patří statutární orgán, nejvyšší orgán, případně kontrolní komise

a rozhodčí komise. Funkční období členů orgánů je pět let. Spolek může vykonávat vedlejší podnikatelskou činnost za účelem podpory hlavní činnosti, zisk z této činnosti může být však použit pouze a jen pro spolkovou činnost. Členství ve spolku zaniká vystoupením, vyloučením či dalšími způsoby, které jsou uvedeny v zákoně nebo ve stanovách. Zrušení spolku může nastat na základě rozhodnutí soudu, pokud vyvíjí zakázanou činnost, brání svým členům vystoupit či nutí další osoby k účasti ve spolku.

2.3.2 Fundace

Fundace se stala od 1. ledna 2014 s platností nového občanského zákoníku množinou, která v sobě zahrnuje nadace a nadační fondy, jak je uvedeno v podkapitole 2.3. Je tvořena majetkem, který se váže k určitému účelu. Je ustanovena zakladatelským právním jednáním nebo zákonem, v němž musí být určena majetková zajištění a účel.

Nadace se zakládá nadační listinou, přičemž vyžaduje formu veřejné listiny, kterou může být zakládací listina, nebo pořízení pro případ smrti a vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku. Je založená k trvalé společenské službě nebo k hospodářsky užitečnému účelu, který je buď veřejně prospěšný, nebo dobročinný. Nadace může vykonávat podnikatelskou činnost, sloužící k podpoře jejího účelu. Její účetnictví je vedeno v plném rozsahu a účetní závěrka musí být vždy ověřena auditorem. Další povinností nadace je také zpracovat a zveřejnit výroční zprávu. Důležitou podmínkou pro možnost existence nadace je, že celková hodnota nadačního jmění nesmí klesnout pod částku 500 000 Kč. Nadace zaniká dnem výmazu z veřejného rejstříku.

Nadační fond se zakládá zakládací listinou nebo pořízením pro případ smrti, vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku a slouží k společensky nebo hospodářsky užitečnému účelu. Účetnictví je vedeno ve zjednodušeném rozsahu. Jestliže vznikne nadačnímu fondu povinnost auditu, musí vypracovat také výroční zprávu. Pokud nadační fond nemůže trvale plnit svůj účel, rozhodne správní rada o jeho zrušení s likvidací. Případně je zrušen soudem, který nařídí jeho likvidaci, jestliže neplní účel nadačního fondu. Zaniká dnem výmazu z veřejného rejstříku.

2.3.3 Ústav

Ústav je právnická osoba, která je zřízená za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky a využívá své osobní a majetkové složky. Vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku a je založen zakládací listinou nebo pořízením pro případ smrti. Ústav

provozuje aktivity, jejichž výsledky jsou každému rovnocenně dostupné. Může také vykonávat i vedlejší činnost. Ve svém účetnictví účtuje o nákladech a výnosech spojených s hlavní a vedlejší činností odděleně. Zisk z vedlejší činnosti je možné použít k podpoře činnosti hlavní. Účetní závěrka a výroční zpráva podléhají ověření auditorem a výroční zpráva je zveřejněna ve sbírce listin. Ústav zaniká výmazem z veřejného rejstříku.

2.3.4 Obecně prospěšná společnost

Novým občanským zákoníkem byla ovlivněna i obecně prospěšná společnost, která již nemůže od 1. ledna 2014 nově vznikat. Doposud fungující, vzniklá dnem zápisu do veřejného rejstříku, který vede rejstříkový soud, v souladu se zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů, může nadále ve své činnosti pokračovat. Tato společnost byla založena zakládací smlouvou nebo zakládací listinou. Má možnost změnit svoji právní formu na nadaci, nadační fond nebo ústav. Služby, které tato společnost poskytuje, jsou obecně prospěšné veřejnosti. K orgánům obecně prospěšné společnosti patří správní rada (statutární orgán), ředitel a dozorčí rada, která funguje jako kontrolní orgán. V pravomoci obecně prospěšné společnosti je i to, že může vykonávat vedlejší hospodářskou činnost. Nesmí se však účastnit podnikání ostatních osob. Organizace je povinna vypracovat výroční zprávu, která bude veřejně přístupná. Pokud výše ročního obrátu přesáhne 10 000 000 Kč, nebo pokud je obecně prospěšná společnost příjemcem ročních dotací v hodnotě vyšší než 1 000 000 Kč, potom je vždy nutný audit. Výsledek hospodaření nesmí být nikdy použit ve prospěch zakladatelů, zaměstnanců nebo členů orgánů. Zrušení obecně prospěšné společnosti je možné s likvidací, bez likvidace, uplynutím doby, na kterou byla zřízena, nebo dosažením účelu či fúzí s jinou obecně prospěšnou společností. Dále pak jejím rozdělením, prohlášením konkursu nebo dnem rozhodnutí správní rady.

2.4 Možnosti financování nestátních neziskových organizací

Vícezdrojové financování je jednou ze základních podmínek úspěšného fungování nestátní neziskové organizace. Získávání a využívání několika zdrojů pro svoji činnost, by mělo být do značné míry vyvážené a velmi pestré. Zvyšuje tak šanci pro úspěch, stabilitu organizace a snižuje závislost na jednom zdroji. Šedivý a Medlíková (2011) upozorňují na potřebu uvědomit si, že silná značka organizace, pozitivní image, povědomost o ní a její pověst jí doslova otvírají dveře, neboť vyvolávají důvěru a jistotu ve správné a účelné využití finančních prostředků a plnění poslání organizace. K pokrytí všech nákladů organizace je nutno stále hledat další a další zdroje a také využít zdrojů vlastních. Záleží

nejen na jednotlivých zdrojích, ale i na jejich procentuálním zastoupení v celkovém portfoliu finančních zdrojů. Má-li organizace např. největší procentuální zastoupení zdrojů z fondů EU, je více než jasné, že po ukončení projektu EU se tato organizace dostane do nemalých finančních problémů. Poté bude muset řešit finanční situaci pokrytím z ostatních zdrojů, nebo bude nucena podstatně omezit hospodářskou činnost. Tím může dojít ke značnému riziku propouštění zaměstnanců nebo ztráty dárců. Čím větší rozpočet nestátní neziskové organizace je, tím větší by měl být také počet zdrojů financování.

Rektořík (2010) člení zdroje financování podle několika kritérií. Jedním z nich je charakter zdroje, pod kterým je možné si představit finanční i nefinanční prostředky, kterými jsou např. čas, informace, know-how, dobrovolnictví, dary. Dalším kritériem je geografický původ zdrojů, tedy domácí nebo zahraniční. Způsob získávání prostředků patří k dalším kritériím. Jsou rozlišovány zdroje interní z vlastní činnosti organizace, externí (veřejné zdroje), do kterých patří zdroje z veřejných rozpočtů nebo z mezinárodních institucí. Další možností může být daňová asignace, která je nástrojem vlády v rukou daňového poplatníka, který může část své daňové povinnosti využít k veřejně prospěšným projektům. ČR doposud stále nezná daňové asignace jako jednu z forem financování neziskového sektoru, ale můžeme se s ní setkat např. na Slovensku, v Maďarsku nebo v Polsku.

K individuálním zdrojům patří takové, které jsou získány od jednotlivců, firem, ze soukromých zdrojů, nadací, nadačních fondů, církví nebo náboženských společností. V praxi dochází u většiny nestátních neziskových organizací k různým kombinacím uvedených zdrojů a dárců.

Stejskal, Kuvíková a Maťáková (2012) se shodují na tom, že financování nestátní neziskové organizace spojuje v sobě prvky finanční, ekonomické, sociální, marketingové i společenské. Velmi důležité je zabezpečit financování ve vhodné struktuře i v dostatečné výši. K obecným principům financování těchto organizací patří hlavně vícezdrojovost, neziskovost, samofinancování, fundraising, osvobození od daní a efektivní vynakládání s finančními i nefinančními zdroji k dosažení stanovených cílů.

2.4.1 Vlastní zdroje

Vlastní zdroje jsou podle Rektoříka (2010) definovány jako zdroje získané z hlavní a vedlejší činnosti, podnikáním a členskými příspěvky. Tyto zdroje se nevracejí a jsou v pravomoci účetní jednotky, říká se jim tedy zdroje samofinancování. Jsou velmi důležité, neboť organizace je může přímo ovlivňovat, rozhodovat o nich a využívat je v různých

kombinacích. Takto má přehled a jistotu, jak budou finanční zdroje vypadat v následujícím období a jak je možné z nich vytvořit rezervu do příštích let.

Stejskal, Kuvíková a Maťáková (2012) mají na samofinancování názor, že je jedním ze způsobů zajištění financování organizace (získávání finančních i nefinančních zdrojů), k získání určité nezávislosti na veřejných zdrojích, k překlenutí časového nesouladu do získání grantu nebo dotace a k zabezpečení finanční stability organizace. Může se také jednat o doplnění zdrojů poskytnutých z veřejných rozpočtů nebo od dárců. Především je to pak vlastní hospodářskou činností, včetně podnikatelské. K zdrojům samofinancování jsou řazeny příjmy z pronájmu a prodeje hmotného i nehmotného majetku, příjmy z vlastních služeb a výrobků, příjmy z členských příspěvků (pouze jako doplňkový zdroj, povinnost platit členský příspěvek vychází přímo ze stanov nebo statutu a o jeho výši rozhoduje příslušný orgán). Dále pak jsou to příjmy z úroků a finančních aktiv, poradenské a konzultační služby či půjčování pomůcek.

Při volbě druhu samofinancování je vhodné nezapomenout na povinnost odvodu daně z příjmů a uvědomit si, které formy samofinancování do této povinnosti spadají. Organizace bude nezávislejší, čím vyšší bude její míra samofinancování.

Samofinancování má své výhody a nevýhody, jak zmiňuje Boukal (2013). K výhodám patří především pozitivní působnost na ostatní dárce, čímž se zvýší přínos finančních prostředků alepší se i finanční stabilita a flexibilita organizace. Tím dojde ke zvýšení portfolia příjmů, zvýšení sebevědomí organizace a k jejímu zviditelnění v okolí. Nevýhodou může být i to, že samofinancování není vhodné pro všechny typy nestátních neziskových organizací, neboť může v některých organizacích docházet ke konfliktům mezi jejími členy. Samofinancování též nemůže být považováno za zaručeně rychlý způsob získání finančních prostředků a pro organizace ve finanční krizi je velmi nevhodné. Je doporučováno spíše jako doplněk hlavních finančních zdrojů. Je nutné se také zmínit, že samofinancování může představovat pro organizaci i velké riziko. To spočívá v tom, že získané zdroje mohou být použity pro jinou aktivitu, než je veřejně prospěšný účel, čímž může dojít ke vzniku ekonomické ztráty nebo zadlužení. Organizace se může také více zaměřit na podnikání, což odvrátí její cestu od směřování k vytyčenému cíli. Nepříjemná je v této situaci i změna motivace zaměstnanců, poškození dobrého jména nebo image organizace.

2.4.2 Cizí zdroje

Cizí zdroje má účetní jednotka možnost získat na dobu určitou, po uplynutí sjednané doby je však musí vrátit. Poskytovatelé těchto zdrojů mohou být např. banky ve formě půjček. Je proto vhodné využívání těchto zdrojů předem pečlivě zvážit a posoudit, zda jsou pro organizaci nutné a výhodné, neboť při neplnění závazků a špatném rozhodnutí mohou vzniknout velké problémy a tím může dojít i k poškození celého jména organizace, na což upozorňují Stejskal, Kuvíková a Maťáková (2012).

2.4.3 Potencionální zdroje

Šedivý a Medlíková (2011) se shodují na tom, že potencionální zdroje mohou organizace získat a čerpat na podporu své činnosti od svého okolí. Jsou to především nenárokové prostředky, dosažené na základě žádosti či projektu od jednotlivců, soukromých organizací nebo veřejných orgánů. Na finanční podporu není právní nárok.

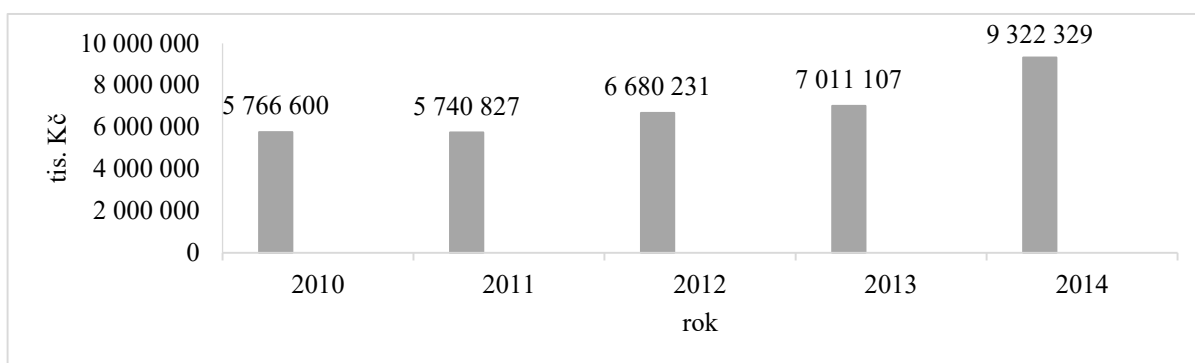
Další možnost potencionálních zdrojů představují individuální dárci, firmy, nadace a nadační fondy, občanská sdružení a církve. Jiné prostředky, které mohou organizace získat z veřejných zdrojů, jsou např. formou programového financování nebo od dalších subjektů, kterými mohou být např. ambasády, jiné neziskové či zahraniční organizace. Mezi další potencionální zdroje financování patří také daňová asignace, pořádání loterií nebo daňové úlevy.

2.4.4 Státní dotační politika vůči nestátním neziskovým organizacím

Ve státní dotační politice vůči nestátním neziskovým organizacím je systémově ukotvena její finanční podpora, která je tvořena souborem různých opatření. Jejich obsah se často mění v závislosti na změnách právních předpisů, politických rozhodnutích vlády a na možnostech státního rozpočtu. Vývoj objemu dotací pro nestátní neziskové organizace ze státního rozpočtu v letech 2010–2014 je znázorněn v grafu na obr. 2.2.

Státní politika zavedla systém programového financování, což představuje nástroj k dosažení veřejných cílů. Dotace jsou poskytovány pro realizaci projektů, které naplňují cíle státní politiky, vyplývající z hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím. Hlavní oblasti dotační politiky pro rok 2016 jsou udržitelný rozvoj regionů, měst a obcí, metodická podpora poradenství v oblasti bydlení, podpora a ochrana veřejného zájmu na úseku bezbariérového užívání staveb, udržitelný rozvoj cestovního ruchu na celostátní úrovni a podpora činnosti Horské služby České republiky.

Obr. 2.2 Vývoj objemu dotací ze státního rozpočtu v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

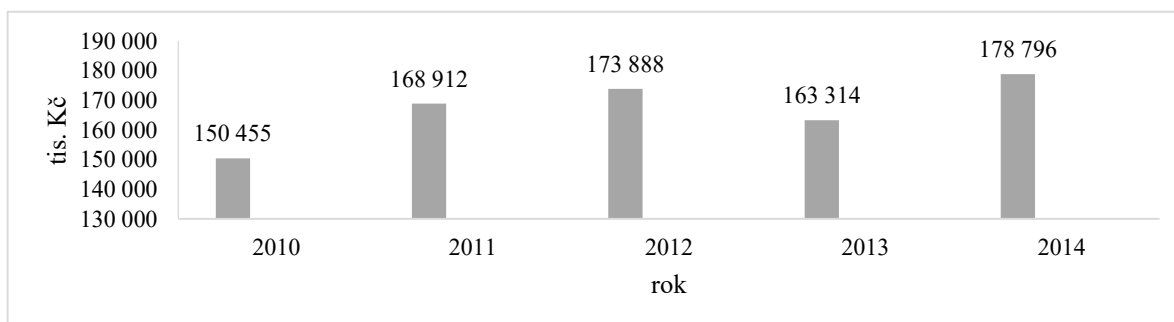

Zdroj: Rada vlády pro nestátní neziskové organizace. Vlastní zpracování.

Z grafu na obr. 2.2 je na první pohled zřejmé, že objem dotací pro nestátní neziskové organizace ze SR vzrůstal každým rokem, s výjimkou roku 2011, kdy došlo k poklesu proti roku předcházejícímu. Ve sledovaném období byl největší objem dotací poskytnut ze SR v roce 2014. Meziroční tempo růstu v letech 2010–2011 bylo záporné 0,45 %, neboť došlo k nepatrnému poklesu dotací ze SR. V letech 2011–2012 došlo k růstu dotací a tempo růstu bylo kladné 16,36 %. V letech 2012–2013 došlo opět k navýšení dotací ze SR a tempo růstu bylo kladné 4,95 %. V letech 2013–2014 došlo k největšímu navýšení dotací ze SR, což se viditelně projevilo na meziročním tempu růstu, které činilo 32,97 %.³

Na obr. 2.3 je znázorněn vývoj objemu dotací pro nestátní neziskové organizace z rozpočtu Olomouckého kraje v letech 2010–2014. Z grafu je možné vyčíst, že nejnižší částka dotací byla uvolněna z rozpočtu za sledované období v roce 2010, poté následující dva roky se dotace zvyšovaly a v roce 2013 došlo opět k jejich poklesu proti roku předcházejícímu. Nejvyšší objem dotací byl poskytnut z rozpočtu Olomouckého kraje v roce 2014.

Obr. 2.3 Vývoj objemu dotací z rozpočtu Olomouckého kraje v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Rada vlády pro nestátní neziskové organizace. Vlastní zpracování.

³ Dotační.info, největší portál o dotacích v ČR.

2.5 Nástroje řízení nestátních neziskových organizací

„Řízení většiny neziskovek totiž provází zvláštní paradox – je v porovnání se ziskovým sektorem dvojnásob obtížnější a ještě navíc dvojnásob podceňované,“ uvádí Šedivý a Medlíková (2011, s. 12). Vyžaduje totiž zcela odlišný a profesionálnější přístup, než je tomu u organizací fungujících za účelem dosažení zisku. Důraz je kladen zejména na zodpovědnost vůči těm, kteří neziskové aktivity hradí, hospodárnost vynakládaných prostředků a kvalitu výkonů.⁴

Nestátní neziskové organizace se potýkají s řadou problémů. K nejvážnějším patří nedostatek finanční podpory ze strany státu i soukromých osob, dále pak malé zkušenosti se získáváním finančních prostředků a nedostatečné daňové zvýhodnění pro ty, kteří příspěvky poskytují. Vedoucí a řídicí pracovníci často nemají potřebnou kvalifikaci a zkušenosti, což může silně oslabovat výkon organizace.

2.5.1 Fundraising

Podle Boukala (2013) řeší fundraising otázky získávání finančních i nefinančních zdrojů v potřebné výši i struktuře různými způsoby a pestrými metodami, aby zajistil realizaci výkonu činnosti své organizace a svého poslání. Tím pomůže své organizaci získat vícezdrojové financování, čímž výrazně sníží riziko spojené s odchodem klíčového subjektu, který organizaci nejvyšší mírou podporuje. Je potřeba tyto činnosti zabezpečit i personálně. „Fundraising je soubor činností zaměřených na zdrojové zajištění neziskové organizace za účelem konkrétního poslání,“ uvádí Boukal (2013, s. 15).⁵

Ledvinová a Pešta (1996) upozorňují na to, že nejsou pro organizaci důležité jenom finanční prostředky, ale také zájem, motivace a důvěra okolí. Pomocí fundraisingu může organizace získat i nové náměty pro strategické plánování. Cestou k úspěchu je správně zvolená metoda, jak fundraising vykonávat. K účinným možnostem patří např. reklamní kampaně, sdílený marketing, nové informační technologie, sociální sítě nebo osobní setkání.

Otázky, které fundraising dnes a denně musí řešit, jsou jak, kdy, kde a při jaké příležitosti najít potencionální dárce. Jak je požádat o finanční prostředky a tyto potencionální zdroje financování získat. Ke každému dárci je potřeba přistupovat odlišným způsobem a nezapomínat na spoustu faktorů, které mohou chování dárců ovlivňovat.

---

⁴ ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Úspěšná nezisková organizace*. 2011.

⁵ BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. 2013.

2.5.2 Marketing

Jedna z nejzajímavějších definic marketingu je od Garyho J. Sterna, který označuje marketing za proces, který pomáhá vyměnit něco, co má hodnotu, za něco, co potřebuje. Tuto definici uvedli ve své knize Plamínek a spol. (1996). Dále říkají, že cílem marketingu je přinášet organizaci finanční příjmy a uspokojovat potřeby způsobem, který přináší pro všechny strany pozitivní hodnoty. Je potřeba si také uvědomit, pro koho je marketing určen, komu chce organizace co nabídnout, jak rozsáhlá je to skupina a kolik jedinců nebo organizací obsahuje. V úvahu musí být vzaty také ukazatele demografické, psychologické a geografické, jak uvádí Ledvinová a Pešta (1996).

2.5.3 Finanční plánování a řízení

Nestátní neziskové organizace plánují velikost svých příjmů a výdajů sestavováním rozpočtu a vyhodnocují jejich velikost a vývoj, jak vymezuje Boukal (2013). Je potřeba umět správně a reálně vyhodnotit současnou finanční situaci organizace a stanovit cíle, kterých je možné dosáhnout. Proces finančního řízení zahrnuje především získávání informací z účetní evidence, porovnávání skutečnosti s rozpočtem, zjištění a analýza odchylek, návrh a provedení nápravných opatření a samozřejmě také kontrola. Případný každý úbytek finančních prostředků s sebou přináší problémy a nebezpečí možnosti úpadku organizace.

2.5.4 Vedení lidí

Aby lidé byli pro organizaci prospěšní a pomáhali dosahovat jejich cílů, je důležité umět je správně motivovat a ovlivňovat jejich chování. Boukal (2013) upozorňuje na to, že personalistika bohužel nepatří k dobře propracovaným oblastem u nestátních neziskových organizací a je potřeba tématu řízení lidských zdrojů věnovat zvýšenou pozornost. Styl vedení lidí je třeba v různých situacích měnit, dát prostor k vyjádření svého názoru i druhým a společně se rozhodovat. Příznivé prostředí na pracovišti je také důležitým faktorem k úspěchu celé organizace.

2.5.5 Dobrovolnictví

Rozsah i intenzita dobrovolné práce je v jednotlivých odvětvích velmi odlišná, což záleží především na druhu aktivity i velikosti organizace, jak uvádí Frič (1998). Nejčastěji je služba dobrovolníků využívána v oblastech kultury, ekologie, sociálních službách, rekreaci a sportu. Největším přínosem dobrovolnictví pro neziskové organizace je podle Příbyla (2012) úspora finančních prostředků, času a pracovních sil. Dále pak jistě stojí za zmínku kreativnost, nové

nápady a myšlenky, motivace nebo rozšíření činností organizace. Hlavní motivací dobrovolníků nejsou získané finanční prostředky pro svoji vlastní potřebu, ale pro uskutečnění cílů organizace.

3 Analýza hospodaření nestátní neziskové organizace

Pro analýzu hospodaření nestátní neziskové organizace byla vybrána obecně prospěšná společnost Sluňákov – centrum ekologických aktivit, o.p.s. (dále jen Sluňákov) se sídlem Skrbeňská 669/70, 783 35 Horka nad Moravou. V první části kapitoly bude představena organizace, její poslání a vize, dále pak budou uvedeny hlavní cíle a aktivity společnosti. V druhé části bude zpracována analýza hospodaření organizace v letech 2010–2014.

Obecně prospěšná společnost Sluňákov byla založena Statutárním městem Olomouc IČO 002 99 308 dne 27. listopadu 2006 zapsáním do rejstříku obecně prospěšných společností, vedeného Krajským soudem v Ostravě. Identifikační číslo organizace je 277 84 525. Statutárním orgánem je ředitel, který řídí činnost společnosti a jedná jejím jménem. Sluňákov navázal na aktivity Českého svazu ochránců přírody Olomouc a poté občanského sdružení Sluňákov od roku 1989. Jeho činnost byla úzce propojena s odborem životního prostředí Magistrátu města Olomouc.

Je také důležité zmínit, že Sluňákov je velmi úspěšným řešitelem evropských i státních projektů, tvůrcem Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Olomouckého kraje. Dále je držitelem mnoha regionálních, státních i mezinárodních ocenění souvisejících se svou činností a podílí se na propagaci města Olomouc i celého Olomouckého kraje. Jako jedna z největších nestátních neziskových organizací v ČR má dlouholeté a bohaté zkušenosti, zabývající se environmentální tematikou a vzděláváním. Setkávají se zde lidé, které pojí příroda a přátelský vztah k ní. Sluňákov je také členem Unie nestátních neziskových organizací Olomouckého kraje, která všestranně podporuje a pomáhá těmto organizacím. Je zde vytvořen prostor pro spolupráci mezi těmito organizacemi i pro komunikaci s jinými sektory společnosti.

3.1 Poslání a vize nestátní neziskové organizace

Sluňákov chce být prospěšný právě tím, že bude upozorňovat společnost na možnosti, které lidem nabízí sama příroda. Jeho posláním je široká nabídka prožitků a poznání, které rozvíjejí uctivý vztah člověka k přírodě i k sobě samému. Dále pak snaha přiblížit lidem poutavou krásu přírody, přírodních vazeb a souvislostí. Kultivovat vztah člověka k přírodě takovým způsobem, aby sám pocítil potřebu a touhu o ni pečovat a chránit ji.

Vizi Sluňákova je snaha prohloubit úzké sepětí lidí s přírodou, nabízet pojetí přírody jako celku, který obdarovává svou existencí, neboť lidé jsou přírodní bytosti, žijící v přírodě, obklopeni vztahy a vším, co ji vytváří a umožnit lidem setkávání ke společné poradě o odpovědném vztahu člověka k přírodě.

3.2 Činnost nestátní neziskové organizace

K hlavním činnostem Sluňákova patří především vzdělávací programy pro školy a veřejnost, výchovně vzdělávací činnost s environmentálním zaměřením, organizace volnočasových aktivit pro veřejnost a v neposlední řadě také zajištění stravovacích a ubytovacích služeb v rámci vzdělávacích programů. Jak již bylo uvedeno v teoretické části bakalářské práce, obecně prospěšná společnost má možnost vykonávat ke své hlavní činnosti také činnost vedlejší. Jako hospodářskou činnost vyvíjí Sluňákov aktivity související s pronájmem a půjčováním věcí movitých, dále má svůj vlastní maloobchod se smíšeným zbožím v nízkoenergetickém domě, kde má své sídlo a také zde nabízí ubytovací služby pro veřejnost.

Sluňákov dále vyvíjí pro veřejnost řadu aktiv a má široké spektrum činností, mezi které patří:

- zpřístupnění lužních lesů Litovelského Pomoraví a poskytování informací o bohatství (kultura, tradice regionu, porozumění krajině a přírodě) chráněného území kolem toku řeky Moravy;
- organizuje největší ekologický festival pro veřejnosti v ČR, tzv. Ekologické dny Olomouc již dvacet let;
- vytváří a realizuje pestrou nabídku ekologických výukových vzdělávacích programů, zaměřených na ekologii, přírodovědné poznatky, historické i společenskovední otázky. Tyto programy související s pobytem lidí v krajině pro různé typy škol, včetně mateřských, kde je kladen velký důraz na milý a vstřícný přístup k dětem, studentům i pedagogům;
- realizuje vzdělávání, semináře pedagogických pracovníků v oblasti ekologie, environmentální výchovy, pedagogiky, nabízí možnost zapůjčení pomůcek, knih nebo videotéky;

- pořádá nejrůznější aktivity pro nejširší veřejnost, mezi které patří soutěže, ekologické večery, výlety, výstavy, exkurze, firemní turistika, společenské a kulturní akce;
- nabízí své prostory i okolí k pronájmu, ubytování, pořádání firemních akcí, dále pak zapůjčuje lodě, jízdní kola a realizuje prodej publikací;
- pořádá příměstské i letní stanové tábory pro děti a mládež a nabízí krátkodobé ekovýchovné programy;
- poskytuje stravování s využitím převážně místních výrobků a biopotravin;
- používá šetrné ekologické čisticí a úklidové prostředky.

3.3 Organizační struktura

Pro Sluňákov pracují osoby, které jsou zaměstnané na hlavní pracovní poměr, dále pak ti, kteří vykonávají pracovní činnost na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti. Kromě toho Sluňákov sdružuje skupinu nadšených dobrovolníků, kteří mají zájem, energii a chuť pomáhat ve svém volném čase. Poskytují své zkušenosti, znalosti i dovednosti při aktivitách, jakými jsou např. organizování a pořádání akcí pro veřejnost, příprava a vedení pravidelných schůzek a výletů dětských oddílů se zaměřením na pobyt v přírodě a dále pak pomáhají se zkrášlováním a údržbou zahrady. Pro organizaci jsou také velmi přínosnou výpomocí v turistickém informačním centru nebo pomáhají s vyvěšováním plakátů a roznosem letáčků k chystaným akcím. Organizační struktura je uvedena v příloze č. 1.

3.4 Zdroje financování nestátní neziskové organizace

Sluňákov funguje na principu vícezdrojového financování a získává finanční i nefinanční prostředky ke své činnosti různými způsoby. Využívá ke své činnosti zdroje získané:

- z hlavní a vedlejší hospodářské činnosti;
- z veřejných rozpočtů (statutární město Olomouc, Olomoucký kraj, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Úřad práce ČR - krajská pobočka Olomouc);
- od soukromých, individuálních a firemních dárců v podobě darů;
- od nadací, sdružení a z dotací programového financování EU.

K příjmům Sluňákova patří např. příjmy z prodeje služeb, příjmy z prodeje zboží, příjmy z prodeje vlastních výrobků, příjmy z pronájmu, přijaté provozní dotace, příspěvky, granty, dary, úroky a ostatní příjmy.

3.5 Hospodaření nestátní neziskové organizace v roce 2010

Ke dni 31. 12. 2010 pracovalo v organizaci Sluňákov celkem 20 zaměstnanců. Účetní metody vycházely z vyhlášky č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a účetnictví bylo zpracováváno softwarem Pohoda. Všechny účetní doklady byly v organizaci evidovány a ukládány pečlivě a průběžně, poté archivovány na datovém médiu společnosti. Oceňování nakupovaných zásob bylo v pořizovacích cenách a všechny zásoby potravin na skladě byly účtovány způsobem A, zásoby zboží odlišně způsobem B. Organizace pracovala s účetními odpisy, jejichž odpisový plán sestavila účetní jednotka dle předpokládaného opotřebení zařazeného majetku odpovídajícího běžným podmínkám jeho opotřebení. Aktiva i závazky byly oceňovány v pořizovací ceně.

3.5.1 Přijaté provozní dotace

Z tab. 3.1 je zřejmé, že největším poskytovatelem dotací pro neziskovou organizaci Sluňákov byl v roce 2010 SMO (Svazek měst a obcí), který uvolnil 2 000 000 Kč ze svého rozpočtu, což představovalo z celkových přijatých dotací 34,72 %. Druhým největším poskytovatelem dotací byl Olomoucký kraj, jehož příspěvek činil 16,92 % ze všech přijatých dotací.

Tab. 3.1 Přijaté dotace v roce 2010 (v Kč)

Poskytoval provozní dotace	Kč	%
Ekoškola	153 000	2,66
MŽD - EDO	300 000	5,21
Olomoucký kraj	975 000	16,92
Olomoucký kraj OPVK 1,1	670 000	11,63
Olomoucký kraj OPVK 1,3	846 000	14,68
Olomoucký kraj OPVK EDUR	200 000	3,47
SMO – dotace na provoz	2 000 000	34,72
SFŽP – Přírodě OK	617 000	10,71
Celkem	5 761 000	100,00

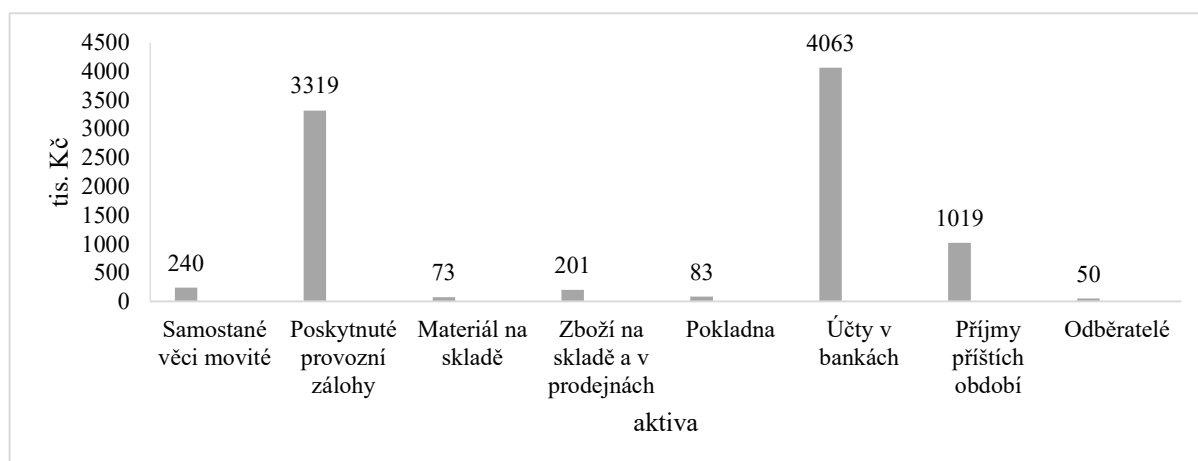
Zdroj: Výroční zpráva za rok 2010. Vlastní zpracování.

3.5.2 Aktiva

Aktiva jsou charakterizována jako majetek společnosti, který je v rozvaze seřazen podle jednotlivých druhů a časového úseku, jak dlouho setrvává ve společnosti. Aktiva jsou členěna na dlouhodobá, krátkodobá a ostatní. Dlouhodobá zůstávají ve společnosti déle než jeden rok, opotřebovávají se a jejich opotřebení je vyjádřeno odpisy. Krátkodobá aktiva (oběžná) zůstávají v podniku po dobu kratší než jeden rok a spotřebovávají se.

Z přílohy č. 2 je možné vyčíst vývoj aktiv za jednotlivé roky sledovaného období. K 31. prosinci 2010 byla výše celkových aktiv 9 003 000 Kč, což představovalo nárůst o 7 305 000 Kč od 1. ledna 2010. Tempo růstu aktiv bylo v roce 2010 velmi pozitivní a znamenalo prudký nárůst o 430,21 %. Dlouhodobý majetek společnosti tvořil k 31. prosinci 2010 pouze 0,63 % z celkových aktiv a krátkodobý majetek 99,37 % z celkových aktiv.

Obr. 3.1 Přehled významných aktivních položek v roce 2010 (v tis. Kč)

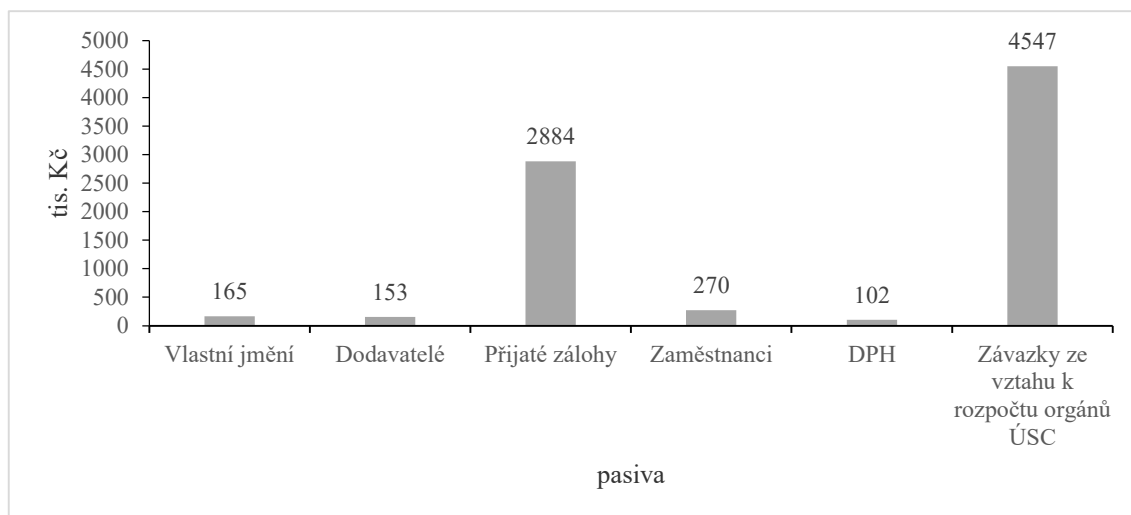
Zdroj: Rozvaha k 31. 12. 2010. Vlastní zpracování.

Největší pohyb a vzrůst byl proti roku předcházejícímu na položce účty v bankách. Celkový rozdíl od začátku roku činil 3 714 000 Kč, což znamenalo, že výše účtů v bankách činila k 1. lednu 2010 pouze 8,59 % toho, jaké výše dosáhla na konci roku (stav k 1. 1. 2010 byl 349 000 Kč). Nárůst finančních prostředků na účtech v bankách byl ve sledovaném období 1 064 %. V porovnání celkových aktiv činil tento účet 45,13 %. Další významnou položkou, která vykazala poměrně vyšší nárůst, byly poskytnuté provozní zálohy, zde bylo meziroční tempo růstu 1 052 % a v celkových aktivech tvořily 36,87 %. Třetí nejvýznamnější položkou z pohledu obrátu na účtu byly příjmy příštích období, kde tempo růstu činilo 153 %. Tato položka tvořila v rozvaze celkových aktiv 11,32 %. Pouze u samostatných věcí movitých zůstal stav v roce 2010 nezměněn, viz obr. 3.1.

3.5.3 Pasiva

Pasiva vyjadřují zdroje krytí majetku a jsou členěny na vlastní a cizí zdroje, neboli na vlastní a cizí kapitál. Vlastní kapitál je tvořen tím, co bylo do společnosti vloženo zakladateli a není z nich placen žádný úrok. Cizí kapitál představuje dluhy a závazky společnosti. Přehled pasiv za rok 2010 je uveden v příloze č. 3. Celková pasiva vzrostla v průběhu roku 2010 o 7 305 000 Kč, což potvrzuje bilanční pravidlo, které říká, že aktiva se musí rovnat pasivům. Vlastní zdroje činily k 31. prosinci 2010 celkem 842 000 Kč, což představovalo 9,35 % z celkových pasiv. Cizí zdroje byly ke stejnému datu ve výši 8 161 000 Kč, což představovalo 90,65 % z celkových pasiv. V průběhu roku 2010 byl zaznamenán značný nárůst cizích zdrojů proti roku předcházejícímu.

Obr. 3.2 Přehled významných pasivních položek v roce 2010 (v tis. Kč)

Zdroj: Rozvaha k 31. 12. 2010. Vlastní zpracování.

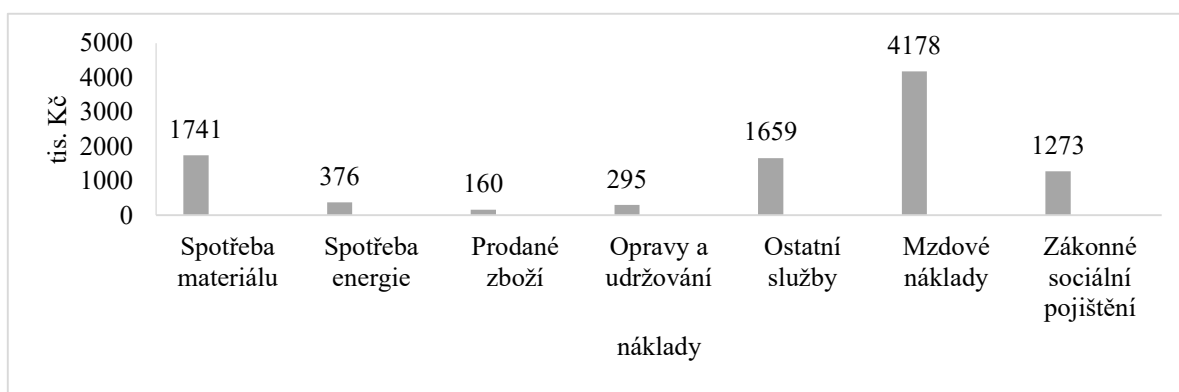
Z grafu na obr. 3.2 je zřejmé, že největší obrat proti roku předcházejícímu nastal na pasivním účtu závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů územně samosprávných celků. Z původní hodnoty 0 Kč se navýšil na 4 547 000 Kč. Dalším účtem s vyšším obratem byly přijaté zálohy, které vzrostly od počátku roku o 2 525 000 Kč, ostatní pasivní účty zůstaly relativně stabilní.

Vlastní zdroje byly výrazně nižší než zdroje cizí, což nebylo pro společnost pozitivní, jelikož vykazovala poměrně vysokou zadluženost, která byla na začátku roku 68,08 % a na konci roku dosáhla výše 90,65 %. Je potřeba však vzít v úvahu, že se nejedná o společnost fungující za účelem dosažení zisku, ale o nevýdělečnou, tedy neziskovou organizaci.

3.5.4 Náklady

Náklady jsou definovány jako spotřeba výrobních faktorů v peněžním vyjádření a představují vstupy do společnosti. Slouží také jako významný ukazatel hospodárnosti. Přehled nákladů za rok 2010 je uveden v příloze č. 4, z které je možné vyčíst, že celkové náklady organizace z hlavní činnosti byly ve výši 8 896 000 Kč, což představovalo 88,75 % z celkových nákladů. Náklady z vedlejší činnosti byly ve výši 1 128 000 Kč, což představovalo 11,25 % z celkových nákladů. Celkem dosáhly náklady v roce 2010 výše 10 024 000 Kč.

Obr. 3.3 Přehled významných nákladových položek v roce 2010 (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2010. Vlastní zpracování.

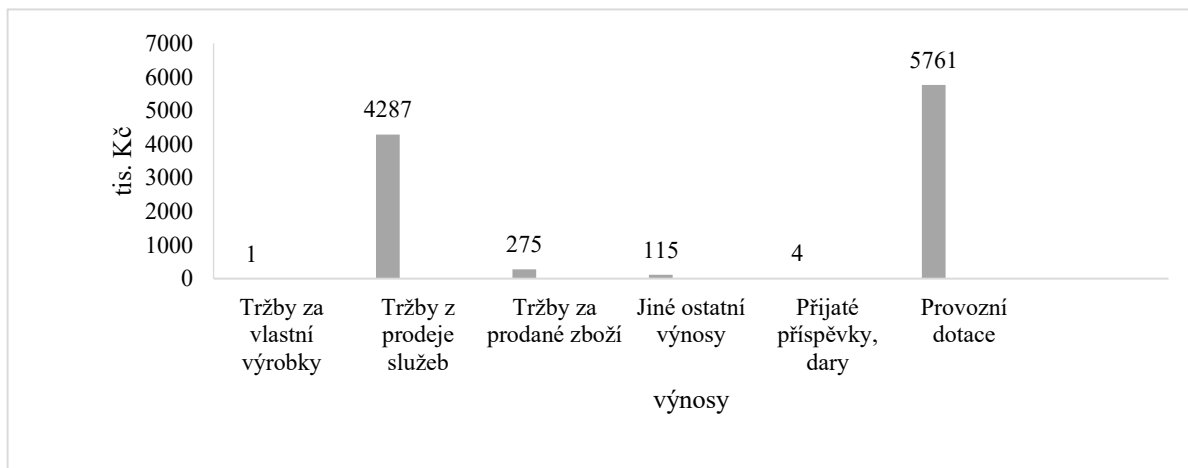
Z obr. 3.3 vyplývá, že největší nákladovou položkou se staly mzdové náklady, které byly ve sledovaném období ve výši 4 178 000 Kč. Představovaly 41,68 % z celkových nákladů. V pracovním poměru bylo celkem 20 zaměstnanců. Druhou největší nákladovou položkou byla spotřeba materiálu ve výši 1 741 000 Kč, která zahrnuje např. kancelářské potřeby, odbornou literaturu nebo ochranné pomůcky. Třetí největší položkou byly ostatní služby, do kterých je možné zahrnout např. tisk plakátů, brožurek, reklamních upoutávek, praní prádla. Tyto náklady byly ve výši 1 659 000 Kč a představovaly 16,55 % z celkových nákladů.

3.5.5 Výnosy

Výnosy jsou přínosem pro ekonomickou jednotku a je možné je definovat jako hmotné toky v peněžním vyjádření. Představují částky, které společnost získala ze svých aktivit v určitém období a zároveň se nemusí jednat o peněžní přírůstky. Přehled výnosů organizace za rok 2010 je zachycen v příloze č. 6. Celkové výnosy byly ve výši 10 444 000 Kč, z toho z hlavní činnosti 9 021 000 Kč, což představovalo 86,38 % z celkových výnosů. Ve vedlejší

činnosti dosáhly výnosy částky 1 423 000 Kč, což představovalo 13,62 %. Výnosy z vedlejší činnosti byly dosaženy pouze v oblasti tržeb za vlastní výkony a zboží.

Obr. 3.4 Přehled významných výnosových položek v roce 2010 (v tis. Kč)

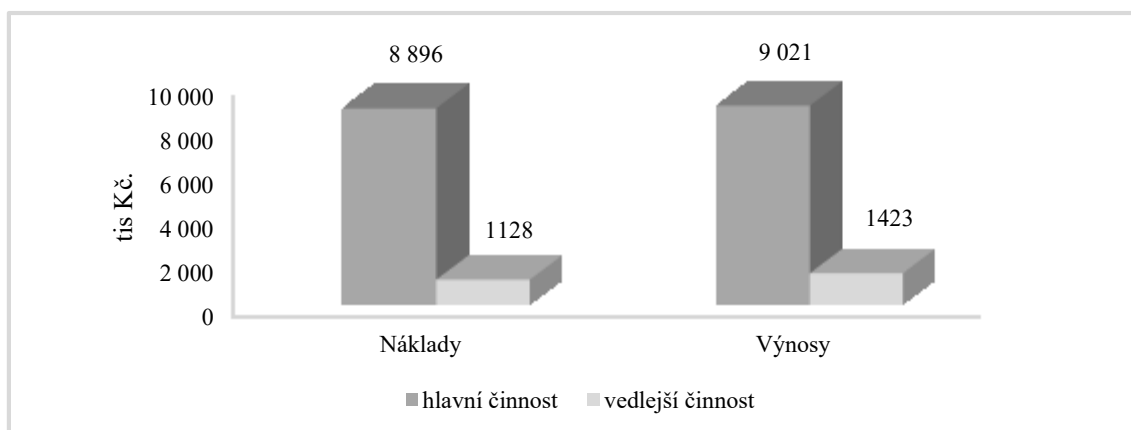
Zdroj: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2010. Vlastní zpracování.

Z obr. 3.4 je možné vyčíst, které výnosové položky dosahovaly nejvyšších částek. Vedlejší činnost zahrnovala pouze tržby z prodeje služeb a tržby za prodané zboží. Největší výnosovou položku tvořily přijaté provozní dotace, které představovaly 55,16 % z celkových výnosů. Je možné říci, že byly hlavním a nejdůležitějším zdrojem financování společnosti. Druhou největší výnosovou položkou byly tržby z prodeje služeb, které činily 41,05 % z celkových výnosů.

3.5.6 Hospodářský výsledek

Po vypracování analýzy hospodaření za rok 2010, byl zjištěn porovnáním celkových nákladů a celkových výnosů, kladný hospodářský výsledek.

Obr. 3.5 Hospodářský výsledek za rok 2010 před zdaněním (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2010. Vlastní zpracování.

Z obr. 3.5 je snadné vyčíst, že celkové náklady byly ve výši 10 024 000 Kč, celkové výnosy 10 444 000 Kč. Hospodářský výsledek v roce 2010 byl kladný a to 420 000 Kč, který je označován jako zisk před zdaněním. Hospodářský výsledek je důležité v obecně prospěšných společnostech rozdělit podle činností. V hlavní činnosti vykazovala společnost zisk 125 000 Kč, ve vedlejší pak také zisk ve výši 295 000 Kč.

3.6 Hospodaření nestátní neziskové organizace v roce 2011

Rok 2011 byl rokem ekonomické krize. Sluňákov měl 22 zaměstnanců. I tato organizace dospěla do stádia, který je velmi dobře známý všem neziskovým organizacím. Z původního nadšení ze vzniku organizace se pomalu začala stávat profesionální vzdělávací instituce. Sluňákov pořádal spoustu ekologických a vzdělávacích akcí, které byly velmi úspěšné a přínosné. Lidé oceňovali jejich kvalitu, užitečnost a smysluplnost. Sluňákov poznamenaly bohužel také finanční problémy. Školy, které si objednávaly jeho služby, měly mnohem nižší rozpočty a možnosti. I financí z grantových nabídek bylo mnohem méně a nebylo jednoduché je získat. Sluňákov dospěl k názoru, že není možné psát žádosti o grant s minimem financí pro mzdové prostředky a zároveň s maximálním důrazem na počet aktivit. Celý rok se proto nesl ve jménu velkého pracovního vypětí, týkající se zajišťování financování organizace.

3.6.1 Přijaté provozní dotace

Velmi významnou položkou pro Sluňákov byly v roce 2011 opět přijaté provozní dotace. Jak je uvedeno v tab. 3.2, nejvyšší částku obdržel Sluňákov od Olomouckého kraje OPVK EDUR. Jednalo se o 2 236 000 Kč, což činilo z celkových dotací 28,78 %, druhou nejvyšší částku získala organizace od SMO ve výši 2 000 000 Kč, což bylo 25,75 % z celkových dotací. Celkové přijaté provozní dotace dosáhly částky 7 768 000 Kč.

Tab. 3.2 Přehled přijatých provozních dotací v roce 2011 (v Kč)

Poskytovatel provozní dotace	Kč	%
Ekoškola s Terezou	191 000	2,46
Olomoucký kraj	900 000	11,59
Olomoucký kraj Ekoškola	25 000	0,32
Olomoucký kraj OPVK 1,1	1 047 000	13,48
Olomoucký kraj OPVK 1,3	1 127 000	14,51
Olomoucký kraj OPVK EDUR	2 236 000	28,78
SMO - dotace na provoz	2 000 000	25,74
SFŽP - Přírodě OK	174 000	2,24
Univerzita Palackého Olomouc	68 000	0,88
Celkem	7 768 000	100,00

Zdroj: Výroční zpráva za rok 2011. Vlastní zpracování.

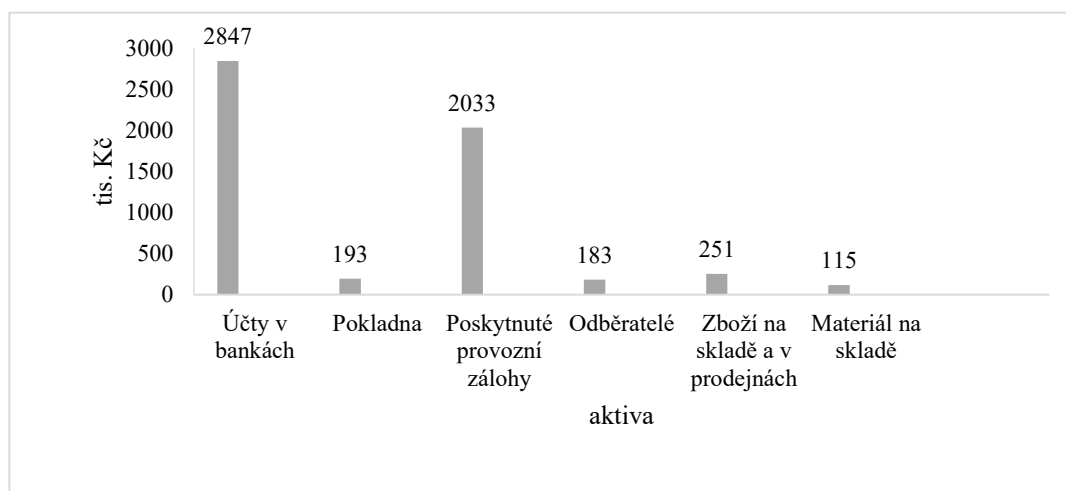

3.6.2 Aktiva

Celková aktiva se v průběhu roku 2011 snížila z původních 9 003 000 Kč na 5 792 000 Kč, což znamenalo pokles o 35,67 %. Nejvýznamnější aktivní položkou byly pro tento rok účty v bankách, které tvořily 49,15 % celkových aktiv. Další důležitou položkou byly poskytnuté provozní zálohy, které činily 35,10 %. Aktiva za rok 2011 jsou uvedena v příloze č. 2. K poklesu aktiv došlo především díky úbytku peněz na bankovních účtech, které byly investovány do různých projektů a činností organizace. Další velké úbytky finančních prostředků představovaly hlavně opravy a údržby domu.

Na obr. 3.6 je mimo jiné znázorněno, k jakému poklesu došlo během roku 2011 u některých aktivních položek. Meziroční pokles o 29,93 % zaznamenala položka účty v bankách, která měla v roce 2010 výrazný nárůst. I na účtu poskytnuté provozní zálohy došlo k významnému poklesu, proti roku předcházejícímu o 38,75 %.

Obr. 3.6 Přehled významných aktivních položek v roce 2011 (v tis. Kč)

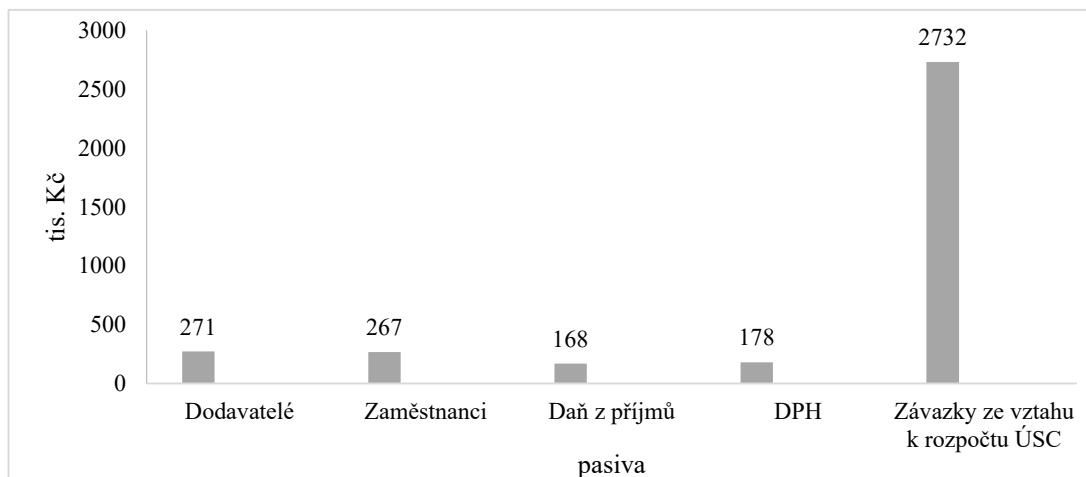
Zdroj: Rozvaha k 31. 12. 2011. Vlastní zpracování.

3.6.3 Pasiva

Jak je možné vyčíst z přílohy č. 3, pasiva činila v roce 2011 celkem 5 792 000 Kč, stejně jako celková hodnota aktiv. Vlastní zdroje se proti roku 2010 zvýšily na částku 1 554 000 Kč, což vykazovalo meziroční tempo růstu 84,56 %. Tento nárůst byl způsoben kladným hospodářským výsledkem. Cizí zdroje však zaznamenaly pokles o 3 923 000 Kč, především díky prudkému snížení krátkodobých závazků o 48,07 % proti roku předcházejícímu. Cizí zdroje tak dosáhly výše 4 238 000 Kč, což bylo pro společnost velmi pozitivní. Z celkového pohledu pasiv byly však stále vlastní zdroje mnohem nižší. Poměr vlastních a cizích zdrojů byl 1 : 2,73.

Z obr. 3.7 je stejně, jako v roce 2010 zřejmé, že největší pasivní položkou byly opět závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů územních samosprávných celků. Proti roku 2010 došlo však k jejich poklesu o 1 815 000 Kč, což představovalo 39,92 %. Ke zvýšení o 118 000 Kč došlo také na účtu dodavatelé, meziroční tempo růstu zde bylo kladné 77,12 %.

Obr. 3.7 Přehled významných pasivních položek v roce 2011 (v tis. Kč)

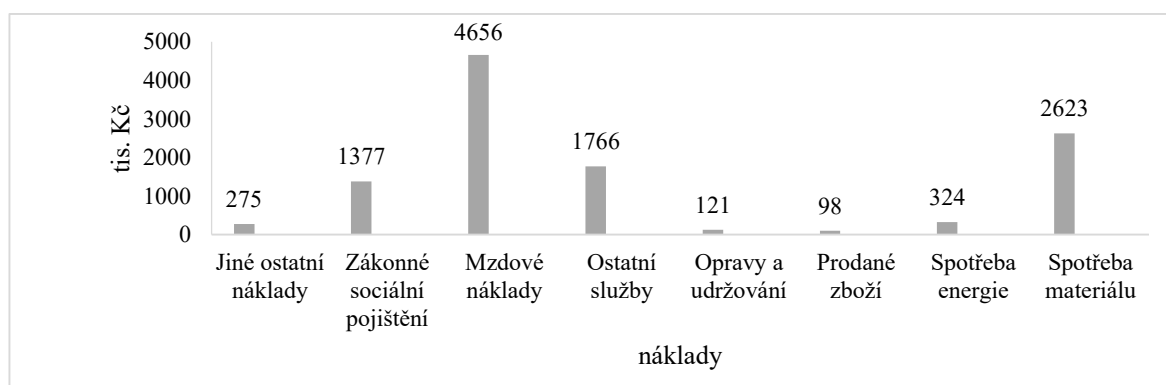
Zdroj: Rozvaha k 31. 12. 2011. Vlastní zpracování.

3.6.4 Náklady

Přehled nákladů za rok 2011 je uveden v příloze č. 4. Celkové náklady dosáhly výše 11 342 000 Kč, což představovalo proti roku předcházejícímu zvýšení o 13,15 %. Náklady z hlavní činnosti činily 10 580 000 Kč a z činnosti vedlejší 834 000 Kč. Náklady z hlavní činnosti velmi převažovaly náklady z činnosti vedlejší a tvořily 92,65 % z celkových nákladů.

Z obr. 3.8 je zřejmé, že i v roce 2011 byly největší nákladovou položkou mzdové náklady. Proti roku 2010 se zvýšily o 478 000 Kč, s čímž souvisel také přírůstek o 2 zaměstnance. Mzdové náklady byly ve výši 4 656 000 Kč, což představovalo 41,05 % z celkových nákladů. Další důležitou nákladovou položkou byla spotřeba materiálu, která se proti roku 2010 také zvýšila o 882 000 Kč a dosáhla výše 2 623 000 Kč, což představovalo 23,13 % z celkových nákladů. Třetí největší nákladovou položkou byly stejně jako v roce 2010 ostatní služby, které představovaly 15,57 % celkových nákladů.

Obr. 3.8 Přehled významných nákladových položek v roce 2011 (v tis. Kč)

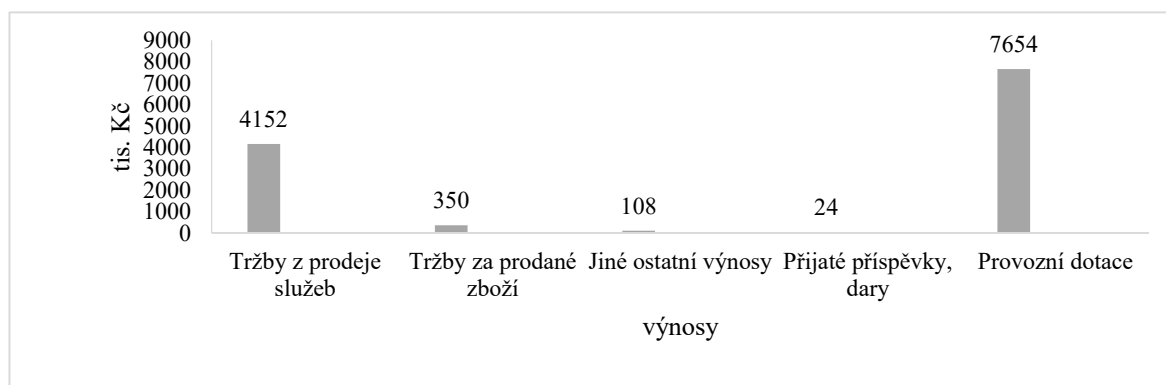

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2011. Vlastní zpracování.

3.6.5 Výnosy

Celkové výnosy byly v roce 2011 ve výši 12 295 000 Kč, z čehož 90,22 % činily výnosy z hlavní činnosti a 9,78 % výnosy z vedlejší činnosti, což je zřejmé z přílohy č. 6. Proti roku 2010 došlo ke zvýšení celkových výnosů o 17,72 %. Je nutné podotknout, že ke zvýšení výnosů došlo pouze v hlavní činnosti a to o 22,96 %, především díky vyšším tržbám z prodeje služeb a samozřejmě z poskytnutých dotací. Ve vedlejší činnosti došlo k poklesu výnosů o 15,46 %, které byly zapříčiněny snížením tržeb z prodeje služeb.

Obr. 3.9 Přehled významných výnosových položek v roce 2011 (v tis. Kč)

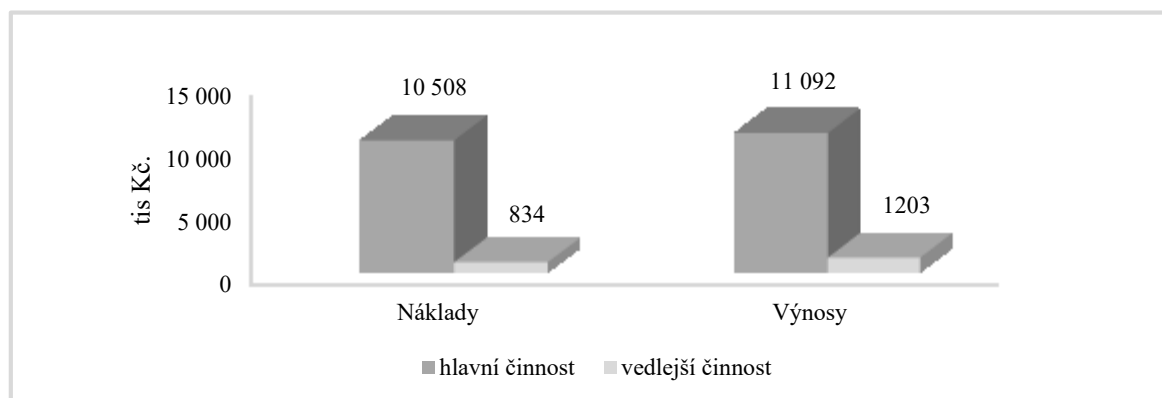
Zdroj: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2011. Vlastní zpracování.

Na obr. 3.9 je vidět, jakou významnou položkou jsou provozní dotace pro celkové výnosy organizace. Tyto dotace tvoří 62,25 % celkových výnosů. Nejvyšší částku dotací získal Sluňákov od Olomouckého kraje OPVK EDUR, viz tab. 3.2. Druhou největší položkou výnosů byly tržby z prodeje služeb, které byly ve výši 4 152 000 Kč, což představovalo 33,77 % všech výnosů za daný rok. Tržby za prodané zboží včetně ostatních výnosů tvořily 3,98 % z celkových výnosů.

3.6.6 Hospodářský výsledek

Po analýze hospodaření za rok 2011 byl zjištěn porovnáním celkových nákladů a celkových výnosů kladný hospodářský výsledek, tedy zisk. Společnost dosáhla zisku jak v hlavní činnosti, tak i v činnosti vedlejší. Celkový zisk za rok 2011 činil 953 000 Kč, který společnost převedla do používání v následujícím roce. Je potřeba rozlišit hospodářský výsledek z hlavní a vedlejší činnosti. V hlavní činnosti dosáhla společnost zisku ve výši 584 000 Kč, ve vedlejší činnosti také zisku 369 000 Kč, viz obr. 3.10.

Obr. 3.10 Hospodářský výsledek v roce 2011 před zdaněním (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2011. Vlastní zpracování.

3.7 Hospodaření nestátní neziskové organizace v roce 2012

Rok 2012 byl pro Sluňákov velmi úspěšným a ohlasy okolí na jeho činnost byly velmi pozitivní a příznivé. S obrovským úsilím zaměstnanců se podařilo Sluňákovu dokončit granty a splnit administrativní požadavky poskytovatelů finančních podpor. To přispělo ke stabilizaci společnosti a k úspěšnému pokračování v činnostech, které naplňovaly jeho poslání. V průběhu roku také došlo k několika personálním změnám, např. v oblasti projektového oddělení, které znamenaly velký přínos pro společnost. Ta se nejen poučila ze svých chyb, ale zvýšila se i úroveň znalostí při řízení a realizaci projektů. Sluňákov vypisoval nové žádosti o podporu na mnoha místech, kde lze o ni jen žádat. K 31. prosinci měla organizace 19 zaměstnanců.

3.7.1 Přijaté provozní dotace

Celkové přijaté dotace v roce 2012 byly ve výši 11 239 000 Kč. Z toho, jak je možné vidět v tab. 3.3, měly největší podíl dotace od Olomouckého kraje OPVK EDUR, které činily 41,73 % takto získaných finančních prostředků. Druhou nejvyšší dotaci poskytlo Sluňákovu SMO – dotace na provoz, jako již tradičně každým rokem částkou 2 000 000 Kč. Tato částka

z celkových dotací představovala 17,80 %. Proti roku 2011 došlo k velkému nárůstu přijatých dotací a to o 44,68 %, což představovalo částku 3 471 000 Kč. Důležitou roly zde sehrál nový pracovní tým, jak již bylo zmíněno v podkapitole 3.7, který měl vyšší kvalifikaci, znalosti, dovednosti a zkušenosti s problematikou, týkající se žádostí o poskytování dotací. Pro celou organizaci se tento lidský zdroj stal velkým přínosem.

Tab. 3.3 Přehled přijatých provozních dotací v roce 2012 (v Kč)

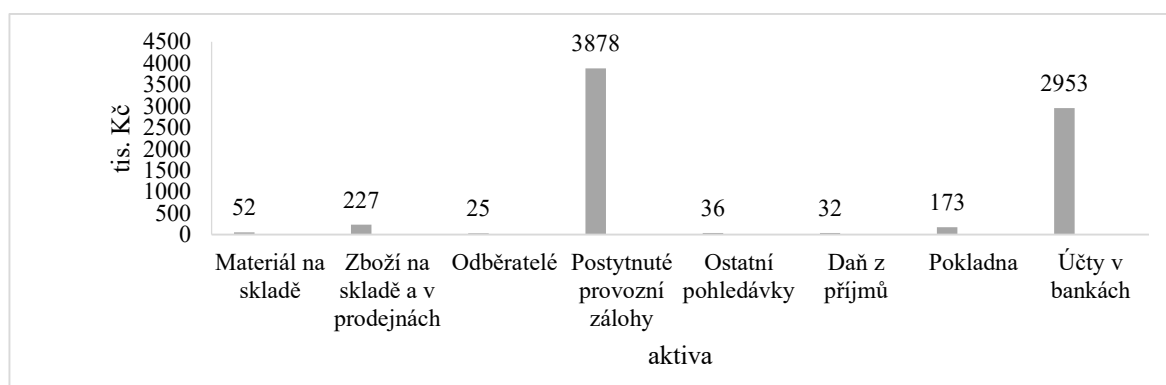
Poskytovatel provozní dotace	Kč	%
Biomasa doma	179 000	1,59
Ekoškola s Terezou	185 000	1,65
ENVIS další vzdělání pedagogů	958 000	8,52
FSC RWL	198 000	1,76
MŽP EDO Revolving	832 000	7,41
Olomoucký kraj	900 000	8,00
Olomoucký kraj OPVK 1,1	318 000	2,83
Olomoucký kraj OPVK 1,3	187 000	1,66
Olomoucký kraj OPVK EDUR	4 691 000	41,74
Olomoucký kraj SÍŤ DO ŠKOL	143 000	1,27
SMO – dotace na provoz	2 000 000	17,80
Univerzita Palackého Olomouc	648 000	5,77
Celkem	11 239 000	100,00

Zdroj: Výroční zpráva 2012. Vlastní zpracování.

3.7.2 Aktiva

Celková aktivita činila k 31. prosinci 2012 celkem 7 390 000 Kč, což představovalo vzhledem k roku 2011 nárůst o 27,59 %, viz příloha č. 2. Organizace nevykazovala žádný dlouhodobý majetek a všechna aktiva byla pouze krátkodobá. Z obr. 3.11 je zřejmé, jaké významné aktivní položky společnost ve sledovaném období měla. Největší aktivní položkou byly poskytnuté provozní zálohy, jejichž výše se proti roku předcházejícímu zvýšila o 90,75 % až na částku 3 878 000 Kč, druhou největší položkou byly účty v bankách, které se zvýšily o 3,72 %, což představovalo částku 106 000 Kč, na celkovou výši 2 953 000 Kč.

Obr. 3.11 Přehled významných aktivních položek v roce 2012 (v tis. Kč)

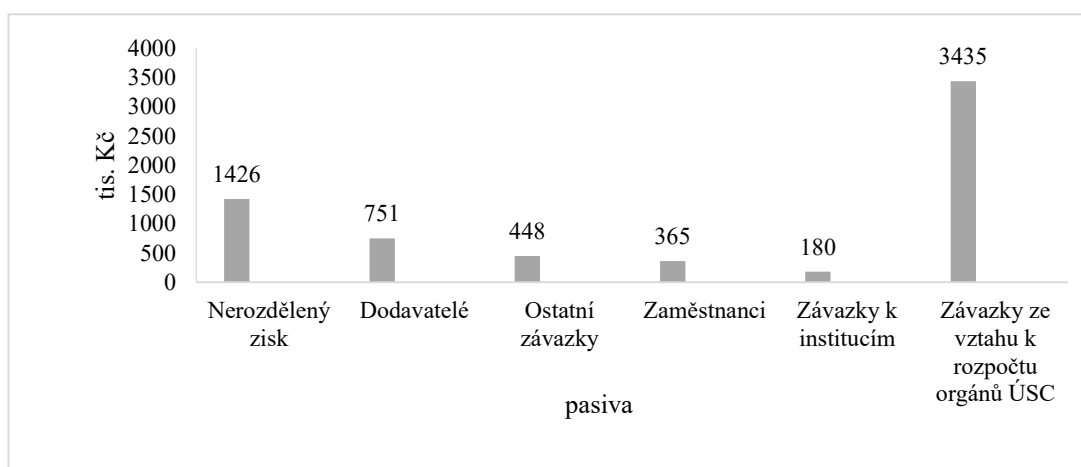

Zdroj: Rozvaha k 31. 12. 2012. Vlastní zpracování.

3.7.3 Pasiva

Jelikož došlo v roce 2012 ke zvýšení aktiv, muselo dojít zákonitě i ke zvýšení pasiv. Celková pasiva dosáhla výše 7 390 000 Kč, což vzhledem k roku předcházejícímu představovalo nárůst o 27,59 %, jak je možné vyčíst z přílohy č. 3. Během roku 2012 došlo ke zvýšení vlastních zdrojů o 22,97 %, tak také ke zvýšení cizích zdrojů o 29,28 %. Podíl vlastního a cizího kapitálu byl 1: 2,87. Na obr. 3.12 je znázorněn přehled významných pasivních položek, kterými byly v první řadě závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů územních samosprávných celků, u kterých došlo během roku 2012 ke zvýšení o 25,73 %, na částku 3 435 000 Kč. Druhou největší pasivní položkou byl nerozdělený zisk, jehož hodnota činila 1 426 000 Kč a třetí nejvyšší položkou byly závazky vůči dodavatelům, u kterých došlo proti roku předcházejícímu k nárůstu o 177,12 %.

Obr. 3.12 Přehled významných pasivních položek v roce 2012 (v tis. Kč)

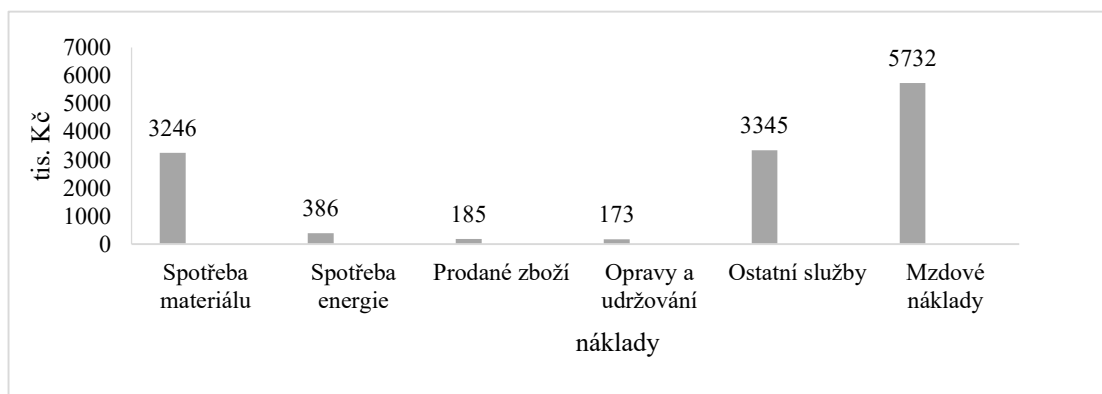

Zdroj: Rozvaha k 31. 12. 2012. Vlastní zpracování.

3.7.4 Náklady

Z přílohy č. 4 vyplývá, že celkové náklady v roce 2012 dosáhly na částku 15 108 000 Kč. Náklady z hlavní činnosti byly ve výši 14 254 000 Kč, což představovalo 94,35 % z celkových nákladů. Náklady z vedlejší činnosti byly proti činnosti hlavní téměř nepatrné a činily 854 000 Kč, což bylo pouhých 5,65 % z celkových nákladů. Proti roku 2011 došlo k nárůstu celkových nákladů o 33,20 %. V roce 2012, stejně jako v předcházejících letech, patřily k nejvyšším nákladům mzdové náklady. Tyto náklady představovaly nárůst proti roku 2011 o 23,11% na částku 5 732 000 Kč, přestože počet zaměstnanců byl v roce 2012 nižší, než v roce předcházejícím. Mzdové náklady tvořily 37,94 % z celkových nákladů. Další významnou nákladovou položku se staly opět ostatní služby, které činily z celkových nákladů 22,14 % a dále spotřeba materiálu, která tvořila 21,49 % z celkových nákladů. Ostatní služby a spotřeba materiálu proti roku předcházejícímu také vzrostly, viz obr. 3.13.

Obr. 3.13 Přehled významných nákladových položek v roce 2012 (v tis. Kč)

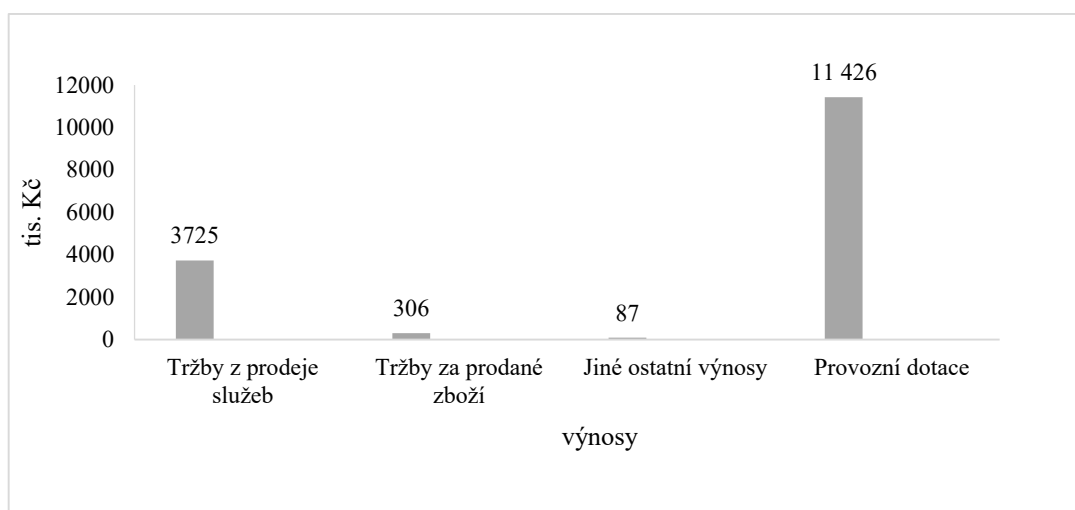

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2012. Vlastní zpracování.

3.7.5 Výnosy

Z přílohy č. 6 vyplývá, že výnosy společnosti byly v roce 2012 celkem ve výši 15 567 000 Kč. Tyto výnosy se skládaly z výnosů z hlavní činnosti, které byly 14 423 000 Kč, a představovaly 92,65 % celkových výnosů. Vedlejší činnost tvořilo pouze 7,35 % výnosů, což představovalo částku 1 144 000 Kč. Proti roku 2011 výnosy vzrostly o 26,61 %. Na obr. 3.14 jsou zachyceny nejdůležitější výnosy, které společnost v roce 2012 měla. Opět se jednalo o provozní dotace, které činily 11 426 000 Kč, což představovalo 73,40 % z celkových výnosů. Tržby z prodeje služeb zaujímaly druhé místo. Třetí nejvýznamnější položkou byly tržby za prodané zboží, které se stejně jako tržby z prodeje služeb skládaly z hlavní a vedlejší činnosti, a představovaly pouze 1,97 % celkových výnosů.

Obr. 3.14 Přehled významných výnosových položek v roce 2012 (v tis. Kč)

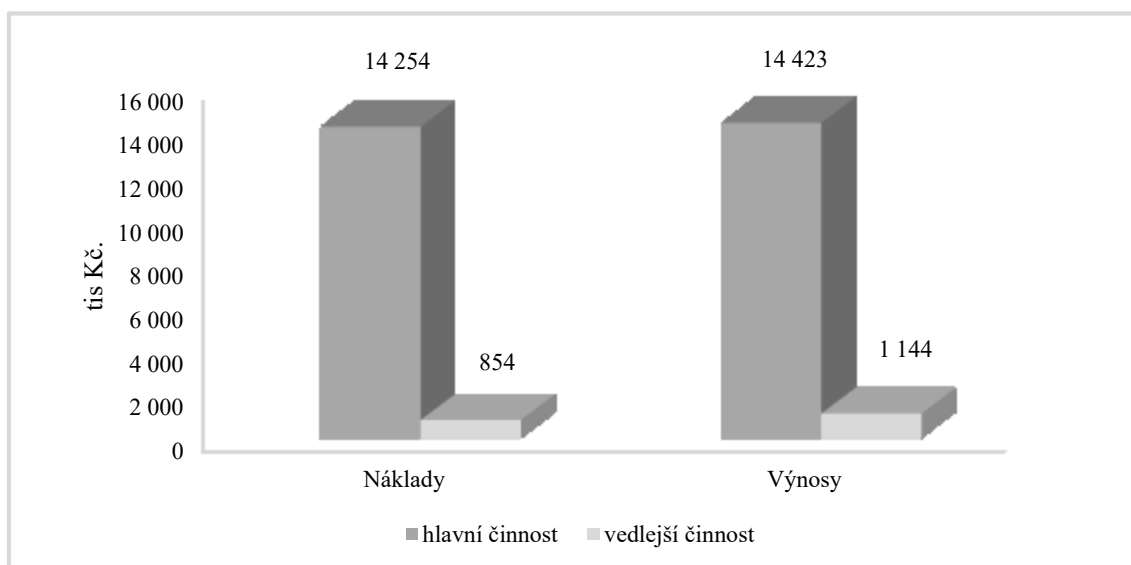

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2012. Vlastní zpracování.

3.7.6 Hospodářský výsledek

Po analýze hospodaření za rok 2012, viz obr. 3.15, byl zjištěn porovnáním celkových nákladů a celkových výnosů kladný hospodářský výsledek. Celkové náklady činily 15 108 000 Kč a celkové výnosy byly ve výši 15 567 000 Kč. Hospodářský výsledek před zdaněním byl zisk 459 000 Kč. Je potřeba rozlišit hospodářský výsledek z hlavní a vedlejší činnosti. V hlavní činnosti dosáhla společnost zisku ve výši 169 000 Kč, ve vedlejší činnosti pak také zisku ve výši 290 000 Kč.

Obr. 3.15 Hospodářský výsledek za rok 2012 před zdaněním (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2012. Vlastní zpracování.

3.8 Hospodaření nestátní neziskové organizace v roce 2013

Po celou dobu roku 2013 rozšiřoval Sluňákov i nadále svou nabídku služeb, což kladlo také velké nároky na zaměstnance, kterých bylo v tomto roce 16 a začalo se budovat nové návštěvnické centrum Dům přírody Litovelského Pomoraví. Na konci roku 2013 došlo k havárii na vodním potrubí, což způsobilo zrušení žádaných zimních programů pro školy. Opravy byly náročné a samozřejmě také nákladné. V roce 2013 se Sluňákovu podařilo profesionalizovat svoje nabízené vzdělávací služby.

Pro pracovníky, kteří měli na starosti financování a projekty, to nebyl lehký rok. Bylo potřeba řešit mnoho problémů z dob, kdy se s projektovým řízením teprve začínalo a neměli tak bohaté zkušenosti a znalosti. Dále bylo potřeba řešit zaběhnuté, probíhající projekty a vyhledávat nové zdroje financování pro projekty budoucí, což bylo každým rokem stále složitější.

Bohužel však došlo v tomto roce i k velmi nepříjemnému okamžiku. Na základě provedené kontroly MŠMT poskytovatelem dotace EDUR Environmentální vzdělávání – dovednosti pro udržitelný rozvoj, bylo zjištěno závažné pochybení v administraci výběrového řízení. Dle výsledku kontroly došlo k porušení rozpočtové kázně a dále k porušení rozpočtové kázně mylnými platbami z projektového bankovního účtu. Celková částka porušení rozpočtové kázně činila 2 652 000 Kč, což nebylo pro společnost vůbec příznivé. Tato částka byla promítnuta v rozvaze do závazků ve vztahu k rozpočtu orgánů územních samosprávných celků a snižovala hodnotu výnosů ve výkaze zisků a ztráty na položce provozní dotace.

3.8.1 Přijaté provozní dotace

Z tab. 3.4 je zřejmé, že nejvyšší dotace poskytlo Sluňákovu SMO – dotace na provoz a to ve výši 3 000 000 Kč z celkových 9 589 000 Kč. Tato částka činila 31,29 % ze všech přijatých dotací. Další významná dotace byla od ENVIS další vzdělávání pedagogů v hodnotě 1 747 000 Kč, což představovalo 18,22 % z celkových přijatých dotací, které proti roku 2012 poklesly o 1 650 000 Kč, což znamenalo meziroční pokles o 14,68 %.

Tab. 3.4 Přehled přijatých provozních dotací v roce 2013 (v Kč)

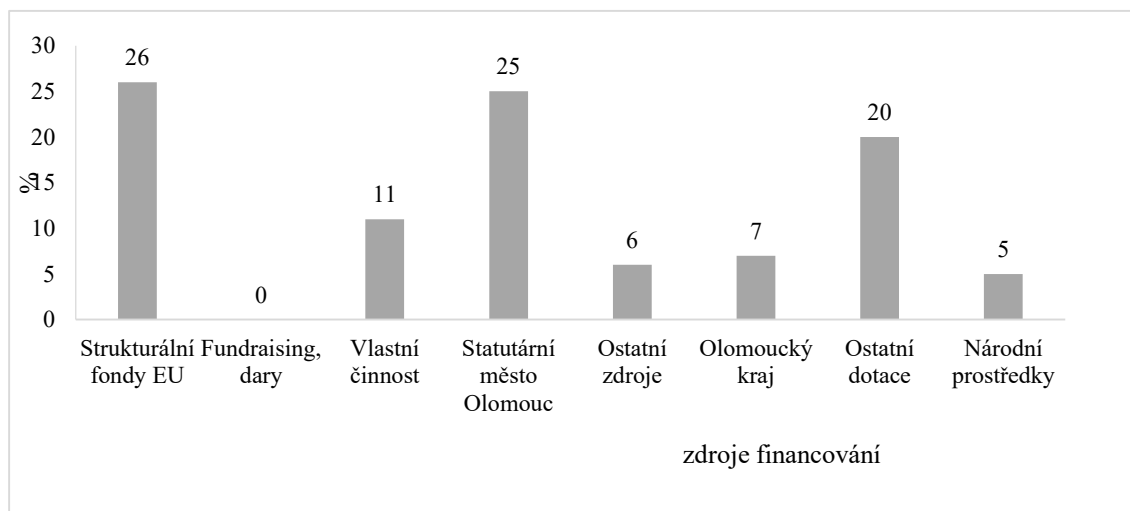
Poskytovatel provozní dotace	Kč	%
7 bran k Přírodě LP	532 000	5,55
Biomasa doma	38 000	0,39
Ekoškolky s Terezou	283 000	2,95
ENVIS další vzdělání pedagogů	1 747 000	18,22
FSC RWL	392 000	4,09
MŠMT OPVK EDUR	1 132 000	11,81
MZV Enviglob	600 000	6,26
MŽP EDO Revolving	871 000	9,08
Olomoucký kraj	800 000	8,34
Olomoucký kraj INFOcentrum	30 000	0,31
Olomoucký kraj OPVK ProfiVUR s Lipkou	124 000	1,29
SMO - dotace na provoz	3 000 000	31,29
Univerzita Palackého Olomouc	40 000	0,42
Celkem	9 589 000	100,00

Zdroj: Výroční zpráva za rok 2013. Vlastní zpracování.

3.8.2 Struktura financování činností

Z obr. 3.16 je zřejmé, že nejvyšší část celkových příjmů Sluňákova tvořily strukturální fondy EU a to celých 26 %. Druhou největší příjmovou položkou byly dotace od Statutárního města Olomouc, které představovaly 25 % a třetí velmi důležitou příjmovou položkou byly ostatní dotace, které tvořily 20 % všech příjmů. Je přímo alarmující, že společnost vykazovala příjmy z fundraisingu ve výši 0%, neboť organizace je velmi oblíbená, má spoustu příznivců a podporovatelů a tímto směrem jí unikaly další možnosti financování.

Obr. 3.16 Struktura financování v roce 2013 (v %)

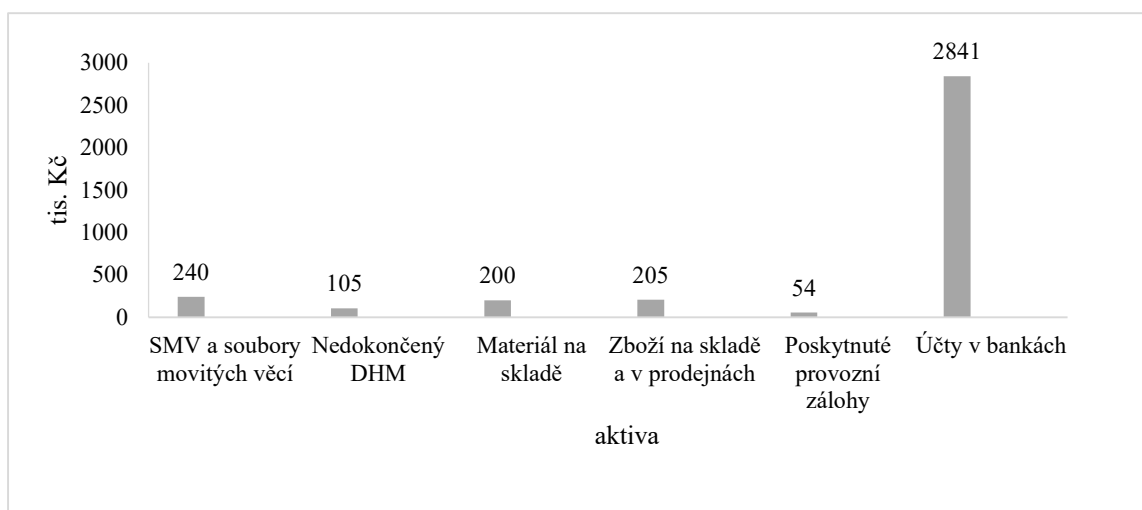

Zdroj: Interní podklady Sluňákov. Vlastní zpracování.

3.8.3 Aktiva

Z přílohy č. 2 vyplývá, že celková aktiva k 31. prosinci 2013 dosáhla výše 3 589 000 Kč, což znamenalo v porovnání s rokem 2012 pokles o 51,43 %. Dlouhodobý majetek měla společnost ve výši 105 000 Kč, což představovalo pouze 2,93 % z celkových aktiv. Krátkodobý majetek byl ve výši 3 484 000 Kč, což odpovídalo 97,07 % z celkových aktiv. Z obr. 3.17 je pak na první pohled vidět pokles aktivních položek proti roku předcházejícímu. Největší byl zaznamenán u poskytnutých provozních záloh, které se snížily o 98,61 %. Mírný pokles nastal také na položce účty v bankách, kde bylo snížení pouze o 3,79 %. Položka účty v bankách však stále představovala největší aktivní položku, která činila 79,16 % z celkových aktiv.

Obr. 3.17 Přehled významných aktivních položek v roce 2013 (v tis. Kč)

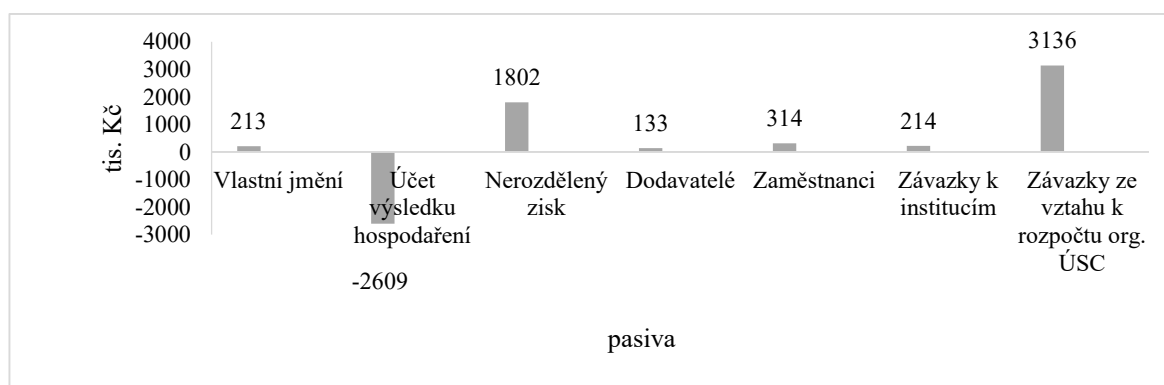

Zdroj: Rozvaha k 31.12 2013. Vlastní zpracování.

3.8.4 Pasiva

Celková pasiva byla v roce 2013 ve výši 3 589 000 Kč, jak je možné vyčíst z přílohy č. 3. Vlastní zdroje se poprvé ve sledovaném období dostaly do mínusové hodnoty a to na částku -594 000 Kč. Ta byla způsobena dosažením ztráty ve výsledku hospodaření za rok 2013, jak napovídá položka účtu výsledku hospodaření, která je totožná s celkovým výsledkem hospodaření ve výkazu zisku a ztráty. Cizí zdroje dosáhly výše 4 183 000 Kč a převýšily tak celková aktiva o 16,55 %.

Obr. 3.18 Přehled významných pasivních položek v roce 2013 (v tis. Kč)

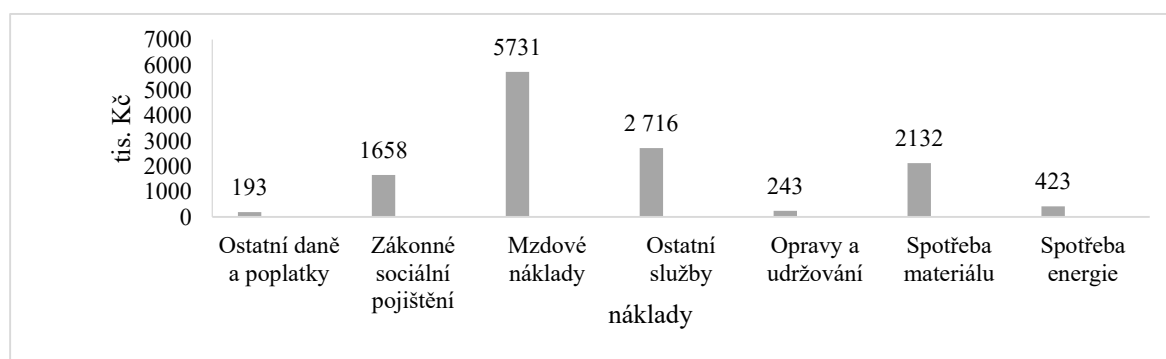
Zdroj: Rozvaha k 31. 12. 2013. Vlastní zpracování.

Z obr. 3.18 je možné poprvé ve sledovaném období vyčíst velkou změnu a to v podobě dosaženého záporného výsledku hospodaření, tedy ztráty. Tato ztráta činila 2 609 000 Kč po zdanění. Nejvyšší pasivní položkou byly závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů územních samosprávných celků, které zaznamenaly sice pokles o 8,70 % proti roku předcházejícímu, přesto však stále v pasivních položkách zaujímaly první místo a z celkových pasiv tvořily 87,38 %. Druhou největší pasivní položkou byl nerozdělený zisk, která se zvýšila o 26,36 % v porovnání s rokem 2012. Výraznějšího poklesu pak také zaznamenala položka dodavatelé, kde došlo k poklesu proti roku předcházejícímu o 82,29 %, což byl pro společnost pozitivní jev.

3.8.5 Náklady

Celkové náklady dosáhly v roce 2013 výše 13 623 000 Kč, což znamenalo v porovnání s rokem 2012 pokles o 9,83 %, viz příloha č. 5. Náklady z hlavní činnosti byly ve výši 12 629 000 Kč, což představovalo 92,70 % z celkových nákladů. Proti roku předcházejícímu náklady z hlavní činnosti poklesly o 11,40 %. Náklady z vedlejší činnosti byly ve výši 994 000 Kč, což bylo 7,30 % z celkových nákladů a proti roku předcházejícímu vzrostly o 16,39 %. Jak je vidět na obr. 3.19, první tři pozice si ve sledovaném období stále držely stejné nákladové položky. Nejvyšší nákladovou položkou byly mzdové náklady, které dosáhly výše 5 731 000 Kč, což představovalo 42,07 % celkových nákladů a proti roku 2012 mzdové náklady klesly pouze o 1 000 Kč. Počet zaměstnanců se proti roku 2012 snížil o tři a mzdové náklady velmi mírně klesly. Další důležitou nákladovou položkou byly ostatní služby, které činily 19,94 % z celkových nákladů a v porovnání s rokem 2012 klesly o 18,80 %. Třetí největší položkou byla spotřeba materiálu, která činila 15,65 % z celkových nákladů a proti roku předcházejícímu také poklesla o 34,32 %.

Obr. 3.19 Přehled významných nákladových položek v roce 2013 (v tis. Kč)

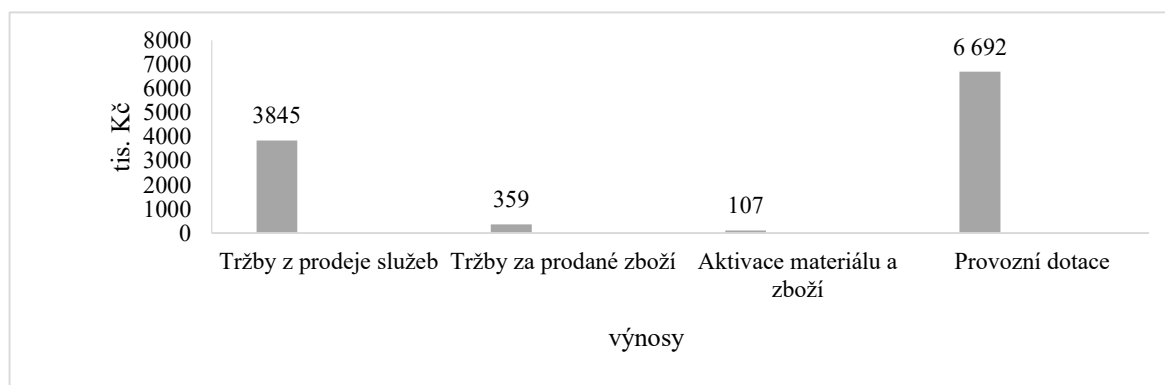

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2013. Vlastní zpracování.

3.8.6 Výnosy

Z přílohy č. 7 je možné vidět, jakých celkových výnosů dosáhla společnost v roce 2013. V hlavní činnosti to bylo 9 703 000 Kč, což představovalo 87,95 % celkových výnosů, ve vedlejší činnosti dosáhly výnosy výše 1 329 000 Kč, což představovalo 12,05 % z celkových výnosů. Proti roku 2012 došlo ke snížení o 29,13 % a toto snížení představovalo částku 4 535 000 Kč.

Obr. 3.20 Přehled významných výnosových položek v roce 2013 (v tis. Kč)

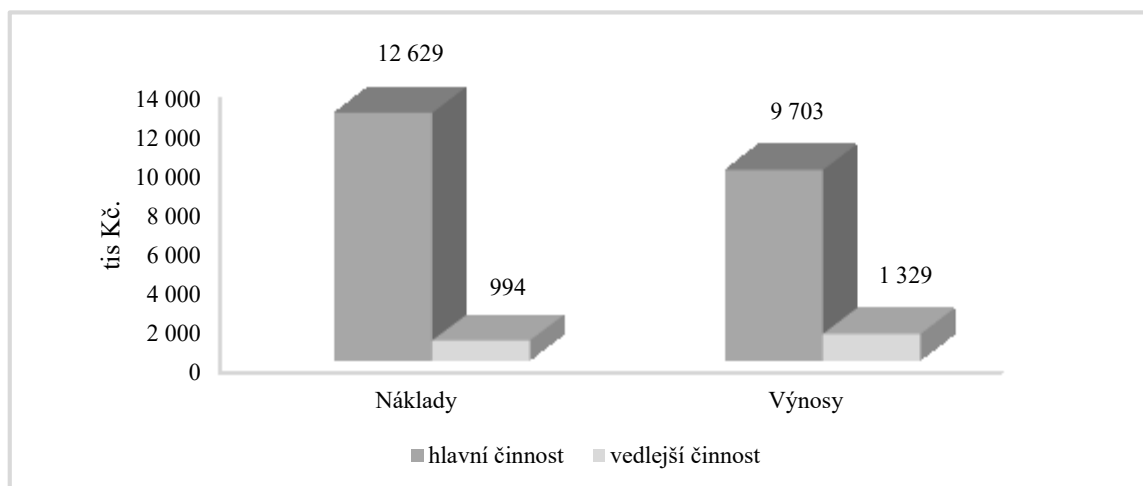
Zdroj: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2013. Vlastní zpracování.

Na obr. 3.20 je vidět, že nejvyšší výnosovou položkou byly opět provozní dotace, které byly ve výši 6 692 000 Kč, což představovalo 60,66 % z celkových výnosů. Druhou nejvyšší položkou se staly tržby z prodeje služeb, které dosáhly výše 3 845 000 Kč, což představovalo 34,85 % z celkových výnosů a skládaly se z hlavní a vedlejší činnosti. Výnosy z hlavní činnosti byly v poměru 2,83 : 1 k výnosům z vedlejší činnosti. Tržby za prodané zboží zaujímaly třetí pozici a proti předchozím výnosovým položkám představovaly pouze 3,25 % z celkových výnosů. Je zde zajímavé, že vyšších výnosů bylo dosaženo právě ve vedlejší činnosti.

3.8.7 Hospodářský výsledek

Po analýze hospodaření za rok 2013 byl porovnáním celkových nákladů a výnosů zjištěn hospodářský výsledek. V hlavní činnosti dosáhla společnost ztráty 2 926 000 Kč a ve vedlejší činnosti bylo dosaženo zisku ve výši 335 000 Kč. Celkové náklady činily 13 623 000 Kč, které byly vyšší než celkové výnosy, které činily 11 032 000 Kč. Hospodářský výsledek před zdaněním byl poprvé ve sledovaném období v minusových číslech, tedy bylo dosaženo ztráty 2 591 000 Kč, viz obr. 3.21. Ztráta byla z velké části zapříčiněna snížením provozních dotací, jelikož ostatní nákladové a výnosové položky zůstaly poměrně stabilní v porovnání s rokem předcházejícím, ve kterém společnost dosáhla zisku. Daň z příjmů z vedlejší činnosti činila 18 000 Kč, proto je částka -2 609 000 Kč zapsána v rozvaze na položce účet výsledku hospodaření, viz příloha č. 3.

Obr. 3.21 Hospodářský výsledek za rok 2013 před zdaněním (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2013. Vlastní zpracování.

3.9 Hospodaření nestátní neziskové organizace v roce 2014

Největší událostí Sluňákova bylo v roce 2014 úspěšné dokončení areálu Domu přírody Litovelského Pomoraví. Tento projekt byl financován agenturou ochrany přírody a krajiny ČR s využitím evropských grantů. Vedení statutárního města Olomouc i Olomouckého kraje stabilně podporovalo činnosti Sluňákova, avšak během roku se objevily problémy finanční, pracovní i lidské. Nebylo již tolik grantových příležitostí, jako v letech předcházejících, kdy velká část financí byla hrazena přímo z těchto zdrojů. Sluňákov také začala ohrožovat neúměrně vysoká pokuta, o které již bylo psáno v podkapitole 3.8 za porušení rozpočtové kázně. Tato pokuta se týkala výběrového řízení prováděného najatou firmou, která v něm způsobila nemalé administrativní chyby. Finančním úřadem bylo k 1. 8. 2014 vyměřeno

penále v celkové výši 4 139 000 Kč a tato částka byla vykázána v rozvaze na pasivní položce závazky ze vztahu k rozpočtu územních samosprávných celků. Správcem daně bylo do doby rozhodnutí o odvolání schváleno posečkáni s odvodem daně za porušení rozpočtové kázně s platbou penále. K 31. prosinci 2014 pracovalo ve společnosti 23 zaměstnanců.

3.9.1 Přijaté provozní dotace

Tab. 3.5 podává informace o přijatých provozních dotacích v roce 2014. Celkové přijaté dotace dosáhly výše 9 858 000 Kč, což bylo v porovnání s rokem předcházejícím navýšení o pouhých 2,51 %. V této částce byla také zohledněna odečtená částka 15 000 Kč za porušení rozpočtové kázně. Nejvyšší přijaté provozní dotace byly od SMO – dotace na provoz ve výši 2 350 000 Kč, což představovalo 23,84 % všech přijatých dotací. V porovnání s rokem 2013 však došlo u tohoto poskytovatele ke snížení dotací v hodnotě 650 000 Kč, což byl pokles o 21,67 %.

Tab. 3.5 Přehled přijatých provozních dotací v roce 2014 (v Kč)

Poskytovatel provozní dotace	Kč	%
FSC RWL	15 000	0,15
MPSV - Úřad práce Olomouc	51 000	0,51
MŠMT OPVK - Dřesk a Tilpína	1 747 000	17,72
MZV Enviglob	475 000	4,82
MŽP 7 bran k PLP	1 468 000	14,89
MŽP - EDO	200 000	2,03
Nadace Partnerství - Ekoškolky s Terezou	387 000	3,93
Olomoucký kraj INFOcentrum	30 000	0,30
Olomoucký kraj OPVK - ENVIS další vzdělávání pedagogů	1 460 000	14,81
Olomoucký kraj OPVK ProfiVUR s Lipkou	449 000	4,55
Olomoucký kraj - významné projekty	800 000	8,12
Olomoucký kraj -vzdělávání dětí	36 000	0,37
Revolving MŽP	121 000	1,23
SMO - dotace na provoz	2 350 000	23,84
Visegrad Fung - Edo 2014	284 000	2,88
Snížení dotací - porušení rozpočtové kázně	-15 000	-0,15
Celkem	9 858 000	100,00

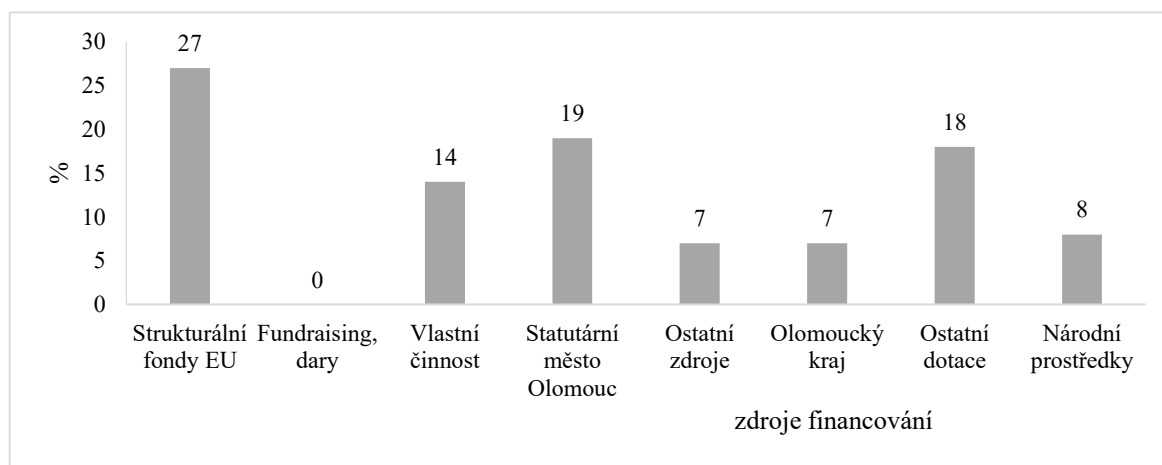
Zdroj: Výroční zpráva za rok 2014. Vlastní zpracování.

3.9.2 Struktura financování činností

Z obr. 3.22 je zřejmé, že největším zdrojem příjmů se staly opět strukturální fondy EU, jak tomu bylo v minulém roce. Představovaly 27 % všech příjmů. Druhou největší příjmovou položku tvořily dotace od Statutárního města Olomouc, které představovaly 19 % celkových

příjmů a třetí důležitou příjmovou položkou byly ostatní dotace, které dosáhly 18 % všech příjmů.

Obr. 3.22 Struktura financování v roce 2014 (v %)

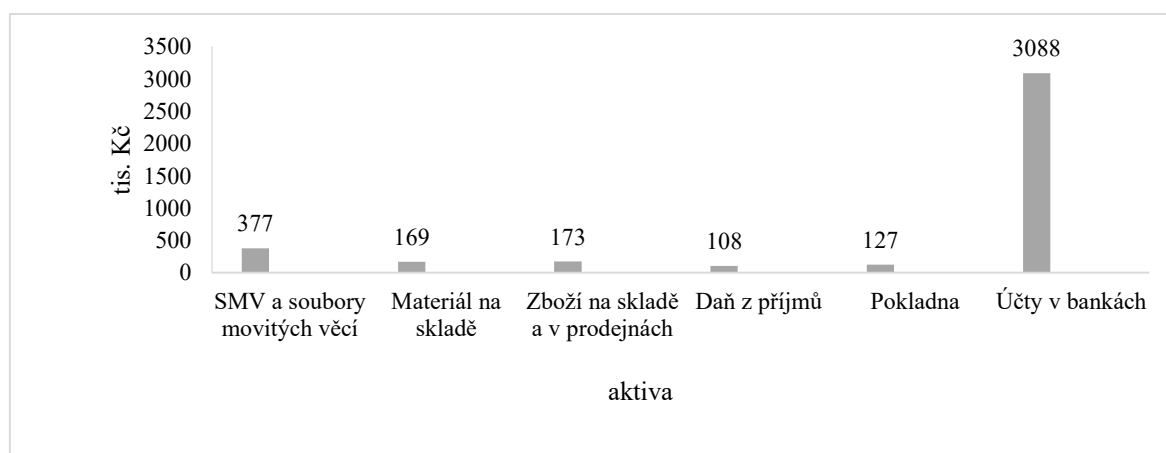
Zdroj: Interní podklady Sluňákov. Vlastní zpracování.

3.9.3 Aktiva

Jak je uvedeno v příloze č. 2, celková aktiva dosáhla v roce 2014 výše 4 035 000 Kč, což znamenalo proti roku předcházejícímu vzrůst o 12,43 %. Dlouhodobý majetek měl hodnotu 205 000 Kč, což představovalo 5,08 % z celkových aktiv. Krátkodobý majetek byl ve výši 3 830 000 Kč, což činilo 94,92 % z celkových aktiv. Z obr. 3.23 je snadné vyčíst, že největší aktivní položkou byly v tomto roce účty v bankách. Tato položka v celém sledovaném období patřila k jedné z nejvyšších aktivních položek. Účty v bankách dosáhly výše 3 088 000 Kč, což představovalo 76,53 % z celkových aktiv. Dále je možné říci, že se tato položka proti roku 2013 zvýšila o 8,69 %. Druhou nejvýznamnější aktivní položkou byly samostatné movité věci a soubory movitých věcí, které byly ve výši 377 000 Kč, což představovalo za sledované období jejich nejvyšší hodnotu. Tato položka činila 9,34 % z celkových aktiv. Třetí nejvyšší aktivní položkou bylo zboží na skladě a v prodejnách, které sice zaznamenalo pokles proti roku předcházejícímu, ale jeho výše činila 4,29 % z celkových aktiv.

Obr. 3.23 Přehled významných aktivních položek v roce 2014 (v tis. Kč)

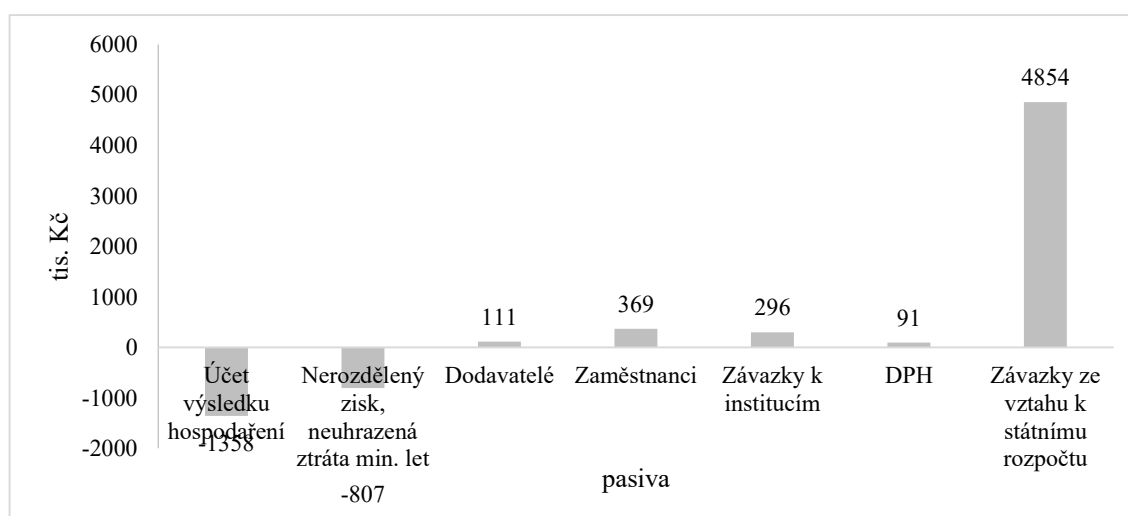

Zdroj: Rozvaha k 31. 12. 2014. Vlastní zpracování.

3.9.4 Pasiva

Jak je uvedeno v příloze č. 3, pasiva dosáhla v roce 2014 celkové částky 4 035 000 Kč. Vlastní zdroje byly ve výši -1 909 000 Kč a cizí zdroje ve výši 5 944 000 Kč, což nebylo pro organizaci vůbec pozitivním jevem. Celkově se hodnota pasiv zvýšila proti roku předcházejícímu o 12,43 %. Nejvyšší pasivní položku tvořily závazky ve vztahu k státnímu rozpočtu a to v hodnotě 4 854 000 Kč, viz obr. 3.24. Tato položka představovala 120,30 % celkových pasiv. Druhou nejvyšší pasivní položkou byly závazky vůči zaměstnancům, které byly ve výši 369 000 Kč, což činilo 9,14 %. K záporné částce opět došlo u položky účet výsledku hospodaření, která byla ve výši -1 358 000 Kč, což představovalo výsledek hospodaření po zdanění, tedy ztrátu.

Obr. 3.24 Přehled významných pasivních položek v roce 2014 (v tis. Kč)

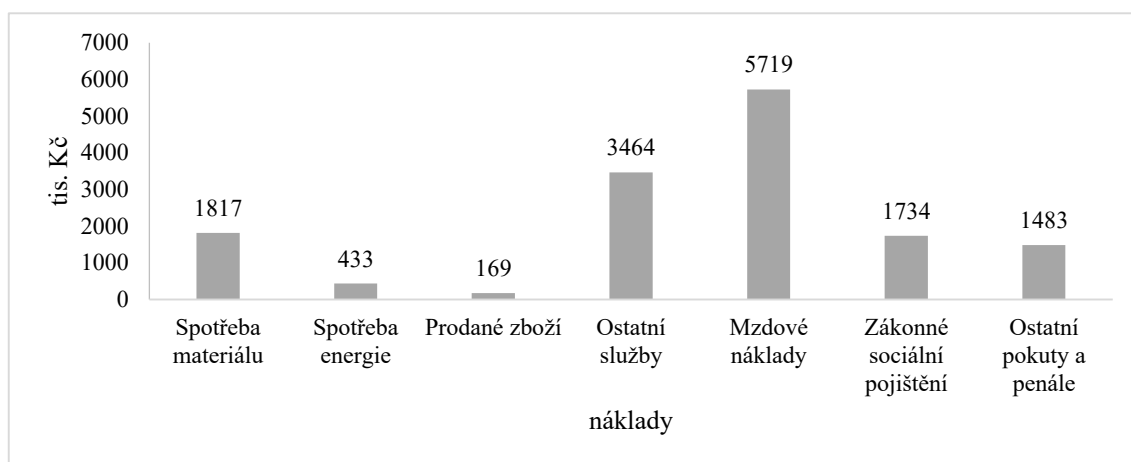

Zdroj: Rozvaha k 31. 12. 2014. Vlastní zpracování.

3.9.5 Náklady

Celkové náklady dosáhly v tomto roce výše 15 418 000 Kč a skládaly se z nákladů z hlavní činnosti ve výši 14 846 000 Kč, což představovalo 96,29 % celkových nákladů, viz příloha č. 5. Dále pak z nákladů z vedlejší činnosti, které byly pouze ve výši 572 000 Kč, což bylo 3,71 % z celkových nákladů. Celkové náklady v roce 2014 proti roku předcházejícímu vzrostly o 13,18 %, což představovalo částku 1 795 000 Kč.

Obr. 3.25 Přehled významných nákladových položek v roce 2014 (v tis. Kč)

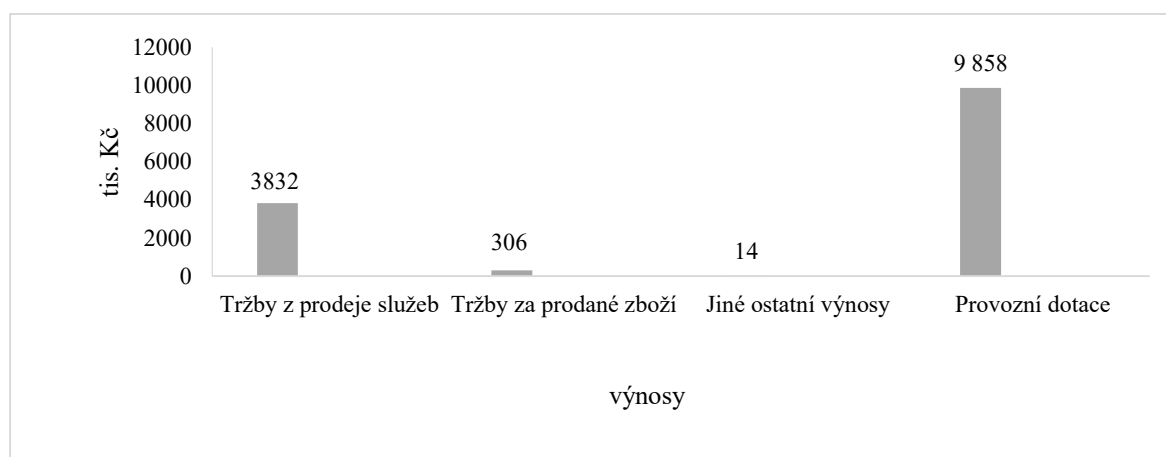
Zdroj: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2014. Vlastní zpracování.

I v tomto roce byly mzdové náklady největší nákladovou položkou společnosti, viz obr. 3.25. Tato položka tvořila 37,09 % z celkových nákladů a proti roku předcházejícímu velmi mírně klesla o pouhých 12 000 Kč. K poklesu mzdových nákladů došlo i přesto, že v roce 2013 bylo zaměstnanců 16 a v roce 2014 už 23. Druhou největší položkou byly ostatní služby, které tvořily 22,47 % z celkových nákladů. V porovnání s rokem 2013 však došlo k nárůstu o 27,54 %. Třetí největší položkou byla spotřeba materiálu, která tvořila 11,78 % z celkových nákladů a v porovnání s rokem předcházejícím klesla o 14,77 %.

3.9.6 Výnosy

Celkové výnosy dosáhly v roce 2014 výše 14 060 000 Kč, viz příloha č. 7. Výnosy z hlavní činnosti byly ve výši 13 060 000 Kč, což činilo 92,89 % z celkových výnosů. Vedlejší činnost dosáhla výnosů ve výši 1 000 000 Kč, což představovalo 7,11 %. V porovnání s rokem 2013 celkové výnosy vzrostly o 27,45 %, což představovalo částku 3 028 000 Kč.

Obr. 3.26 Přehled významných výnosových položek v roce 2014 (v tis. Kč)

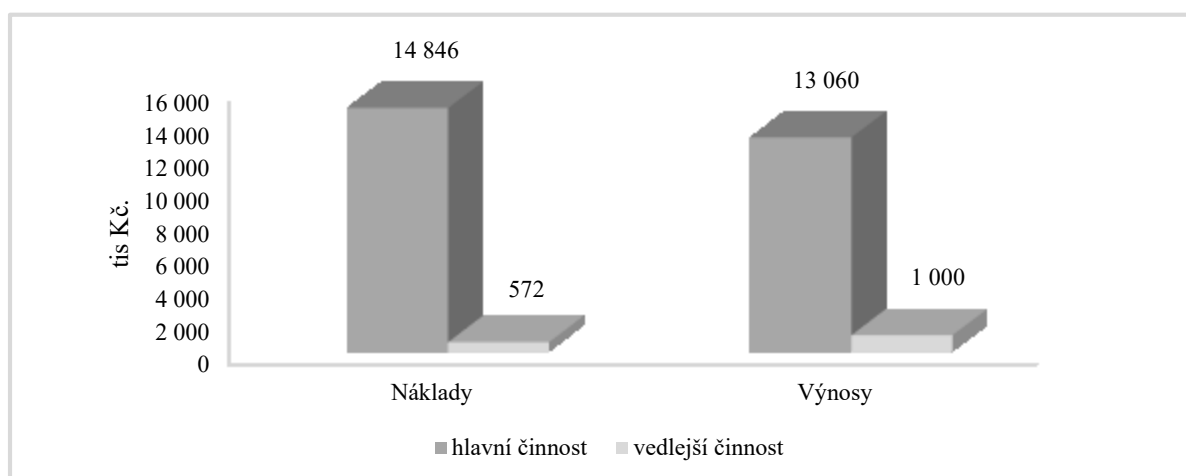
Zdroj: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2014. Vlastní zpracování.

Největší výnosovou položkou byly opět provozní dotace, které dosáhly v tomto roce částky 9 858 000 Kč, což představovalo 70,11 % z celkových výnosů. V porovnání s rokem 2013 provozní dotace vzrostly o 47,31 %. Druhou nejvyšší výnosovou položkou byly tržby z prodeje služeb, které představovaly částku 3 832 000 Kč, což bylo 27,25 % z celkových výnosů. Třetí největší položkou byly tržby za prodané zboží, které představovaly pouze 2,18 % z celkových výnosů, viz obr. 3.26.

3.9.7 Hospodářský výsledek

Hospodářský výsledek je nutné rozdělit na hlavní a vedlejší činnost. V hlavní činnosti dosáhla organizace ztráty ve výši 1 786 000 Kč, ve vedlejší činnosti pak zisku 428 000 Kč. Celkový hospodářský výsledek znamenal ztrátu 1 358 000 Kč, viz obr. 3.27.

Obr. 3.27 Hospodářský výsledek před zdaněním v roce 2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2014. Vlastní zpracování.

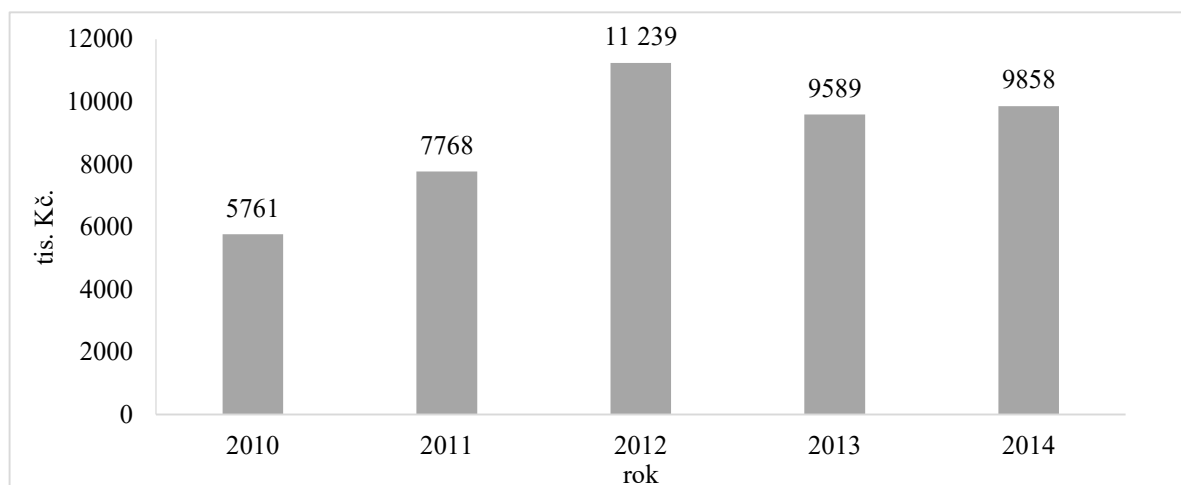
4 Zhodnocení hospodaření nestátní neziskové organizace

V této části bakalářské práce bude celkově zhodnoceno hospodaření vybrané nestátní neziskové organizace Sluňákov za sledované období 2010–2014. Budou porovnány data z přijatých provozních dotací, dále pak z rozvahy a z výkazu zisku a ztráty. Na základě těchto srovnání budou vyvozeny závěry, týkající se zhodnocení hospodaření.

4.1 Zhodnocení přijatých provozních dotací ve sledovaném období

Z přílohy č. 8 je možné vyčíst, jaké poskytovatele dotací Sluňákov měl a jaká výše dotací mu byla poskytnuta v jednotlivých letech sledovaného období. Během těchto pěti let bylo celkem 30 různých poskytovatelů, kteří svou finanční částkou přispěli k zajištění chodu společnosti a pomohli tak Sluňákovu realizovat jeho poslání. Bez jejich příspěvků a pomoci by toto vůbec nebylo možné, jelikož se jedná o nestátní neziskovou organizaci, která je velmi závislá na dotacích a každé pochybení může mít velmi negativní vliv na její budoucnost. Velkým příkladem pochybení byl rok 2013, viz podkapitola 3.8, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně a tento jev velmi negativně ovlivnil hospodaření celé organizace, s kterým přišly nemalé starosti, finanční náklady a pocity strachu o budoucnost Sluňákova. Nemalý vliv mělo toto pochybení také na rok 2014, kdy stále nebyla tato nemilá záležitost dořešena a finanční úřad vystavil Sluňákovu penále, viz podkapitola 3.9. Přijaté provozní dotace patřily k nejdůležitější příjmové položce organizace. Každá ztráta některého z poskytovatelů by byla velmi nepříjemná. Proto je vhodné mít zajištěno vícezdrojové financování, aby nedošlo k ohrožení chodu organizace.

Obr. 4.1 Vývoj přijatých provozních dotací v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy za období 2010–2014. Vlastní zpracování.

Na obr. 4.1 je znázorněno, jaká celková výše dotací byla v jednotlivých letech sledovaného období poskytnuta Sluňákovu od všech jeho poskytovatelů. Celkové přijaté provozní dotace byly v hodnotě 44 215 000 Kč. Průměrná výše dotací byla 8 843 000 Kč ročně. V roce 2010 obdržela společnost provozní dotace v celkové výši 5 761 000 Kč, což představovalo 13,03 % z celkových dotací. Tato částka byla také nižší, než byl průměr za pět let. Tento rok byl ze sledovaného období na přijaté provozní dotace nejslabší a největší finanční částkou přispělo SMO – dotace na provoz, ve výši 2 000 000 Kč.

V roce 2011 došlo ke zvýšení objemu přijatých dotací na částku 7 768 000 Kč, což představovalo meziroční tempo růstu 34,84 %. I tak stále tato výše dotací spadala pod průměr. Nejvyšší částkou přispěl Olomoucký kraj OPVK EDUR ve výši 2 236 000 Kč. Přijaté dotace v roce 2011 představovaly 17,57 % z celkových přijatých provozních dotací.

Rok 2012 byl pro získání dotací ze sledovaného období nejúspěšnější. Proti roku 2011 vzrostla jeho výše o 44,68 %, což představovalo částku 3 471 000 Kč. Přijaté dotace se v roce 2012 vyšplhaly až na částku 11 239 000 Kč, což představovalo z celkových přijatých dotacích ve sledovaném období 25,42 %. Největší finanční částku obdržel Sluňákov od Olomouckého kraje OPVK EDUR a to v hodnotě 4 691 000 Kč. Následující roky došlo k poklesu přijatých provozních dotací.

V roce 2013 získala společnost dotace v hodnotě 9 589 000 Kč, což znamenalo pokles o 14,68 %, proti roku předcházejícímu. Tyto dotace představovaly však 21,68 % z celkových přijatých dotací ve sledovaném období a byly stále nad průměrem. Největší finanční částka byla poskytnuta od SMO – dotace na provoz a to v hodnotě 3 000 000 Kč.

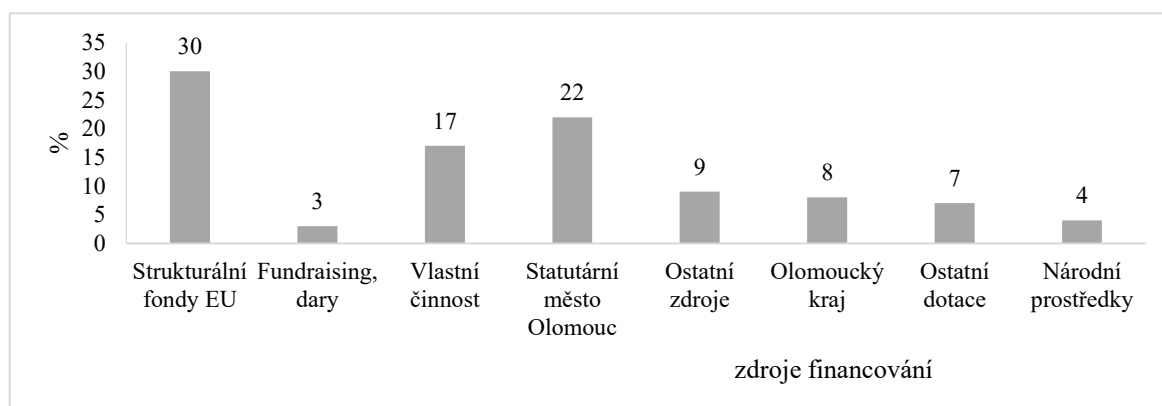
V roce 2014 došlo k mírnému zlepšení a dotace vzrostly proti roku předcházejícímu o 2,81 % na částku 9 858 000 Kč, což bylo velmi podobné roku 2013. Dotace z roku 2014 tvořily 22,30 % z celkových dotací sledovaného období a největším poskytovatelem bylo opět SMO – dotace na provoz, které přispělo částkou 2 350 000 Kč.

Celkově je možné říci, že největším poskytovatelem dotací bylo právě SMO – dotace pro provoz, které ve sledovaném období poskytlo částku 11 350 000 Kč, což představovalo 25,67 % všech přijatých dotací. Druhým největším poskytovatelem dotací byl Olomoucký kraj OPVK EDUR, který poskytl finanční částku ve výši 7 127 000 Kč, což činilo 16,12 % z celkových dotací. Tyto dva subjekty poskytly Sluňákovu téměř polovinu dotací a je proto nutné dbát na to, aby nedošlo k jejich ztrátě, která by mohla mít pro organizaci nedozírné následky.

4.2 Výhled na strukturu financování činností v roce 2015

Jak již bylo řečeno, Sluňákov je nestátní nezisková organizace a vícezdrojové financování je více, než nutností. V následujícím grafu je znázorněna struktura financování s výhledem na nadcházející období. Je potřeba si uvědomit, že objem finanční podpory v Kč stále klesá a v roce 2015 nebude možné dosáhnout na tolik grantů, jak tomu bylo v minulých letech, z důvodu přechodného období v poskytování projektových dotací.

Obr. 4.2 Výhled na strukturu financování činností v roce 2015 (v %)

Zdroj: Interní zdroje Sluňákov. Vlastní zpracování.

Z obr. 4.2 je zřejmé, že i nadále budou největší položku příjmů tvořit strukturální fondy z EU a to až 30 % z celkových příjmů. Ukazuje to i vzrůstající tendence z let předcházejících. Další důležitou položkou zdrojů financování budou dotace od Statutárního města Olomouc, očekává se až 22 % příjmů, které Sluňákov získá. Tento příspěvek je jako jeden z mála stabilní, pouze v roce 2013 byl navýšen z důvodu mimořádné dotace, kdy byly poskytnuty příspěvkovým organizacím finance z loterií a sázkových her. Tato dotace byla využita na investice, údržbu domu, opravy a vybavení. Vlastní činnosti patří také k důležitým zdrojům a výhledově bude počítáno až s 17 % celkových příjmů. Ostatní dotace nejspíše poklesnou.

Je potřeba ocenit, že se ve struktuře financování již počítá s příjmy z fundraisingu, které v předcházejících letech byly nulové. Bohužel i tak 3% příjmů z této činnosti jsou nedostačující a společnost s takovým posláním, přesvědčením, úspěšností a známostí by měla být schopna získat na fundraisingu mnohem vyšších finančních i nefinančních zdrojů. V případě, že by došlo k výpadku některých z grantových dotací, bude potřeba snažit se nahradit tuto chybějící finanční částku zvýšením podílu ziskových aktivit, což by mohlo znamenat růst financí z vlastní činnosti, které však mohou mít dopad na charakter činnosti pro školy. Další možností je využití úspor, které však mohou znamenat snížení kvality činnosti, což v žádném případě nechce Sluňákov dopustit. Dalším řešením by mohla být také

vyšší intenzita práce, která však může vést k vyčerpání lidských zdrojů. Vhodné je začít řešit financování pomocí fundraisingu.

4.3 Zhodnocení aktiv organizace ve sledovaném období

V příloze č. 2 jsou zachyceny aktivní položky z rozvahy v jednotlivých letech 2010–2014. Již na první pohled je patrné, že nejvíce aktiv měla společnost v roce 2010, kdy aktiva dosahovala částky 9 003 000 Kč.

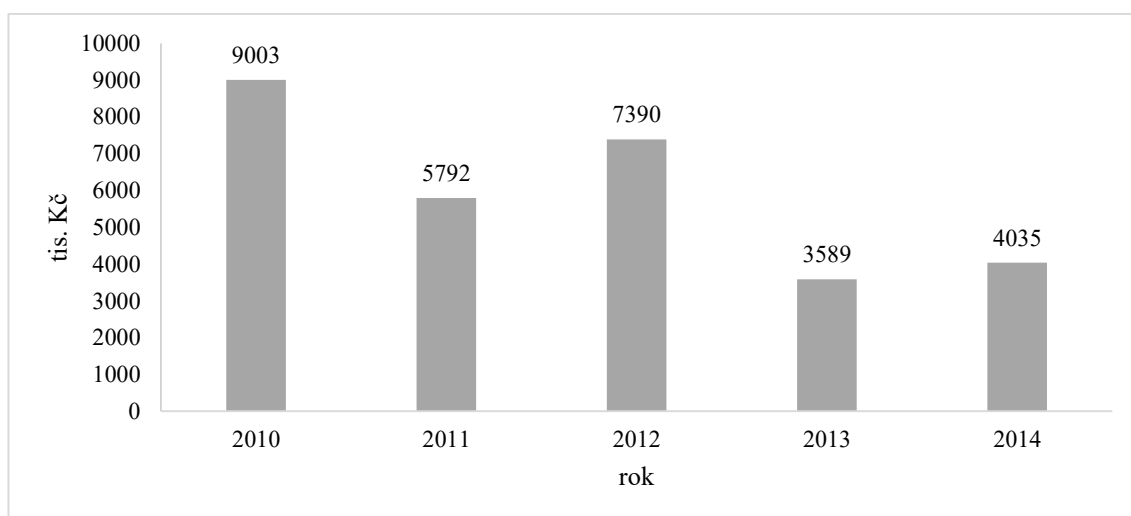
V roce 2011 došlo k jejich snížení o 35,67 % na hodnotu 5 792 000 Kč. Ke snížení došlo u položky jiná aktiva, dále pak u krátkodobého finančního majetku, zejména pak na položce účty v bankách. Další významný pokles byl na účtu poskytnuté provozní zálohy.

V roce 2012 došlo k navýšení aktiv o 27,59 % a hodnota aktiv činila 7 390 000 Kč. K navýšení došlo především u krátkodobého majetku, zvláště pak u položky poskytnuté provozní zálohy a účty v bankách.

Rok 2013 však znamenal prudký pokles aktiv o 51,43 %, což byl největší pokles ve sledovaném období a představoval snížení aktiv o 3 801 000 Kč až na hodnotu 3 589 000 Kč. K výraznému snížení došlo u poskytnutých provozních záloh, které poklesly proti roku předcházejícímu o 98,61 %. Účet poskytnutých provozních záloh se snížil až na hodnotu 54 000 Kč, přičemž průměrná výše tohoto účtu v předcházejících třech letech byla 3 077 000 Kč.

V roce 2014 pak došlo k mírnému nárůstu celkových aktiv na částku 4 035 000 Kč, především na položce účty v bankách, daň z příjmů a také nastala první změna u dlouhodobého majetku, kdy byla navýšena položka samostatné movité věci a soubor movitých věcí o 57,08 %.

Obr. 4.3 Přehled celkových aktiv v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy za období 2010–2014. Vlastní zpracování.

V roce 2010 tvořil dlouhodobý majetek společnosti pouze 0,63 % z celkových aktiv, krátkodobý majetek pak 99,37 %, z něhož oběžná aktiva tvořila 88,25 % a jiná aktiva 11,75 %. V roce 2011 tvořil dlouhodobý majetek 0,35 % z celkových aktiv. Krátkodobý majetek pak 99,65 % celkových aktiv, z něhož oběžná aktiva byla 98,39 % a jiná aktiva 1,61 %. V roce 2012 neměla společnost na položce dlouhodobý majetek žádnou hodnotu, veškerá aktiva byla v krátkodobém majetku, z něhož oběžná aktiva tvořila 99,82 % a jiná aktiva 0,18 %. V roce 2013 byla tvořena celková aktiva z 2,93 % dlouhodobým majetkem a 97,07 % tvořil krátkodobý majetek. Krátkodobý majetek byl tvořen 99,72 % z oběžného majetku a 0,28 % tvořila jiná aktiva. V roce 2014 byl podíl dlouhodobého majetku na celkových aktivech ve sledovaném období nejvyšší a dosáhl až 5,08 % celkových aktiv, krátkodobá aktiva tvořila 94,92 % celkových aktiv. Krátkodobý majetek byl tvořen 99,63 % z oběžného majetku a z 0,37 % z jiných aktiv.

4.4 Zhodnocení pasiv organizace ve sledovaném období

V příloze č. 3 jsou zachyceny pasivní položky rozvahy v letech 2010–2014. Nejvyšší hodnotu pasiv dosáhl stejně jako u aktiv rok 2010, kdy byly celková pasiva ve výši 9 003 000 Kč. Největší pasivní položkou byly závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů územních samosprávných celků, které tvořily 50,51 % celkových pasiv.

V roce 2011 došlo ke snížení a nejvyšší pasivní položkou byly opět závazky k rozpočtu orgánů územních samosprávných celků, které tvořily 47,17 % z celkových pasiv, přestože porovnáním této položky v letech 2010 a 2011 došlo k poklesu o 1 815 000 Kč.

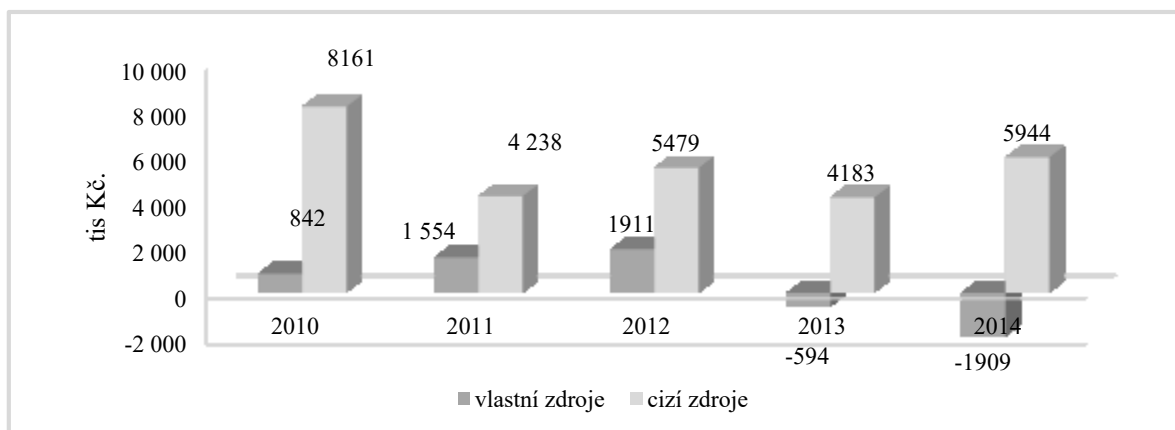

V roce 2012 došlo ke zvýšení celkových pasiv o 27,63 % a to největší položkou závazky k rozpočtu orgánů územních samosprávných celků.

Rok 2013 nepřinesl žádnou změnu a tato položka byla opět největší a tvořila 87,38 % celkových pasiv. V tomto roce byla poprvé zaznamenána minusová částka u položky účet výsledku hospodaření, což svědčilo o tom, že bylo dosaženo hospodářského výsledku - ztráty.

V roce 2014 tvořily největší pasivní položku závazky ze vztahu k státnímu rozpočtu a to částkou 4 854 000 Kč, což představovalo 120,30 % z celkových nákladů, s čímž se ve sledovaném období je možné setkat poprvé. Je to zapříčiněno opět dosažením ztráty ve výsledku hospodaření za rok 2014.

Obr. 4.4 Přehled celkových pasiv v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy za období 2010–2014. Vlastní zpracování.

Na obr. 4.4 je vidět, jak se vyvíjela pasiva v jednotlivých letech sledovaného období a jaké podíly zaujímaly vlastní a cizí zdroje na celkových pasivech. V roce 2010 tvořily vlastní zdroje 9,35 %, v roce 2011 pak 26,83 %, v roce 2012 byla situace obdobná a vlastní zdroje tvořily 25,86 % z celkových pasiv. Rok 2013 přinesl změnu v tom, že se vlastní zdroje dostaly do záporných čísel a byla vykázána ztráta ve výsledku hospodaření. Vlastní zdroje tak v roce 2013 byly ve výši -594 000 Kč a v roce 2014 dokonce ve výši -1 909 000 Kč. Nejpříjemnější situace pro společnost byla z tohoto pohledu v roce 2012.

4.5 Zhodnocení nákladů organizace ve sledovaném období

Z přílohy č. 4 a 5 lze vyčíst, jak se vyvíjely náklady v jednotlivých letech sledovaného období. Celkové náklady během pěti let činily 65 515 000 Kč, z čehož průměrné roční náklady byly ve výši 13 103 000 Kč.

V roce 2010 dosáhly náklady výše 10 024 000 Kč, což je pro sledované období nejnižší částka a spadají pod průměr ročních nákladů. Nejvyšší položkou byly mzdové náklady, které činily 41,68 % z celkových nákladů.

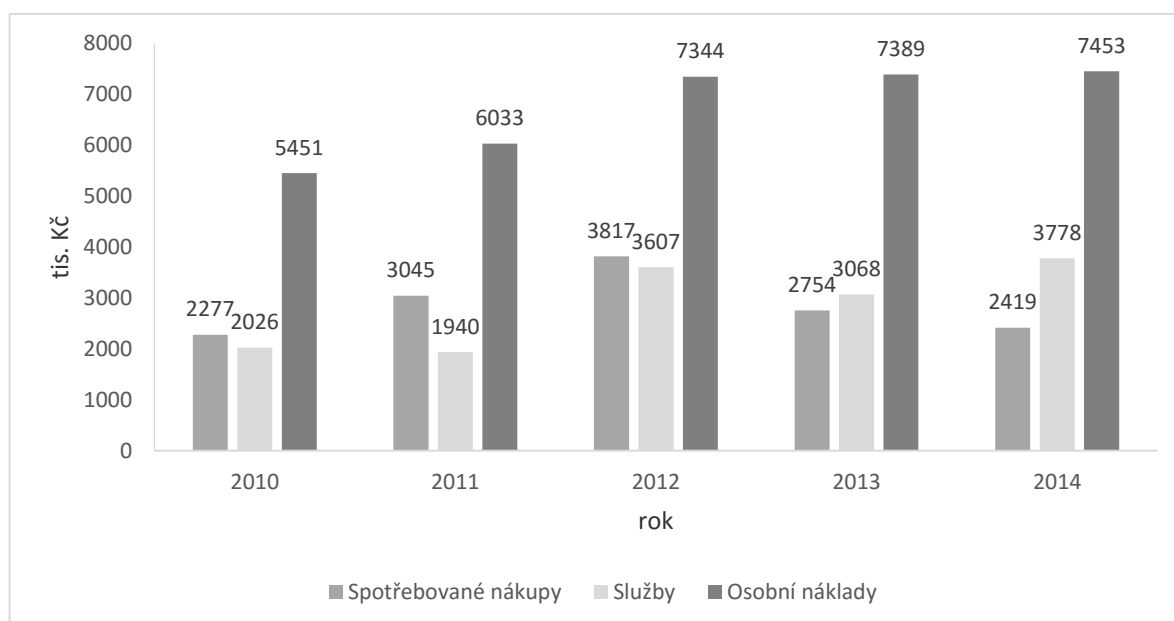
V roce 2011 došlo k růstu nákladů o 13,15 % až na výši 11 342 000 Kč, stále však se tyto náklady držely pod ročním průměrem. Největší položkou v tomto roce byly opět mzdové náklady, které tvořily 41,05 % z celkových nákladů.

Rok 2012 přinesl další zvýšení nákladů a to o 33,20 % proti roku předcházejícímu a celkové náklady se vyšplhaly až na částku 15 108 000 Kč. Největší nákladovou položkou nebylo nic jiného než mzdové náklady, které tvořily 37,94 % z celkových nákladů.

V roce 2013 došlo poprvé k poklesu nákladů na částku 13 623 000 Kč, která se pohybovala lehce nad průměrem ročních nákladů. Pokles nákladů proti roku předcházejícímu byl o 9,83 % a tento pokles byl zřejmý např. u položky spotřeba materiálu, ostatní služby a jiné ostatní náklady. Největší nákladovou položkou tohoto roku byly opět mzdové náklady, které tvořily 42,07 % z celkových nákladů.

V roce 2014 se náklady vyšplhaly na nejvyšší úroveň a to až na částku 15 418 000 Kč. Nárůst proti roku předcházejícímu byl o 13,18 %, což představovalo částku 1 795 000 Kč. Největší položkou i tohoto roku byly mzdové náklady, které představovaly 37,09 % z celkových nákladů.

Obr. 4.5 Přehled nákladových skupin v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty v letech 2010–2014 . Vlastní zpracování.

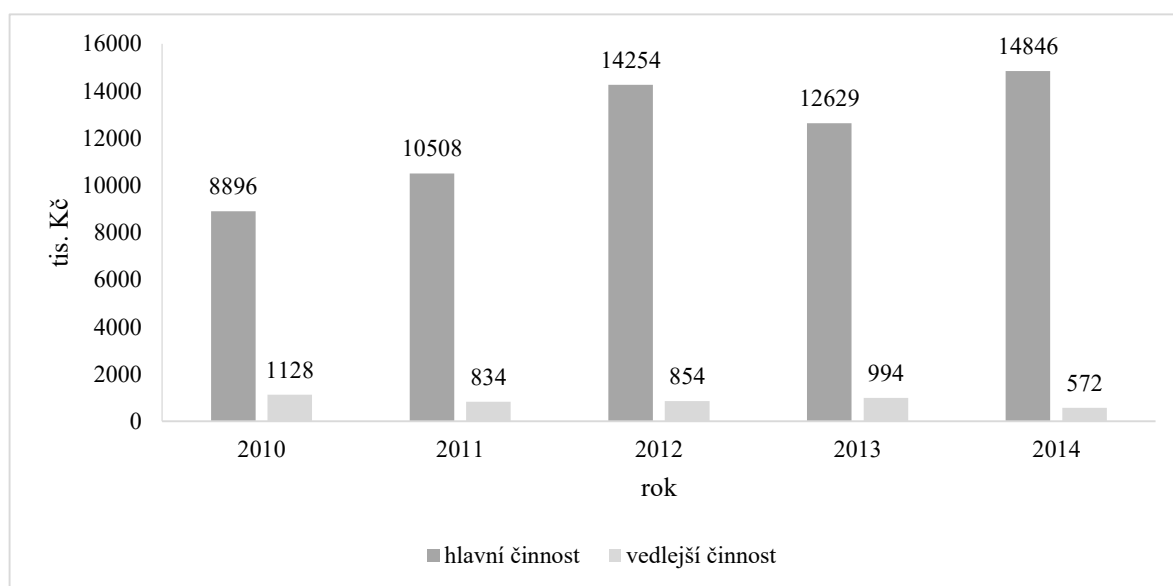
Z obr. 4.5 je možné vyčíst, v jaké výši se podílely na celkových nákladech jednotlivé skupiny ve sledovaném období. První skupinou byly **spotřebované nákupy**, které v sobě zahrnovaly spotřebu materiálu (hygienické potřeby, kancelářské potřeby), spotřebu energie (pelety, elektřina, voda) a prodané zboží. Průměrná výše těchto nákladů se během pěti sledovaných let pohybovala na úrovni 2 862 400 Kč a celkově dosáhly za toto období výše 14 312 000 Kč. Nejvyšší úrovně dosáhly tyto náklady v roce 2012, kdy představovaly 25,26 % z celkových nákladů daného roku. Nejnižší úrovně dosáhly pak v roce 2010, kdy představovaly 22,72 % z celkových nákladů. Tato skupina nákladů se pohybovala většinou kolem průměrné hodnoty a nedocházelo při běžné činnosti k větším výkyvům.

Druhou skupinu nákladů tvořily **služby**, které v sobě zahrnovaly náklady týkající se oprav a udržování (bezpečnost práce, revize hromosvodů), cestovné (pohonné hmoty pro služební i osobní auta, jízdenky na hromadnou dopravu), náklady na reprezentaci (večeře s umělci, drobné dary, obchodní setkání) a ostatní služby (tisk reklamních letáčků, brožurek, plakátů, pronájem prostor, semináře, kurzy, vzdělávací programy, praní prádla, atd.). Tato položka dosáhla během pěti let výše 14 419 000 Kč. Průměrná roční výše těchto nákladů byla 2 883 800 Kč. Nejvyšších nákladů dosáhla tato skupina v roce 2014, kdy její náklady činily 24,50 % z celkových nákladů. Důvodem byly vyšší náklady na opravy a revize domu, také bylo nutné obnovit zničené lůžkoviny, špatné vybavení sociálních zařízení atd. Také bylo potřeba zajistit nové technické vybavení do kanceláří, tiskárnu, počítačovou techniku. Dále zahradní náčiní, sekačku, vybavení do kuchyně, vše k zajištění provozu. Nejnižší náklady byly zaznamenány v roce 2011, kdy představovaly 17,10 % z celkových nákladů.

Třetí významnou skupinou byly **osobní náklady**, které v sobě zahrnovaly především mzdové náklady (mzdy zaměstnanců, dohody o provedení práce, dohody o pracovní činnosti) a dále pak zákonné sociální pojištění. Celkové osobní náklady za sledované období byly ve výši 33 670 000 Kč, kdy se průměrné osobní náklady pohybovaly ročně ve výši 6 734 000 Kč. Nejvyšší náklady byly zaznamenány v roce 2014, kdy dosáhly úrovně 48,34 % z celkových nákladů daného roku a nejnižší byly v roce 2010, kdy dosáhly 54,38 % z celkových nákladů roku 2010. Osobní náklady měly rostoucí charakter, samozřejmě s přihlédnutím k počtu zaměstnanců a brigádníků. Nárůst byl pochopitelný i z důvodu toho, že činnosti společnosti se neustále rozšiřovaly a bylo potřeba více pracovníků, kteří museli být za svoje služby odměněni. Nárůst osobních nákladů byl značný v letech 2011, kdy činil 10,68 %, proti roku předcházejícímu. Také v roce 2012 došlo k nárůstu těchto nákladů o 21,73 % proti roku 2011. Další roky již byly tyto náklady ve stagnaci a pohybovaly

se přibližně na stejné úrovni. V nejbližších letech s největší pravděpodobností osobní náklady mírně porostou, jelikož je o služby Sluňákova čím dál větší zájem a bude potřeba více lektorů a zaměstnanců, kteří tyto činnosti povedou. Do dalších skupin je možné zahrnout daně a poplatky, ostatní náklady, odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek a poskytnuté příspěvky. Tyto náklady byly v porovnání s předešlými skupinami velmi mizivé. Jedinou výjimkou byly ostatní náklady v roce 2014, které se vyšplhaly až na částku 1 599 000 Kč, což znamenalo v porovnání s roky předcházejícími obrovský nárůst.

Obr. 4.6 Vývoj celkových nákladů v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty za období 2010–2014. Vlastní zpracování.

Obr. 4.6 vykresluje vývoj celkových nákladů společnosti během sledovaného období. Na první pohled je patrné, že celkové náklady během prvních tří let rostly, především větší spotřebou materiálu, energie, ostatních služeb, zákonného sociálního pojištění a hlavně mzdovými náklady. Největší nárůst byl zaznamenán v roce 2012, kdy byly celkové náklady navýšeny proti roku předcházejícímu o 3 766 000 Kč. V roce 2013 došlo k poklesu nákladů proti roku minulému o 9,83 % a to především díky snížení spotřeby materiálu a ostatních služeb. V roce 2014 se celkové náklady opět vyšplhaly k částce podobné z roku 2012. Příčinou bylo zvýšení nákladů v ostatních službách, zákonném sociálním pojištěním a především velkou roli sehrála položka ostatní pokuty a penále, která dosáhla výše 1 483 000 Kč za porušení rozpočtové kázně, jak již bylo v bakalářské práci popsáno. Náklady z vedlejší činnosti dosáhly za sledované období výše 4 382 000 Kč, průměrné roční vedlejší náklady byly ve výši 876 400 Kč.

4.6 Zhodnocení výnosů organizace ve sledovaném období

V příloze č. 6 a 7 je zachycen vývoj celkových výnosů v jednotlivých letech sledovaného období. Výnosy tvořily podobně jako náklady několik skupin, které byly členěny na tržby za vlastní výkony a zboží, aktivace, ostatní výnosy, tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných položek, přijaté příspěvky a provozní dotace. Celkové výnosy za sledované období dosáhly výše 63 398 000 Kč. Průměrné roční výnosy byly ve výši 12 679 600 Kč. V roce 2010 dosáhly celkové výnosy 10 444 000 Kč, což byla nejnižší hodnota ve sledovaném období a samozřejmě spadaly pod roční průměr.

Podíl výnosů v roce 2010 na celkových výnosech za sledované období byl 16,47 %. Nejvyšší část výnosů byla tvořena provozními dotacemi a tržbami z prodeje služeb.

V roce 2011 došlo k nárůstu celkových výnosů o 17,72 % proti roku předcházejícímu a vyšplhaly se do výše 12 295 000 Kč, což tvořilo 19,39 % z celkových výnosů za sledované období. Největší položku výnosů tvořily opět provozní dotace a tržby z prodeje služeb.

Největších výnosů dosáhla společnost v roce 2012, kdy celkové výnosy činily 15 567 000 Kč a přesáhly průměr o 22,77 %. Výnosy představovaly 24,55 % z celkových výnosů za sledované období a nejvyšší položkou byly opět provozní dotace, které se proti roku předcházejícímu zvýšily o 49,28 % a dále také tržby z prodeje služeb.

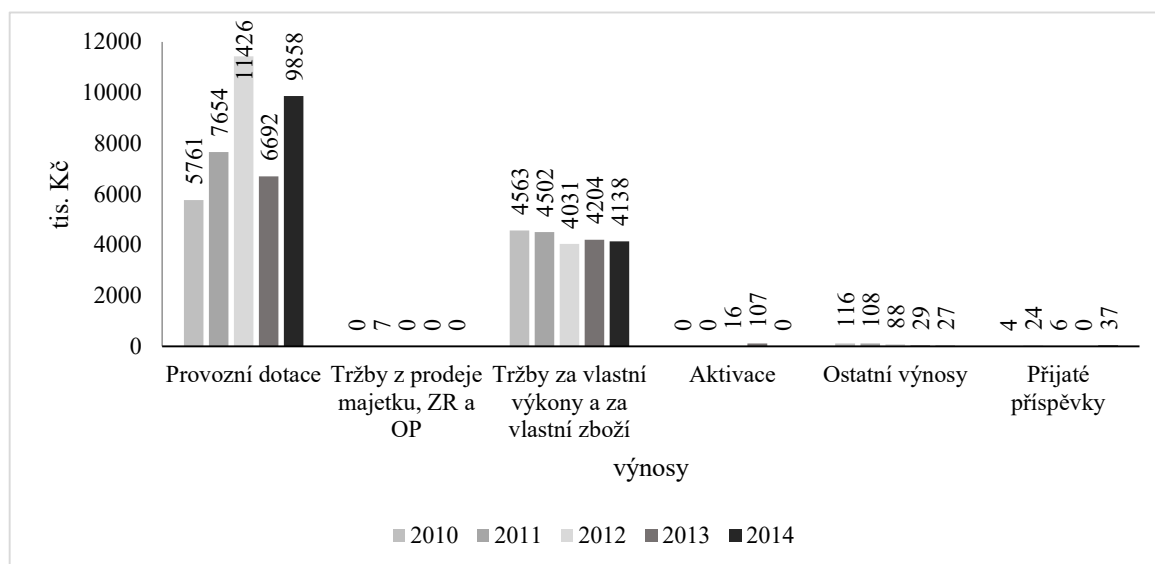
V roce 2013 došlo k výraznému poklesu celkových výnosů, kdy dosáhly pouze výše 11 032 000 Kč, což znamenalo s rokem 2012 pokles o 29,13 %. Tento pokles byl především zapříčiněn snížením provozních dotací a to o 41,43 %, což představovalo částku 4 734 000 Kč. I přesto provozní dotace spolu s tržbami prodeje služeb byly největšími položkami tohoto roku. Výnosy v roce 2013 činily pouze 17,40 % celkových výnosů za sledované období.

Rok 2014 byl úspěšnější, celkové výnosy vzrostly o 27,45 % proti roku předcházejícímu a dosáhly výše 14 060 000 Kč, tvořily tak 22,18 % z celkových výnosů za sledované období. Největšími položkami nebylo nic jiného než provozní dotace a tržby z prodeje služeb.

Graf na obr. 4.7 ilustruje vývoj výnosů podle jednotlivých skupin ve sledovaném období. Z celkového pohledu je zřejmé, že provozní dotace a tržby za vlastní výkony a zboží měly ve všech pěti letech dominantní postavení, proti ostatním skupinám, které nedosahovaly zdaleka takové výše výnosů. Vývoj tržeb za vlastní výkony a zboží byl na velice stabilní úrovni a držel se kolem průměru, který činil 4 287 600 Kč. Nejvyšší výnosy této skupiny byly dosaženy v roce 2010, nejnižší pak v roce 2012. Provozní dotace byly hlavní výnosovou položkou a jejich celková výše za sledované období dosáhla 41 391 000 Kč. Nejnižší úrovně

dosáhla tato položka v roce 2010, ve výši 5 761 000 Kč, která činila z celkových provozních dotací pouze 13,92 %. Nejvyšších provozních dotací bylo dosaženo v roce 2012, kdy tato položka činila 27,61 % celkových provozních dotací za sledované období.

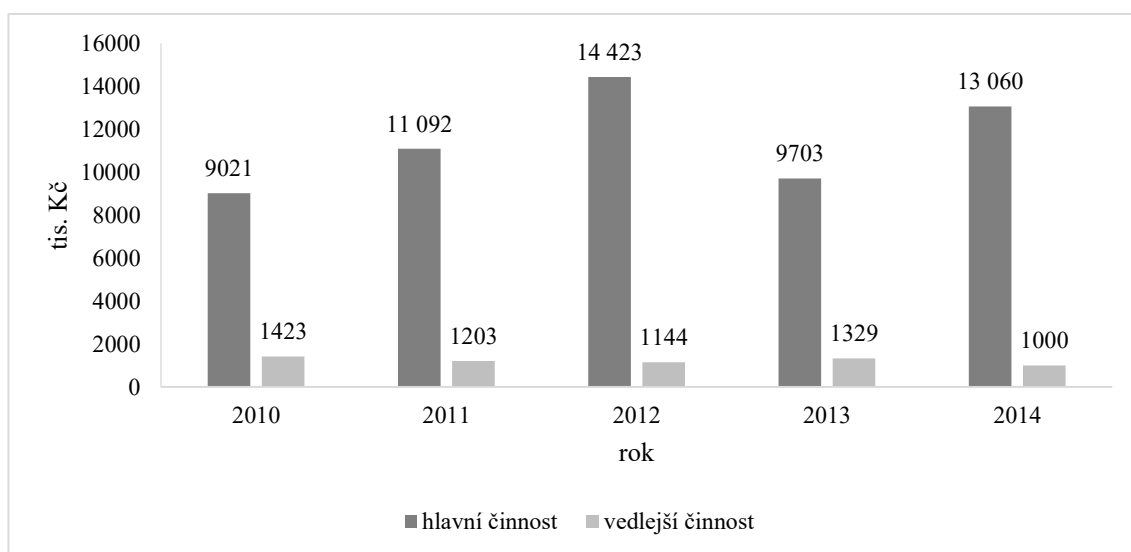
Obr. 4.7 Přehled výnosových skupin v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty za období 2010–2014. Vlastní zpracování.

Pokud je porovnán rok 2010 s rokem 2012 ve vývoji provozních dotací, došlo zde k obrovskému růstu a to o 98,33 %, což je velmi pozitivní jev. Značí to především to, že v roce 2012 došlo v organizaci k významným personálním změnám, díky nimž se výrazně zvýšila úroveň znalostí a dovedností při řízení a realizaci projektů a také byly vypsány nové žádosti o podporu činnosti organizace. V roce 2013 došlo paradoxně zase k obrovskému poklesu, který byl ve výši 4 734 000 Kč, proti roku předcházejícímu. V tomto roce došlo bohužel k velkému pochybení externí firmy Gordion, s.r.o., Praha, která vedla projekt a měla zodpovědnost za administraci výběrového řízení na výrobu a tisk metodické publikace Zlatá nit a Udržitelný rozvoj. Dle výsledků kontroly došlo k porušení rozpočtové kázně porušením Zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a nedodržením ustanovení Příručky pro příjemce finanční podpory OP VK. Finanční úřad vyměřil Sluňákovu k 1. srpnu 2014 penále ve výši 1 487 000 Kč a dále vyměřil platovým výměrem částku odvodu za porušení rozpočtové kázně ve výši 2 652 000 Kč. Celková částka za porušení rozpočtové kázně včetně penále tak činila 4 139 000 Kč. Proti tomuto výměru se však organizace odvolala na Generálním finanční ředitelství. V roce 2014 došlo opět k navýšení provozních dotací na částku 9 858 000 Kč, které tvořily 23,82 % z celkových provozních dotací.

Obr. 4.8 Vývoj celkových výnosů v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty v letech 2010–2014. Vlastní zpracování.

Graf na obr. 4.8 ilustruje vývoj výnosů v hlavní a vedlejší činnosti v letech 2010–2014. Na první pohled je znát, že celkové výnosy během prvních tří let rostly, především díky zvyšujícím se provozním dotacím. V roce 2013 poklesly, jak již bylo popsáno výše a v roce 2014 došlo opět k jejich růstu. Dále je patrné, že vedlejší činnost je spíše doplňková. Celkové vedlejší výnosy během sledovaného období činily 6 099 000 Kč, tedy průměrné roční výnosy z vedlejší činnosti byly 1 219 800 Kč. Tyto výnosy, jak je možné vyčíst z grafu, byly velmi stabilní a pohybovaly se kolem průměru. I v dalších letech je pravděpodobné, že se budou v této výši pohybovat, případně mírně vzrostou. Příjmy z hlavní činnosti byly ovlivněny především provozními dotacemi a jejich celková výše za sledované období byla 57 299 000 Kč, průměrná výše výnosů v hlavní činnosti byla 11 459 800 Kč. Tento průměr nebyl dosažen v letech 2010, 2011 a 2013.

4.7 Zhodnocení výsledků hospodaření organizace ve sledovaném období

Graf na obr. 4.9 ilustruje vývoj nákladů a výnosů v hlavní a vedlejší činnosti a zároveň je z něj zřetelný výsledek hospodaření v jednotlivých letech sledovaného období. Jednotlivé výsledky hospodaření jsou rozepsány v tab. 4.6. Výsledek hospodaření z hlavní činnosti dosahoval zisku v prvních třech letech sledovaného období, v roce 2013 a 2014 dosáhl ztráty. Výsledek hospodaření ve vedlejší činnosti byl každý rok sledovaného období pozitivní a dosažený zisk byl na stabilní úrovni. Průměrná hodnota dosaženého zisku ve vedlejší činnosti byla ve výši 343 400 Kč. Nejvyššího zisku bylo ve vedlejší činnosti dosaženo v roce 2014, nejnižšího pak v roce 2012.

Tab. 4.6 Přehled výsledků hospodaření v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

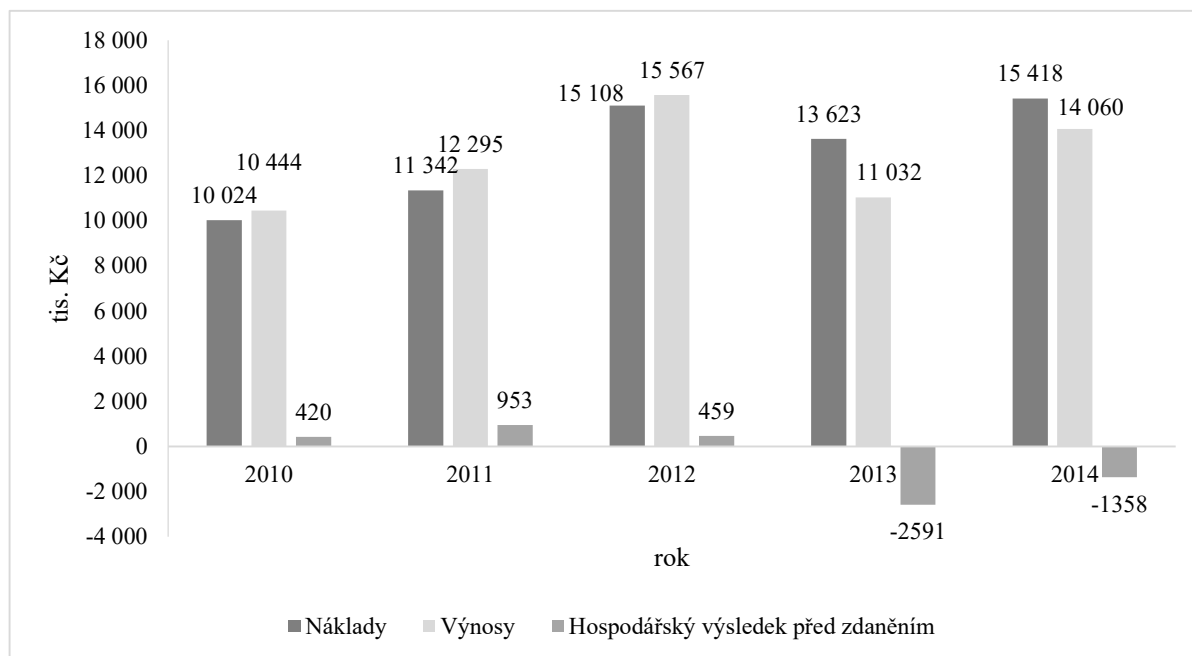
Rok	Náklady			Výnosy			Hospodářský výsledek před zdaněním		
	H	V	C	H	V	C	H	V	C
2010	8896	1128	10 024	9021	1423	10444	125	295	420
2011	10 508	834	11 342	11 092	1203	12 295	584	369	953
2012	14 254	854	15 108	14 423	1144	15 567	169	290	459
2013	12 629	994	13 623	9703	1329	11032	-2926	335	-2591
2014	14 846	572	15 418	13 060	1000	14 060	-1786	428	-1358

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty za období 2010–2014. Vlastní zpracování.

Pozn.: H – hlavní činnost, V – vedlejší činnost, C – celkem.

Co se týče hlavní činnosti, tak nejvyššího zisku bylo dosaženo v roce 2011 a to ve výši 584 000 Kč. Největší ztráty v hlavní činnosti bylo dosaženo v roce 2013, kdy ztráta dosáhla 2 926 000 Kč. Pokud jsou srovnávána jednotlivá období, tak nejúspěšnější byl rok 2011, kdy byl výsledek hospodaření zisk 953 000 Kč před zdaněním. Nejméně úspěšným byl rok 2013, kdy výsledek hospodaření byl ve ztrátě 2 591 000 Kč. Tato ztráta byla z velké části zapříčiněna postihem za porušení rozpočtové kázně, o kterém již bylo v této práci pojednáváno, viz podkapitola 4.5.

Obr. 4.9 Vývoj hospodářských výsledků v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty v letech 2010–2014. Vlastní zpracování.

4.8 Návrhy řešení stability zdrojů financování

Aby byla více zajištěna stabilita financování a nedošlo již v budoucnosti k podobné záležitosti, jako bylo porušení rozpočtové kázně, je potřeba přejít na projektové řízení odpovídající aktuálním potřebám.

Důležitá je také snaha vyhnout se problémům při realizaci grantů a při výběrových řízeních. Bylo by vhodné zajistit pro organizaci kvalitní a dostatečně početný personál, který se bude zabývat přímo těmito speciálními záležitostmi. Je nutné více důvěřovat své organizaci a svým pracovníkům, kteří mají ke Sluňákovu mnohem větší osobní a hlavně citový vztah. Dále je potřeba pro odpovědné pracovníky zajistit odborná školení, týkající se poskytování grantů, žádostí o dotace atd. Je nutné více se zaměřit na získávání dotací a dalších grantů, vyčlenit osobu nebo osoby, které se budou touto problematikou speciálně zabývat.

Další velký problém je v nedostatečné, neboli správně řečeno v žádné aplikaci fundraisingu. Z grafů v bakalářské práci, zabývající se strukturou financování organizace, obr. 3.16, obr. 3.22 je jednoznačné, že tento nástroj není vůbec používán a příjmy z něj jsou nulové, což je přímo alarmující. Fundraising je jedním z výborných nástrojů, který umožní získat nemalé finanční zdroje. Sluňákov je velmi úspěšná společnost a od vnějšího okolí se jí dostává velká morální podpora, což bude jistě velkou výhodou. Pomocí fundraisingu je možné získat také nefinanční zdroje, které by organizace jistě ocenila. Příslušní zaměstnanci by se měli naučit řešit otázky jak, kdy, kde a při jaké příležitosti najít potencionální dárce a jakým způsobem je o finanční prostředky požádat a hlavně je získat.

V rámci stability zdrojů financování je potřeba také hledat úsporná opatření, kterými mohou být např. omezení odměn, nákupů, počtu pracovníků, kteří nebudou plni využití. Nesmí to však být na úkor vykonávaných činností, které by vedly ke snížení jejich kvalit.

Také by bylo vhodné zajistit větší propagaci, informovanost a seznamování lidí s organizací i v širším okolí. Došlo by tím ke zvýšení turistické návštěvnosti a samozřejmě také k získání vyšších finančních prostředků pro její provoz, zkvalitnění a rozšíření služeb.

Nutné je především navýšení rozpočtu, přestože je Sluňákov schopen si z velká části zajistit finance díky grantům, sponzorům a vlastním podnikáním (komercí). Sídlo Sluňákova, tedy nízkoenergetický dům je majetkem Statutárního města Olomouc. Rozpočet města však nepočítal s dotacemi na revize a opravami a je zřejmé, že dům stárne a potřebné finance

bude vyžadovat. Opravy jsou velmi nákladné, ale také nutné k zajištění kvalitního provozu (vybavení domu, nákupu lůžkovin, nábytku, nádobí a potřeb do kuchyně atd.). Dům je velkou příležitostí působení na veřejnost a údržba jeho areálu a vnitřních prostor je proto nutností pro udržení jeho výjimečnosti.

Vhodné by bylo najít sponzora nebo zajistit stabilní navýšení příspěvku Statutární města Olomouc na pořádání festivalu Ekologické dny Olomouc, který je největším svého druhu v ČR a samozřejmě velmi úspěšným. Před vznikem obecně prospěšné společnosti byl tento projekt hrazen z části částkou 500 000 Kč od Statutárního města Olomouc, nyní je však jeho podpora minimální a činí méně než 50 000 Kč.

Důležité je oslovit také sponzory z podnikatelské sféry, což je možné zahrnout do aktivit fundraisingu.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo provést analýzu hospodaření nestátní neziskové organizace v letech 2010–2014 a navrhnout možná řešení pro stabilitu zdrojů financování organizace.

Jako nestátní nezisková organizace byla vybrána obecně prospěšná společnost Sluňákov – centrum ekologických aktivit. Jejím posláním je široká nabídka prožitků a poznání, která rozvíjejí uctivý vztah člověka k přírodě i k sobě samému. K hlavním činnostem patří především vzdělávací programy pro školy a veřejnost s environmentálním zaměřením.

V teoretické části bakalářské práce byly vymezeny pojmy nestátní neziskové organizace, jejich typologie, právní formy, možnosti financování a nástroje řízení. V praktické části byla představena organizace, její poslání, vize a činnosti. V další části byla provedena analýza hospodaření ve sledovaném období na základě poskytnutých výkazů, kterými byly rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha k účetní závěrce.

Analýza hospodaření byla provedena pro každý rok zvlášť, kde byly sledovány a porovnávány přijaté provozní dotace, aktiva, pasiva, náklady, výnosy a hospodářský výsledek daného roku. Na základě zhodnocení hospodaření lze říci, že nejúspěšnějším byl rok 2011, kdy organizace dosáhla největšího zisku, který byl ve výši 953 000 Kč před zdaněním. Naopak pro organizaci nejméně příznivým se stal rok 2013, kdy došlo ke ztrátě ve výši 2 591 000 Kč a k velmi nepříjemné situaci, kterou musela organizace řešit a která ji přinesla nemalé starosti. Musíme však mít stále na paměti, že se jedná především o neziskovou organizaci, která není zřízena za účelem tvorby zisku, ale má jiné hodnoty a cíle, které ji naplňují.

Je nutné podotknout, že v současné době zažívá Sluňákov za celou dobu své existence asi tu největší finanční krizi, přestože je jeho vyvíjená činnost velmi úspěšná a vyhledávaná. Zájem dětí, pedagogů, škol i široké veřejnosti je obrovský tak moc, že Sluňákov nestačí uspokojovat potřeby všech. Kvalita práce, rozsah činností nabízených služeb pro všechny různé cílové skupiny je úctyhodný.

Současná finanční krize je způsobena především obdobím přechodu v poskytování grantů, kdy došlo k výraznému úbytku grantových možností a samozřejmě přibýlo žadatelů. Tato kombinace s sebou vždy přináší riziko a je potřeba hledat i jiné cesty k získání finančních zdrojů. V současnosti se propad proti minulým rokům v získávání grantů pohybuje v řádu

několika milionů Kč, přičemž je nutné brát v úvahu, že část grantů v sobě obsahuje vždy i mzdové náklady pro organizaci.

Dalším velkým problémem, který negativně vstoupil do úspěšného hospodaření organizace, byl případ z roku 2013, který se vlekl až do roku 2015, týkající se porušení rozpočtové kázně. Tato kauza velmi negativně ovlivnila hospodaření organizace a stála spoustu času, práce a sil všech pracovníků. Díky této záležitosti, která nebyla přímo zaviněna organizací, se najednou Sluňákov ocitl na pokraji přežití. Naštěstí díky velké podpoře Statutárního města Olomouc byla tato záležitost, která mohla mít velmi negativní následky, vyřešena bez nutnosti ukončení nebo omezení činnosti.

Sluňákov musí dále řešit problémy týkající se Domu přírody ve veřejném prostranství, který vyžaduje stále větší náklady. Je sice financován z dotací částkou 360 000 Kč ročně, ale ta nepokryje ani náklady na provoz a mzdové náklady. Je také důležité zamyslet se nad personální situací, jelikož chybí údržbář, zahradník, hlídač a pracovník na úklid. Bohužel však již nejsou finance, které by mohly být odměnou za jejich práci. Nutné je zajistit také finance na údržbu Domu přírody. Je potřeba obnovit zničené části herních a uměleckých prvků. Některé záležitosti lze řešit sice reklamací, ale není jich mnoho.

Z analýzy hospodaření je zřejmé, že je tato organizace velmi závislá na zdrojích z provozně přijatých dotací a na dotacích z Evropské unie. Sluňákov má dva hlavní poskytovatele provozních dotací, jejichž výše dosáhla ve sledované období až na polovinu všech přijatých dotací. Ztráta těchto dvou poskytovatelů by mohla mít pro Sluňákov velmi negativní následky. Je proto potřeba se více zaměřit na získávání finančních i nefinančních zdrojů i z jiných prostředků. Doporučením je v první řadě vložit síly do fundraisingu a zaměřit se na tuto činnost, která je v této organizaci využívána pouze z 3 %, což je přímo alarmující zjištění.

Závěrem je vhodné říci, že je tato organizace velmi úspěšná, neboť přinesla městu i kraji milionové dotace do rozvoje veřejného prostoru a získala ocenění v mnoha soutěžích. Časté pozitivní reference, vliv médií, vzácné návštěvy, včetně zahraničních a vysoká návštěvnost svědčí o její kvalitě.

Seznam použité literatury

Odborná literatura

BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada Publishing, 2013. 260 s. ISBN 978-80-247-4487-2.

DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 400 s. ISBN 978-80-7478-799-7.

FRIČ, Pavol. *Aktivity a potřeby neziskových organizací v ČR*. Praha; Agnes – agentura neziskového sektoru. 1998. 61 s. ISBN 80-902633-0-5.

MERLIČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 12. aktualiz. vyd. Olomouc, ANAG, 2013. 263 s. ISBN 978-80-7263-825-3.

REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv. *Organizace neziskového sektoru. Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. vyd., Praha, 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.

STEJSKAL, J., H. KUVÍKOVÁ a K. MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-973-9.

ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Úspěšná nezisková organizace*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s. ČR, 2011. 160 s. ISBN 978-80-247-4041-6.

Interní materiály organizace

Výroční zpráva 2010 - Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouc, o.p.s.

Výroční zpráva 2011 - Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouc, o.p.s.

Výroční zpráva 2012 - Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouc, o.p.s.

Výroční zpráva 2013 - Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouc, o.p.s.

Výroční zpráva 2014 - Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouc, o.p.s.

Ostatní zdroje

LEDVINOVÁ, Jana. *Fundraising z místních zdrojů*. The Johns Hopkins University institute for Policy Studies. 1997. 36 s.

LEDVINOVÁ, Jana a Karel PEŠTA. *Základy fundraisingu aneb jak získat peníze na prospěšnou činnost*. ICN. 1996. 146 s.

PLAMÍNEK, J., SVATOŠ, V., HLEDÍKOVÁ, J., BABOUČEK, P., JANDÁKOVÁ, P., ZETĚK, J. *Řízení neziskových organizací*. Praha. 1996. 186 s.

PŘIBYL, Martin. *Rádce pro neziskové organizace, sborník pracovních materiálů moderní školy pro neziskovky*. Evropské poradenské a informační centrum Olomouc – EPICO. 2001. 212 s.

Občanský zákoník, 3. vyd. ANAG, 2014. 911 s. ISBN 978-80-7263-855-0

Elektronické dokumenty

Centrum pro výzkum neziskového sektoru. Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2014. Dostupné z <http://cvns.econ.muni.cz/publikace>

Dotační.info, největší portál o dotacích v ČR. Dostupné z <http://www.dotacni.info/dotace-podle-oboru/neziskove-organizace/>

Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2014. http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/program_RVNNO_2015_12_03_priloha_3_a.pdf

SVOBODA, Daniel a Markéta BRYCHTOVÁ. *Neziskový sektor a rozvojová spolupráce*. 2008. Dostupné z:

http://www.neziskovky.cz/clanky/511_538_540/fakta_neziskovky-v_co-to-je-neziskovy-sektor-/

VAJDOVÁ, Tereza. *Zpráva o neziskovém sektoru v České republice*. Dostupné z:

http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/zprava_o_neziskovem_sektoru.pdf

Zákon č. 89/2012 Sb., ze dne 3. února 2012, občanský zákoník, §146. Částka 33/2012. Dostupný také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

Zákon č. 586/1992 Sb., ze dne 20. listopadu 1992, o daních z příjmů, §17a. Částka 117/1992. Dostupný také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

Zákon č. 137/2006 Sb., ze dne 14. března 2006, o veřejných zakázkách. Částka 47/2006. Dostupný také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-137>

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
EDUR	Environmentální vzdělávání dovednosti pro udržitelný rozvoj
EU	Evropská unie
IČO	Identifikační číslo osoby
HDP	Hrubý domácí produkt
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OP	Opravné položky
OPS	Obecně prospěšná společnost
OPVK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SMO	Statutární město Olomouc
SMV	Samostatné movité věci
SR	Státní rozpočet
ÚSC	Územní samosprávné celky
ZR	Zúčtování rezerv

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;

- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);

- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;

- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, který byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 6. 5. 2016

Marcela Onderková

Marcela Onderková

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Organizační struktura Sluňákov – centrum ekologických aktivit, o.p.s.

Příloha č. 2 – Celková aktiva v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

Příloha č. 3 – Celková pasiva v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

Příloha č. 4 – Celkové náklady v letech 2010–2012 (v tis. Kč)

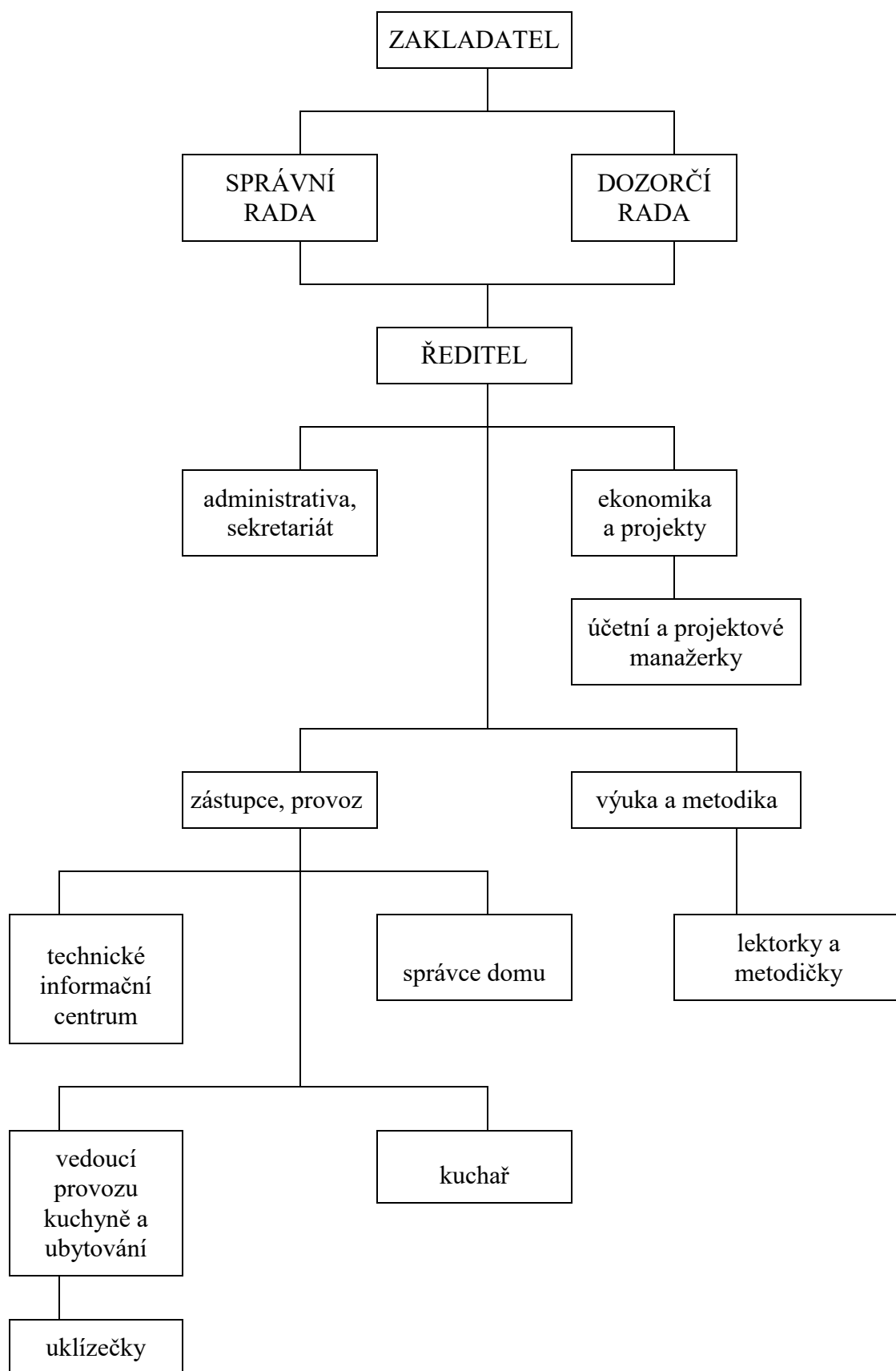
Příloha č. 5 – Celkové náklady v letech 2013–2014 (v tis. Kč)

Příloha č. 6 – Celkové výnosy v letech 2010–2012 (v tis. Kč)

Příloha č. 7 – Celkové výnosy v letech 2013–2014 (v tis. Kč)

Příloha č. 8 - Poskytnuté provozní dotace v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

Příloha č. 1 - Organizační struktura Sluňákov – centrum ekologických aktivit, o.p.s.

Zdroj: Vlastní zpracování.

Příloha č. 2 Celková aktiva v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014
Dlouhodobý majetek celkem	57	20		105	205
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	240	240	240	345	460
Umělecká díla, předměty a sbírky					55
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	240	240	240	240	377
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek				105	28
Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-183	-220	-240	-240	-255
Oprávky k SMV a souborům movitých věcí	-183	-220	-240	-240	-255
Krátkodobý majetek celkem	8946	5772	7390	3484	3830
Zásoby celkem	274	366	279	405	342
Materiál na skladě	73	115	52	200	169
Zboží na skladě a v prodejnách	201	251	227	205	173
Pohledávky celkem	3502	2271	3971	177	258
Odběratelé	50	183	25	40	35
Poskytnuté provozní zálohy	3319	2033	3878	54	34
Ostatní pohledávky	17	56	36	28	38
Pohledávky za institucemi sociálního zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění	106				
Daň z příjmů			32	55	108
Ostatní přímé daně	16				43
Ostatní daně a poplatky	1				
Opravná položka k pohledávkám	-7	-1			
Krátkodobý finanční majetek celkem	4119	3042	3127	2892	3215
Pokladna	83	193	173	50	127
Ceniny	3	2	1	1	
Účty v bankách	4063	2847	2953	2841	3088
Peníze na cestě	-30				
Jiná aktiva celkem	1051	93	13	10	15
Náklady příštích období	32	93	13	10	15
Příjmy příštích období	1019				
Aktiva celkem	9003	5792	7390	3589	4035

Zdroj: Rozvaha v letech 2010–2014. Vlastní zpracování.

Příloha č. 3 Celková pasiva v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014
Vlastní zdroje celkem	842	1554	1911	-594	-1909
Jmění celkem	165	128	108	213	256
Vlastní jmění	165	128	108	213	256
Výsledek hospodaření celkem	677	1426	1803	-807	-2165
Účet výsledku hospodaření	340	746	377	-2609	-1358
Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení					
Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	337	680	1426	1802	-807
Cizí zdroje celkem	8161	4238	5479	4183	5944
Krátkodobé závazky celkem	8112	4238	5479	4183	5866
Dodavatelé	153	271	751	133	111
Přijaté zálohy	2884		132		66
Ostatní závazky	4	457	448	155	36
Zaměstnanci	270	267	365	314	369
Ostatní závazky vůči zaměstnancům					1
Závazky k institucím sociálního zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění		92	180	214	296
Daň z příjmů	46	168			
Ostatní přímé daně		24	84	7	
Daň z přidané hodnoty	102	178	58	46	91
Ostatní daně a poplatky		1		4	3
Závazky ze vztahu k státnímu rozpočtu					4854
Závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů ÚSC	4547	2732	3435	3136	
Jiné závazky	54	20		140	
Dohadné účty pasivní	52	28	26	34	39
Jiná pasiva celkem	49				78
Výdaje příštích období					3
Výnosy příštích období	49				75
Pasiva celkem	9003	5792	7390	3589	4035

Zdroj: Rozvaha v letech 2010–2014. Vlastní zpracování.

Příloha č. 4 Celkové náklady v letech 2010–2012 (v tis. Kč)

	činnosti 2010			činnosti 2011			činnosti 2012		
	H	V	C	H	V	C	H	V	C
Náklady celkem	8896	1128	10 024	10 508	834	11 342	14 254	854	15 108
Spotřebované nákupy celkem	1695	582	2277	2748	297	3045	3356	461	3817
Spotřeba materiálu	1431	310	1741	2424	199	2623	2970	276	3246
Spotřeba energie	256	120	376	324		324	386		386
Prodané zboží	8	152	160		98	98		185	185
Služby celkem	1909	117	2026	1838	102	1940	3507	100	3607
Opravy a udržování	282	13	295	117	4	121	173		173
Cestovné	48		48	48		48	76		76
Náklady na reprezentaci	24		24	5		5	13		13
Ostatní služby	1555	104	1659	1668	98	1766	3245	100	3345
Osobní náklady celkem	5022	429	5451	5598	435	6033	7060	284	7344
Mzdové náklady	3843	335	4178	4322	334	4656	5509	223	5732
Zákonné soc. pojištění	1179	94	1273	1276	101	1377	1551	61	1612
Daně a poplatky celkem	2		2	2		2	133		133
Daň silniční	2		2	2		2	3		3
Ostatní daně a poplatky							130		130
Ostatní náklady celkem	218		218	283		283	177	9	186
Ostatní pokuty a úroky z prodlení							4		4
Ostatní pokuty a penále	1		1	1		1	5		5
Odpis nedobytné pohledávky				7		7	2	9	11
Kurzové ztráty	3		3				9		9
Jiné ostatní náklady	214		214	275		275	157		157
Odpisy, prodej maj., tvorba rezerv a opr. pol. celkem	48		48	38		38	19		19
Odpisy dlouhodobého neh. maj. a hm. maj.	41		41	37		37	20		20
Tvorba opr. položek	7		7	1		1	-1		-1
Poskytnuté příspěvky celkem	2		2	1		1	2		2
Poskytnuté příspěvky	2		2	1		1	2		2

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty v letech 2010–2012. Vlastní zpracování.

Příloha č. 5 Celkové náklady v letech 2013–2014 (v tis. Kč)

	činnosti 2013			činnosti 2014		
	H	V	C	H	V	C
Náklady celkem	12 629	994	13 623	14 846	572	15 418
Spotřebované nákupy celkem	2265	489	2754	2243	176	2419
Spotřeba materiálu	1842	290	2132	1805	12	1817
Spotřeba energie	423		423	433		433
Prodané zboží		199	199	5	164	169
Služby celkem	3006	62	3068	3730	48	3778
Opravy a udržování	243		243	141		141
Cestovné	109		109	172		172
Náklady na reprezentaci				1		1
Ostatní služby	2654	62	2716	3416	48	3464
Osobní náklady celkem	6947	442	7389	7105	348	7453
Mzdové náklady	5392	339	5731	5452	267	5719
Zákonné sociální pojištění	1555	103	1658	1653	81	1734
Daně a poplatky celkem	197		197	148		148
Daň silniční	4		4	3		3
Ostatní daně a poplatky	193		193	145		145
Ostatní náklady celkem	212		212	1599		1599
Ostatní pokuty a úroky z prodlení	92		92			
Ostatní pokuty a penále	17		17	1483		1483
Odpis nedobytné pohledávky						
Kurzové ztráty	2		2	22		22
Jiné ostatní náklady	101		101	94		94
Odpisy, prodeje majetku, tvorba rezerv a opravných položek celkem				15		15
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku				15		15
Poskytnuté příspěvky celkem	2	1	3	6		6
Poskytnuté příspěvky	2	1	3	6		6

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty v letech 2013–2014. Vlastní zpracování.

Vysvětlivky: H – hlavní činnost, V – vedlejší činnost, C – celkem.

Příloha č. 6 Celkové výnosy v letech 2010–2012 (v tis. Kč)

	činnosti 2010			činnosti 2011			činnosti 2012		
	H	V	C	H	V	C	H	V	C
Výnosy celkem	9021	1423	10 444	11 092	1203	12 295	14 423	1144	15 567
Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	3140	1423	4563	3299	1203	4502	2887	1144	4031
Tržby za vlastní výrobky	1		1						
Tržby z prodeje služeb	3114	1173	4287	3272	880	4152	2865	860	3725
Tržby za prodané zboží	25	250	275	27	323	350	22	284	306
Aktivace celkem							16		16
Aktivace materiálu a zboží							16		16
Ostatní výnosy celkem	116		116	108		108	88		88
Úroky							1		1
Kurzové zisky	1		1						
Zúčtování fondů									
Jiné ostatní výnosy	115		115	108		108	87		87
Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných pol. celkem				7		7			
Zúčt. opr. pol.				7		7			
Přijaté příspěvky celkem	4		4	24		24	6		6
Přijaté příspěvky (dary)	4		4	24		24	6		6
Provozní dotace celkem	5761		5761	7654		7654	11 426		11 426
Provozní dotace	5761		5761	7654		7654	11 426		11 426
Výsledek hospodaření před zdaněním	125	295	420	584	369	953	169	290	459

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty v letech 2010–2012. Vlastní zpracování.

Příloha č. 7 Celkové výnosy v letech 2013–2014 (v tis. Kč)

	činnosti 2013			činnosti 2014		
	H	V	C	H	V	C
Výnosy celkem	9703	1329	11 032	13 060	1000	14 060
Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	2875	1329	4204	3138	1000	4138
Tržby za vlastní výrobky						
Tržby z prodeje služeb	2842	1003	3845	3109	723	3832
Tržby za prodané zboží	33	326	359	29	277	306
Aktivace celkem	107		107			
Aktivace materiálu a zboží	107		107			
Ostatní výnosy celkem	29		29	27		27
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	2		2			
Kurzové zisky	25		25	4		4
Zúčtování fondů				9		9
Jiné ostatní výnosy	2		2	14		14
Přijaté příspěvky celkem				37		37
Přijaté příspěvky (dary)				37		37
Provozní dotace celkem	6692		6692	9858		9858
Provozní dotace	6692		6692	9858		9858
Výsledek hospodaření před zdaněním	-2926	335	-2591	-1786	428	-1358

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty v letech 2013–2014. Vlastní zpracování.

Vysvětlivky: H – hlavní činnost, V – vedlejší činnost, C – celkem.

Příloha č. 8 Poskytnuté provozní dotace v letech 2010–2014 (v tis. Kč)

Poskytovatel provozní dotace	2010	2011	2012	2013	2014	CELKEM
Biomasa doma			179	38		217
Ekoškola	153					153
Ekoškola s Terezou		191	185			376
Ekoškolky s Terezou				283		283
ENVIS další vzdělání pedagogů			958	1 747		2 705
FSC RWL			198	392	15	605
MPSV - Úřad práce Olomouc					51	51
MŠMT OPVK - Dřesk a Tilpína					1 747	1 747
MŠMT OPVK EDUR				1 132		1 132
MZV Enviglob				600	475	1 075
MŽP 7 bran k PLP				532	1 468	2 000
MŽP - EDO	300				200	500
MŽP EDO Revolving			832	871		1 703
Nadace Partnerství - Ekoškolky s Terezou					387	387
Olomoucký kraj	975	900	900	800		3 575
Olomoucký kraj Ekoškola		25				25
Olomoucký kraj INFOcentrum				30	30	60
Olomoucký kraj OPVK 1,1	670	1 047	318			2 035
Olomoucký kraj OPVK 1,3	846	1 127	187			2 160
Olomoucký kraj OPVK EDUR	200	2 236	4 691			7 127
Olomoucký kraj OPVK - ENVIS další vzdělávání pedagogů					1 460	1 460
Olomoucký kraj OPVK ProfiVUR s Lipkou				124	449	573
Olomoucký kraj SÍŤ DO ŠKOL			143			143
Olomoucký kraj – výz. projekty					800	800
Olomoucký kraj -vzdělávání dětí					36	36
Revolving MŽP					121	121
SMO - dotace na provoz	2 000	2 000	2 000	3 000	2 350	11 350
SFŽP - Přírodě OK	617	174				791
Univerzita Palackého Olomouc		68	648	40		756
Visegrad Fung - Edo 2014					284	284
Snížení dotací - porušení rozpočtové kázně					-15	-15
CELKEM	5 761	7 768	11 239	9 589	9 858	44 215

Zdroj: Výroční zprávy 2010–2014. Vlastní zpracování.